

کتابشناسی موضوعی

روض الجنان

از زین الدین جمعی بن علی بن احمد عاملی شامی، مشهور به شهید ثانی، کتاب‌هایی همچون مقاصد العلیة فی شرح الرسالة الالفیة، فوائد الملیة لشرح الرسالة النفلیة، فواید القواعد، حاشیة الارشاد و منیة المرید روی تحقیق و تصحیح دیده و در سال‌های اخیر به بازار کتاب آمده و اکنون هشتمین اثری که از وی در پیش رو داریم روض الجنان است که در آن به صورت مزجی^۱ به شرح ارشاد الاذهان علامه حلی می‌پردازد. ارشاد الاذهان کتاب فقهی - فتوایی شامل طهارت تا دیات است و اکثر مسائل فقه جعفری و تعریفات آنها را در بر می‌گیرد و از همین رو از دیرباز مورد مراجعه بوده و در حوزه‌ها تدریس شده است. همین درسنامه شدن ارشاد الاذهان، معلمان و متعلمان را به تحشیه و تعلیق و کتابت شرح آن گماشته که تنها در ذریعه به نام ۳۹ نفر از شارحان^۲ و ۱۳ حاشیة^۳ آن اشاره رفته است.^۴

تعداد مسائل ارشاد الاذهان دوازده هزار و به گفته فخرالمحققین چهارده هزار است^۵ و برخی تا پانزده هزار هم گفته‌اند^۶ و ظاهراً به درخواست فخرالمحققین در سال ۶۷۶ یا ۶۹۶ قمری^۷ به پایان رسیده است. البته این گزارش درباره سال اتمام ارشاد الاذهان اندکی از آن رو قابل تأمل می‌نماید که علامه حلی نخستین کتاب فقهی خویش را در ۶۸۸ ق تألیف کرده و علاوه بر این در ارشاد الاذهان به نگارش‌های دیگرش همانند تحریر الاحکام، منتهی المطلبه قواعد الاحکام، و تذکره الفقها الرجاء می‌دهد که همگی پس از ۶۷۶ ق تحریر شده‌اند. نکته دیگر آن که اگر خواهش فخرالمحققین برای تألیف ارشاد را بپذیریم و تولد وی را هم به سال ۶۸۲ ق بدانیم تمامی تاریخ‌های گزارش شده برای تألیف ارشاد به چالش کشیده خواهد شد.

ارشاد الاذهان درسنامه‌ای که از لحاظ حجم با قواعد الاحکام همو قابل برابری است همچون دیگر آثار پرارزش علامه حلی، و با این اندازه شرح و حاشیه و تعدد نسخه‌های مصحح و قابل کاوش، متأسفانه مورد پژوهش مدققانه‌ای قرار نگرفته و تنها چاپ مورد مراجعه آن، تصحیح فارس حسون است که بعدها در مجموعه چهارجلدی غایبة المراد نیز

○ روض الجنان فی شرح ارشاد الاذهان

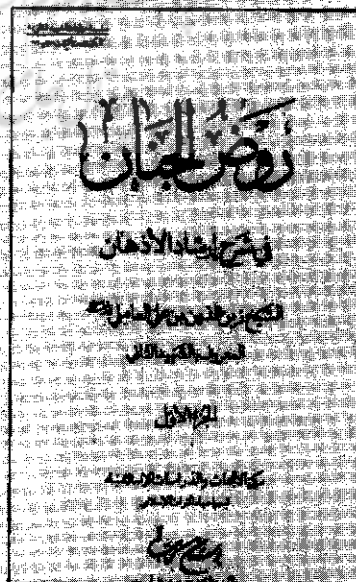
○ شهید ثانی

○ تحقیق مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی (پژوهشگاه)

بخش احیای تراث اسلامی، قم، بوستان کتاب

○ چاپ اول ۱۳۸۰ ش، ج ۱

○ محمدرضا زادهوش

همچنین حواشی مختصری بر تمام ارشاد داشته که برگزیده‌ای از حواشی محقق کرکی به شمار می‌رود و به تحقیق رضا مختاری در ذیل غایب‌المراد فی شرح نکت الارشاد به طبع رسیده است. دیگر اثر شهید ثانی در این باره حاشیه بر فرائض ارشاد است که در پایان نسخه موجود در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی^{۱۷} با آغاز: «الحمد لله الذی هدانا لادراک العلوم الاصولیة...» و انجام: «هذا ما اوردت فی تألیف هذه الفرائض» به چشم می‌آید و به یقین از شهید ثانی نیست.^{۱۸}

روض الجنان به خاطر اختفا^{۱۹} جای ویژه‌ای در فقه زمانش نداشته ولی بسیار مدققانه است و متنی زیبا نیز دارد که عده‌ای گفته‌اند نخستین نگارش مستقل شهید ثانی است.^{۲۰} ولی مسلم می‌نماید که وی دست کم کشف الریبیه را در ۲۰ صفر ۹۴۹ ق و تقلید المیت را در ۱۵ شوال ۹۴۹ ق و تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم را در رمضان ۹۴۰ ق نگاشته است و حتی در همین روض الجنان به تعدادی از نگارش‌های دیگرش ارجاع می‌دهد: تحقیق الاجماع فی حال الغیبة^{۲۱} و...

از نسخه‌های برشمردنی موجود روض الجنان می‌توان بدین موارد اشاره کرد:

۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۶، کامل و با آغاز و انجام و تصحیحات و خط شهید.^{۲۲}
۲. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۷۷۰.
۳. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۶۸۹، کتابت ۶ محرم ۹۴۰ ق، به همراه ارشادالاذهان.
۴. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۳۴۶۷، کتابت ۹۷۵ ق، با حواشی شهید ثانی و تعلیقات محقق ثانی، کامل.
۵. کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۱۶۳، کتابت رشیدالدین محمدبن صفی‌الدین محمد زواری اصفهانی مرشدی سپری به نسخ و نستعلیق، ۶ ذیقعد ۱۰۳۹ ق، شامل طهارت و صلاة، با تصحیحات و تملک عبدالجواد بن محمد مهدی، ۲۹۱ برگ.^{۲۳}

تجدید چاپ شد. این تصحیح هرچند که بسیار لازم می‌نمود اما همانند پیشینه آثار تحقیق شده علامه حلی مقدمه‌ای دراز آهنگ دارد ولی در آن، پیش از آن که آرای جدید و قدیم علامه در آن کتاب و تأثیر آن بر حوزه فقه شیعه و سنی در زمان خویش و پس از آن بررسی شود و بیش از آنچه درباره شرح احوال و تعداد آثار علامه که نوآوری‌های اندک و نبود مطالب تازه از ویژگی‌های همه تصحیح‌های چندساله اخیر است، باید به متن ارشاد می‌پرداخت و دست کم روشن می‌ساخت که چگونه برخی نام آن را ارشادالاذهان فی علم الایمان و بعضی ارشاد الاذهان فی احکام الایمان ضبط کرده‌اند.^{۲۴}

علاوه بر همه اینها، مقدار نسخه‌های موجود از آثار علامه همواره مورد شگفتی و از سویی تعداد نسخه‌های مورد استفاده^{۲۵} در تصحیح‌ها قابل تأسف است و از همین جهت نبود چاپ‌هایی از ارشادالاذهان کمبود چاپ‌های شروع آن را امری طبیعی می‌نمایاند و ارائه تصحیحی از هر شرح آن همانند همین روض الجنان قابل توجه و خواندنی خواهد بود به ویژه آن که در نام و نسبت آن به شهید ثانی اختلاف نکرده‌اند^{۲۶} و نسخه‌ای به خط او موجود است که نام آن را آورده است.^{۲۷}

همچنین در اجازه نامه‌اش به تاج‌الدین بن هلال جزائری در تاریخ شب جمعه^{۲۸} ذی‌حجه سال ۹۶۴ قمری بدان شرح اشاره کرده^{۲۹} و همگان نیز در شرح حال شهید ثانی بر همین اسم اذعان داشته‌اند.^{۳۰} با این حال روض الجنان شرح کاملی نیست و گفته‌اند که وی تنها به بحث طهارت و صلاة پرداخت^{۳۱} و موفق به تکمیل مباحث بعدی نشد؛ هرچند که آهنگ شرح کتاب زکاة را در مجلد بعدی نموده بود. البته از طرفی در کتاب‌هایی نیز مسئله‌هایی از دیگر بخش‌های روض الجنان ذکر شده است.^{۳۲}

پایان شرح کتاب صلاة روز جمعه ۲۵ ذی‌قعدة ۹۴۹ ق برابر با روز دحوالارض است و نمی‌دانیم که پیش از این و یا پس از آن تاریخ، حاشیه‌ای بر بخشی از بحث عقود نگاشته که به گزارش آقابزرگ تهرانی در کتابخانه شیخ علی کاشف‌الغطا بوده است.^{۳۳}

اعترض، احتج، یفسر، ینسب، بعض الاصحاب، بعضهم، بعض، اكثر الاصحاب، الاكثر، الاصحاب، كثير، اتباعهم، اتباعه، من تبعهما، غيره.

همچنین معانی کلمات دشوار در پاورقی گفته آمده، ترجمه اشخاص غیر مشهور درج گشته و اگر اشعار و ابیات به کار رفته ناقص بوده کامل شده است.

کمیاب منابع و پژوهش‌های درخور علامه حلی در جدیدترین چاپ‌های تحقیق و تصحیح شده از آثار او، مرا بر آن داشت تا درباره موضوع مورد بحث: یعنی ارشادالاذهان و به مناسبت چاپ روض الجنان که یکی از شرح‌های قابل توجه آن کتاب است پژوهشی نمایم و فهرستی ارائه دهم. آنچه در پی می‌آید حاصل این پژوهش است که کتاب‌شناسی ارشادالاذهان در چهار بخش ترجمه‌های فارسی؛ شروع؛ نسخه‌ها؛ و چاپ‌های آن کتاب ارزشمند است. در حقیقت این فهرست را باید به «فهرست مؤلفات و مصنفات حدیثی علامه حلی» مندرج در کتاب ماه دین از صاحب همین قلم^۱ منضم کرد، امید که محققان را یاری رساند و به کار آید.

۱. ترجمه‌های فارسی ارشادالاذهان

۱) ترجمه ارشادالاذهان: حسین بن عبدالحق الهی اردبیلی^۲ (متوفی ۹۵۰ ق)، همان خلاصه الفقه یا فقه فارسی است که به ترجمه ارشاد می‌ماند (ریاض العلماء ج ۲، ص ۱۰۲)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۴۶۳۹ (فهرست ج ۱۳، ص ۲۹).

۲) ترجمه ارشادالاذهان: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه سیدمحمد مشکات، بدون شماره، در حاشیه آن اثنا عشریه در میراث از جمال‌الدین بن علی خان نطنزی با کتابت ۲۳ ذی‌حجه ۱۰۸۰ ق به چشم می‌آید (ذریعه ج ۲۶، ص ۲۸).

۳) ترجمه ارشادالاذهان: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه سید محمد مشکات، بدون شماره، کتابت ۱۰۷۲ ق، با بعضی زیادات، از اول تجارت تا آخر کتاب (ذریعه ج ۲۶، ص ۱۹۰).

۴) ترجمه ارشادالاذهان: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مقبره محمدین هلال (ع) در آران، ش ۱۹، کتابت قرن یازدهم و دوازدهم، آغاز: «شکر خدای را که یگانه است...».

۵) ترجمه ارشادالاذهان: مهدی بن محمدعلی ثقة الاسلام نجفی اصفهانی مسجدشاهی (متوفی ۱۳۹۳ ق)، ترجمه به امر پدرش (متوفی ۱۳۱۸ ق) و فتاوی همو در حاشیه تا اواسط کتاب؛ نسخه: ۱. کتابخانه مترجم، بدون شماره، به خط مترجم (بیان سبیل الهدیة ج ۳، ص ۱۱۷، ۱۷۴؛ ذریعه ج ۴، ص ۷۷؛ الانهار، ص ۱۱۲).

* نیز ← شرح فارسی ارشادالاذهان: عبدالسلام انصاری.

۲. شروع ارشادالاذهان

۱) الاقتصاد: عبدالنبی بن سعد جزائری نجفی حائری (متوفی ۱۰۲۱ ق)^۳، مختصر و تا کتاب جهاد؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای

۶. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۱۲۴۸.

۷. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۳۳۵۴، کتابت عبدالواسع بن محمد بن زین‌العابدین حسینی، ۲۶ ذیقعد ۹۶۰ ق در نخجوان، کامل.^۴

۸. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۳۹۸۱، کتابت عزالدین بن محیی‌الدین بن عبداللطیف عاملی، ۱۵ شوال ۱۰۴۸ ق، ناقص، به همراه ارشادالاذهان.

۹. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۴۸۲۷.

۱۰. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۷۳۳۱.

۱۱. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۸۲۰۰، کتابت محمد مکی بن حسن بن احمد عاملی، ۱۳ جمادی‌الاول ۱۰۱۶ ق، ناقص، به همراه ارشادالاذهان.

۱۲. کتابخانه آیت‌الله رضا استادی، بدون شماره.^۵

۱۳. کتابخانه آیت‌الله سیدحسن صدر، بدون شماره، نسخه عصر مصنف، کتابت سید محمود شولستانی - شاگرد شهید ثانی - .

۱۴. کتابخانه سیدعبدالحسین حجت در کربلا، کتابت سیدحسن بن محمبلین علی بن احمد حسینی - از شاگردان شهید ثانی - در ۹۵۸ ق، با حاشیه‌هایی زیرعنوان «من املائه - سلمه الله» و «منه - لا زال کاسمه -».^۶

۱۵. کتابخانه مجلس سنا، ش ۵۰۲، استنساخ شده از نسخه اصل، با تصحیحات و حواشی زیرعنوان «منه - قدس سره -» و تملک شرف‌الدین محمد ضیاء‌الدین بن حسن بن زین‌الدین بن شمس‌الدین محمدبن مکی شهید اول در ۱۱۷ ق. در فهرست این کتابخانه آمده است که خط شهید ثانی در صفحات ۴۹ به بعد به چشم می‌خورد.^۷

۱۶. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۷۷۶.

۱۷. کتابخانه ملی تهران، ش ۹۵۶، با افتادگی از انجام، شامل کتاب طهارت، ۶۴ برگ.

۱۸. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۲۱۰۹، کتابت ۱۰۶۳ ق.^۸

و پیش‌تر نیز چندین بار به زیور طبع درآمده است:

۱. همراه با منیة‌المیرید (۸۰ ص)، تهران، سنگی، ۱۳۰۳ ق، ۴۰۰ ص، رحلی.

۲. همراه با منیة‌المیرید (۸۰ ص)، سنگی، ۱۳۰۷ ق، ۴۰۰ ص، رحلی.

۳. به صورت مستقل: مؤسسه آل‌البیت قم، ۴۰۰ ص، افسست از روی چاپ سنگی.

در چاپ حاضر نسخه خطی ش اول، نسخه اساس قرار گرفته و با رمز «ق» یاد شده؛ نسخه خطی ش ۱۵ با رمز «م» و چاپ افسست آل‌البیت به عنوان نسخه‌های کمکی استفاده شده است و در برخی موارد، اختلاف نسخه‌ها آمده ولی متأسفانه صفحات چاپ سنگی و نسخه بدل‌ها و نسخه اساس را به دست نداده‌اند یا آن که به ظاهر و در ابتدا متن روض الجنان را حروفچینی کرده و پس از آن گفته‌هایی که شهید ثانی از دیگران نقل نموده تخریح شده است.

از دیگر نمونه‌های تحقیقات انجام شده بر متن حاضر، برگرداندن ضمایر و استخراج مرجع موارد مجهول است: قیل، نقل، رد، اجیب، ضَعَف.

از دیگر نمونه‌های تحقیقات انجام شده بر متن حاضر، برگرداندن ضمایر و استخراج مرجع موارد مجهول است: قیل، نقل، رد، اجیب، ضَعَف.

- اسلامی، رساله دوم از مجموعه ش ۵۸۸۶ (فهرسته ج ۱۷، ص ۲۸۱)؛
 ۲. کتابخانه آیت الله مرعشی (ذریعه ج ۲، ص ۲۶۸).
 * ایضاح القواعد ← شرح الارشاد فخرالمحققین.
 ۲) برهان السداد فی شرح الارشاد: محمد بن احمد بن نعمت الله بن خاتون عاملی^{۳۳} (زنده در ۱۰۳۹ ق)^{۳۴}؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله سیدمحمدعلی روضانی، ش ۷۷، تا نماز میت، آغاز: بسمله «الله کافی من توکل علیه. الحمدلله الذی من علی عباده...»، انجام: «و ربما فسر المختوم هنا بالهالك علی غیربصیره، و المعنی علی هذا ظاهر من غیر تکلف الی شیء مما ذکر»، ۱۶۶ برگ، با تملک عبدالنبی نباطی و محمدبن علی خاتون عاملی (فهرسته ج ۱، ص ۳۷۲-۳۷۸).
 ۳) تتمیم مجمع الفائدة و البرهان: سید محمدبن علی موسوی عاملی.
 * تعلیق الارشاد ← حاشیه الارشاد محقق کرکی.
 * تعلیقات الارشاد^{۳۵} ← مجمع الفائدة و البرهان.
 ۴) تنقیح البیان فی شرح ارشادالاذهان: سید نصرالله بن حسینی استرآبادی (ز ۱۲۳۶ ق)، مجلد اول مبسوط، نسخه‌هایی از آن به خط مؤلف یا پاکتویس او موجود است، پایان تألیف در ۱۲۳۶ ق با تقریظ ابراهیم بن باقر نجم‌آبادی در ۱۲۵۵ ق، آغاز: «الحمدلله الذی اناط زمام الارشاد بقواعد الأحکام...»، مجلد دوم کوچک‌تر، از پایان افتادگی دارد؛ آغاز: «الحمدلله الذی طهرنا من دنس الکفر و الطغیان، و صیرنا من أمة سیدالانس و الجن...»، تا مباحث غسل اموات، همراه با منارج الاحکام از همو^{۳۶}؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، رساله دوم از مجموعه ش ۴۳۲۲ (فهرسته ج ۱۲، ص ۲۳-۲۴)؛ ۲. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۴۸۳ (فهرسته ج ۱، ص ۴۲۸)؛ ۳. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۴۸۴ (فهرسته ج ۳، ص ۵۱۷)؛ ۴. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۴۸۵ (فهرسته ج ۳، ص ۵۱۸).
 ۵) ثمره الجنان فی شرح ارشادالاذهان: محمدبن محمود بن علی طبسی^{۳۷} (۱۰۱۸ ق؟ - زنده در ۱۰۵۸ ق)، پایان تألیف در ۱۳ رجب ۱۰۵۸ ق؛ نسخه: ۱. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۰۶، کتابت عبدالرحیم بن نجم‌الدین علی، شعبان ۱۰۹۲ ق، مجلد دوم از کتاب تجارت آغاز و به احکام اولاد از کتاب نکاح ختم می‌شود (فهرسته ج ۱، ص ۶۱-۶۲)؛ ۲. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۱ ج ۹۶ ب (فهرسته ج ۱، ص ۵۰۲-۵۰۳).
 ۶) جامع البرهان فی شرح ارشاد الاذهان: سید مهدی بن هادی بن فاضل بن حیدر مازندرانی ساروی بارفروشی (۱۲۹۲- زنده در ۱۳۶۱ ق).
 ۷) الحاشیه علی شرح ارشادالاذهان: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۱۷۴/۲۸۹، کتابت محمدابراهیم بن محمد نجف‌آبادی اصفهانی، ۱۳ جمادی‌الثانی ۱۲۴۰ ق، افتادگی از ابتدا... بسمله، «نحمدک اللهم علی نعمک المتواترة، و آلائک المتکاثرة، و نصلی و نسلم، انجام: ولیس له الا الرجوع الی البایع، کما فی صورة اعطاءالله. تم الحاشیه...».
- * حاشیه‌الارشاد: محمدعلی ثقة‌الاسلام ← ترجمه ارشادالاذهان مهدی بن محمدعلی ثقة‌الاسلام نجفی اصفهانی مسجد شاهی.
 ۸) حاشیه‌الارشاد^{۳۸}: ابراهیم بن سلیمان قطیفی بحرانی (زنده در ۹۴۵ ق)^{۳۹} (ذریعه ج ۶، ص ۱۴؛ کشف‌الحجب و الاستار، ص ۱۶۹)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، رساله اول از مجموعه ش ۷۵۱ (فهرسته ج ۵، ص ۴۶۸).
 ۹) حاشیه‌الارشاد: ابو عبدالله بن ابوالقاسم بن سید کاظم موسوی؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله سیداحمد زنجانی، ش ۶ (فهرسته ص ۱۲۶۲-۱۲۶۳).
 * حاشیه‌الارشاد ← شرح الارشاد فخرالمحققین.
 ۱۰) حاشیه‌الارشاد: احمد بن عبدالله خوانساری ملایری (زنده در ۱۲۷۹ ق).
 ۱۱) حاشیه‌الارشاد: عبدالرشید تستری (ذریعه ج ۶، ص ۱۷).
 ۱۲) حاشیه‌الارشاد: عبدالله بن حسین تستری اصفهانی (متوفی ۱۰۲۱ ق)، شاگرد مقدس اردبیلی^{۴۰}؛ نسخه: ۱. در مشهد، از اجاره تا پایان ابواب حدود (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۶، ص ۱۵؛ ج ۱۳، ص ۷۹).
 ۱۳) حاشیه‌الارشاد: شهید ثانی، بحث آن در همین مقاله گذشت.
 ۱۴) حاشیه‌الارشاد: فاضل تونی عبدالله بن محمد تونی بشروی خراسانی (متوفی ۱۰۷۱ ق)^{۴۱}؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۵۵/۳۳، کتابت قرن دوازدهم، ۲۱۰ برگ (فهرسته جدید، ج ۱، ص ۴۲۳).
 ۱۵) حاشیه‌الارشاد: مجهول (پس از شهید اول و پیش از شهید ثانی)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مشکوربن جواد نجفی، بدون شماره، کتابت سیدعبدالقاهر بن غیب‌الله حسینی، ۱۰۲۸ ق، تا مسئله جواز جمع در عقد واحد بین مختلفین، با حواشی محقق ثانی و شهید ثانی (ذریعه ج ۶، ص ۱۴-۱۵).
 ۱۶) حاشیه‌الارشاد: مجهول (پس از صاحب مدارک)؛ نسخه: ۱. کتابخانه محمدسمای در نجف، بدون شماره، آغاز: «الحمدلله المتفضل علی عباده بارشادالاذهان الی غایة المراد، المتطول علیهم بمدارک قواعدالأحکام...، فهذه تعلیقات قليلة، و فوائد جلیلة، وضعتها علی کتاب ارشادالاذهان خلال قرأته بعض أجراء الاخوان»، تا پایان صلوات استخاره به رفاع ست (ذریعه ج ۶، ص ۱۴).
 ۱۷) حاشیه‌الارشاد: محقق کرکی علی بن حسین بن عبدالعالی (متوفی ۹۴۰ ق)، آغاز: «الحمدلله رب العالمین...، قوله: «فان السهو کالطبیعة الثانیة». انما قال: «کالطبیعة»؛ لأن طبیعة امر وجودی، و السهو امر عدمی»^{۴۲}؛ نسخه: ۱. کتابخانه آستان حضرت عبدالعظیم (ع)، رساله دوم از مجموعه ش ۱۳۰ (فهرسته ص ۴۳۹)؛ ۲. کتابخانه آیت‌الله حکیم ش ۱۶۸۶؛ ۳. کتابخانه آیت‌الله رضا استادی، بدون شماره، قرن دهم، از آغاز تا جهاد، ۱۰۵ برگ (یکصد و شصت نسخه، ج ۱، ص ۱۳)؛ ۴. کتابخانه آیت‌الله سید مرتضی نجومی، بدون شماره (فهرسته ص ۲۶۵)؛ ۵. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۷۹ (فهرسته ج ۱، ص ۹۷)؛

۶. کتابخانه ابن مسکویه اصفهان، ش ۲۰۷۳ (فهرسته ج ۱، ص ۲۱۸)؛
 ۷. کتابخانه ابن مسکویه اصفهان، کتاب محمود بن زین‌الدین علی
 معلم اصفهانی، ۹۶۱ ق؛ ۸. کتابخانه امام صادق (ع)، بدون شماره (ذریعه
 ج ۶ ص ۱۶)؛ ۹. کتابخانه انجمن سلطنتی آسیایی، ش ۶۳۳ (فهرسته
 ج ۱، ص ۳۱۲)؛ ۱۰. کتابخانه انجمن سلطنتی آسیایی، ش ۶۳۴
 (فهرسته ج ۱، ص ۳۱۳)؛ ۱۱. کتابخانه دولتی تربیت، ش ۲۶ (فهرسته
 ص ۲۶)؛ ۱۲. کتابخانه حسینیة شوشتری‌ها، رساله اول از مجموعه ش
 ۱۵۹ (نشریه، ش ۱۱ و ۱۲، ص ۸۳۷)؛ ۱۳. کتابخانه حسینیة کاظمیه، از
 سید مهدی حیدری، کتابت سیدعلی‌اکبر بن عبدالله حسینی طالقانی در
 قزوین، ۹۷۷ ق، از ابتدای غسل‌ها تا بحث «مایدخل فی مبیع» از کتاب
 بیع؛ ۱۴. کتابخانه دارالکتب مصر، ش ۲۰۰۳۸ ب (فهرسته ج ۱، ص
 ۲۴۳)؛ ۱۵. کتابخانه دارالکتب مصر، ش ۲۰۳۰۷ ب (فهرسته ج ۱، ص
 ۲۶۵)؛ ۱۶. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران،
 ش ۲۱۰ (فهرسته ج ۱، ص ۷۶۴)؛ ۱۷. کتابخانه دکتر حسین مفتاح، ش
 ۲۲۸ (نشریه، ش ۷، ص ۱۴۱)؛ ۱۸. کتابخانه مجلس شورای اسلامی،
 ش ۷۷۸۲ (فهرسته ج ۱، ص ۲۳۶)؛ ۱۹. کتابخانه مجلس شورای
 اسلامی، ش ۵۶۳۸، کتابت قرن دوازدهم به شکسته نستعلیق، تا ضمان،
 انجام: «مع الشرط لا ید من التحرز عن الربا، و الله اعلم.» ۲۱۰ ص
 (فهرسته ج ۷، ص ۷۹)؛ ۲۰. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش
 ۵۳۵۷ (فهرسته ج ۱۶، ص ۲۶۷)؛ ۲۱. کتابخانه مجلس شورای
 اسلامی، ش ۸۰ (فهرسته ج ۱۷، ص ۹۴۵)؛ ۲۲. کتابخانه مدرسه
 آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۱۲/۹ (فهرست جدید، ج ۱، ص ۲۳۶)؛ ۲۳.
 کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۸۷/۲ (فهرست جدید، ج ۱، ص
 ۲۳۶)؛ ۲۴. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۰۳/۳۰ (فهرست
 جدید، ج ۱، ص ۲۳۶)؛ ۲۵. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش
 ۱۶۴/۱۸، کتابت علی رویانی به نستعلیق، محرم ۹۵۶ ق در ری، در
 حاشیه تصحیح شده است، روی برگ اول تملک محمدین مراد خواجه
 میر خطیب نخجوانی و در صفحه آخر مهرابراهیم بن علی، ۱۸۶ برگ
 (فهرسته ج ۱، ص ۴۸؛ فهرست جدید، ج ۱، ص ۲۳۶)؛ ۲۶. کتابخانه
 مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۲۷/۳۳، کتابت ۹۸۵ ق (فهرست جدید،
 ج ۱، ص ۲۳۶)؛ ۲۷. کتابخانه مدرسه خیرات خان، رساله اول از مجموعه
 ش ۸۵ (فهرست شهرستان‌ها، ج ۳، ص ۱۷۹۰)؛ ۲۸. کتابخانه مدرسه
 خیرات خان، رساله اول از مجموعه ش ۵۳ (فهرست شهرستان‌ها، ج ۳،
 ص ۱۷۳۵-۱۷۳۶)؛ ۲۹. کتابخانه مدرسه سپهسالار، رساله اول از
 مجموعه ش ۲۴۸۸ (فهرسته ج ۱، ص ۳۹۷)؛ ۳۰. کتابخانه مدرسه
 سپهسالار، رساله اول از مجموعه ش ۲۶۰۰، کتابت ۹۶۸ ق، شامل
 طهارت تا اواخر بیع، ۱۶۰ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۳۹۶)؛ ۳۱. کتابخانه
 مدرسه فیضیه، ش ۱۱/۴۶ (فهرسته ج ۱، ص ۷۲)؛ ۳۲. کتابخانه
 مدرسه نواب، ش ۲۸ (فهرسته ص ۴۵۷)؛ ۳۳. کتابخانه مرکزی آستان
 قدس رضوی، کامل، شامل طهارت تا دیات، واقف: امیرجبریل در ۱۰۳۷
 ق (فهرسته ج ۲، ص ۵۱)؛ ۳۴. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی،
 ۱۷۶ ق، واقف: خواجه شیراحمد (فهرسته ج ۲، ص ۵۱)؛ ۳۵. کتابخانه

مرکزی آستان قدس رضوی، کتابت فیاض بن احمد زاید عربی غنابی،
 ۹۴۴ ق، از طهارت تا بیع؛ ۳۶. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش
 ۴۱۶۶ (فهرسته ج ۵، ص ۱۸۵۸)؛ ۳۷. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران،
 ش ۶۸۹۳ (فهرسته ج ۵، ص ۱۸۵۹)؛ ۳۸. کتابخانه مرکزی دانشگاه
 تهران، ش ۷۸۵ (فهرسته ج ۱۳، ص ۳۱۳۴-۳۱۳۵)؛ ۳۹. کتابخانه
 مرکزی دانشگاه تهران، ش ۷۶۸۴ (فهرسته ج ۱۶، ص ۳۹۰، ۴۷۸،
 ۶۷۰)؛ ۴۰. کتابخانه مسجد اعظم قم، ش ۲۶۹۰، کتابت ۱۰۴۸ ق،
 طهارت تا بیع، از آغاز افتادگی دارد (فهرسته ص ۱۳۷)؛ ۴۱. کتابخانه
 مسجدگوه‌رشاد، ش ۷۷۲ (فهرسته ص ۲۵۶)؛ ۴۲. کتابخانه ملی
 تهران، ش ۸۲۰/۱۸۳، کتابت محمدآشرف [اصفهان] به نستعلیق، ۲۶
 ذی‌حجه ۱۰۹۰ ق، آغاز: «قوله: «کالطبیعة الثانية». انما قال: «کالطبیعة»؛
 لأن طبیعة أمر وجودی، والسهو أمر عدمی»، انجام: «قوله: و یجوز
 الجمع بین المتصلین کبیع و اجارة... و کرهه الشیخ فی الخلاف. و
 الحمدلله الذی وقفنا... فرغ من کتابة هذا الكتاب یوم‌الاثین...»، با
 تصحیحات و مهر محمد موسوی جزائری، ۱۲۹ برگ؛ ۴۳. کتابخانه ملی
 ملک، رساله دوم از مجموعه ش ۴۴؛ ۴۴. کتابخانه ملی ملک، رساله
 ششم از مجموعه ش ۲۵۸۰؛ ۴۵. کتابخانه وزیر یزد، ش ۱۲۹۱، کتابت
 حمزة بن شمس‌الدین نجفی به نسخ و نستعلیق، ۲۸ ربیع الاول ۱۰۶۷
 ق، آغاز: «وان یكون الغمس قبل صلاة الصبح...» (فهرسته ج ۳، ص
 ۹۱۸)؛ ۴۶. کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ شهر رشت، رساله اول از
 مجموعه ش ۴۳ (فهرسته ص ۱۱۹۳).

۱۸ حاشیة ارشاد الازدهان الی احکام الایمان: علی بن حسین
 محقق کرمانی (م ۹۴۰ ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی تهران، ش
 ۲۵۳۱/۱۰۱، کتابت ۱۰ قمری، آغاز: بسمله، حمدله، «قوله: «کالطبیعة
 الثانية». انما قال: «کالطبیعة: لأن طبیعة أمر وجهی أی»، انجام: «كما
 هو لغة أهل الحجارة و صورة اجتماعیه مع البیع أن یقول: بعتك
 هذا المتاع علی أن تعرضنی الفاء، و کرهه الشیخ فی الخلاف»، با
 تصحیحات.

۱۹ خلاصة التنقیح فی المذهب الحق الصحیح: احمدبن محمدبن
 فهد بن حسن بن محمد بن ادريس احسایي (قرن نهم)، تحریر ۲۳
 رمضان ۹۰۶ ق، انجام: «وفق الله سبحانه التکمیل مقتضى ما أردنا من
 شرح الكتاب، و تيسر لنا الذى قصدناه من ایضاح الخطاب، و أعطانا من
 فیض رحمته کمال الامتیة...، فلنخبر خطوات الأقلام، و نقبض عنان
 الکلام، حامدین لربنا علی سوابخ النعم، و مصلین علی سیدالعرب و العجم،
 و علی أهل بیته دعائم الاسلام، و سادات الأنام... حامدالله و مصلیا علی
 رسولہ، رب اختم بالخیر و أعن»، دو مجلد بزرگ، کامل؛ نسخه: ۱.
 کتابخانه شیخ یوسف بحرانی، کتابت حسین بن حیدر کرکی، ۲۳ رمضان
 ۸۰۶ ق (فوائدالرجالیة، ج ۲، ص ۱۱۰-۱۱۱).

۲۰ درر المنظومة: میرزا محمدبن طاهر تنکابنی (متوفی ۱۳۰۲
 ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، رساله هشتم از
 مجموعه ش ۱۹۱۵ (فهرسته ج ۹، ص ۵۷۱-۵۷۲)؛
 ۲۱. درالنقاد: عبدالرحمن بن محمد عتایقی (زنده در ۷۷۹ ق)

مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۴۴/۲۹؛ ۱۴. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۴۱/۲۲؛ ۱۵. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۳۸/۱۰؛ ۱۶. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۳۸/۳۰؛ ۱۷. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۲۶/۱۲؛ ۱۸. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۹۲ (فهرست ج ۱، ص ۱۱۱)؛ ۱۹. کتابخانه مدرسه خوبی در مشهد، ش ۲۱، کتابت محمد بن محمدابراهیم خوانساری به نسخ، جمادی‌الثانی ۱۲۴۷ ق (فهرست ص ۱۵)؛ ۲۰. کتابخانه مرکز دایرة‌المعارف بزرگ اسلامی، ش ۶۶۶۹۴، به نسخ، قرن یازدهم، جزء اول و دوم، از انجام افتادگی دارد: «و ان كان ضعيفا للمسامحة فی أدلة سنن. انتهى الجزء الثاني من كتاب ذخيرة... و بالاجابة جدير.» ۲۵۹ برگ (فهرست ج ۱، ص ۱۱۵)؛ ۲۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۷۴-۲۷۴۱ (فهرست ج ۵، ص ۴۲۲-۴۲۳)؛ ۲۲. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، به نسخ، ۴ ربیع‌الاول ۱۲۱۱ ق (فهرست ج ۱۶، ص ۳۵۴)؛ ۲۳. کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۸۲، کتابت [محمد]ابراهیم بن محمد نجف آبادی [اصفهانی] به نسخ، ۲۸ ذیحجة ۱۲۲۹ ق (فهرست ج ۱، ص ۷۳)؛ ۲۴. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۳۴۴؛ ۲۵. کتابخانه ملی تهران، ش ۴۳۱۴؛ ۲۶. کتابخانه ملی تهران، ش ۴۴، به نسخ نستعلیق، شامل زکات و صوم، آغاز: «الحمدلله... قال المصنف: كتاب الزكاة فی اللغة، الطهارة»، انجام: «و مقتضى القول بالمضاعفة فی صوم رمضان لزوم ثلث كفارات اذا وقع فی نهار رمضان»، با حواشی و تصحیحات، از نسخه اصلی خط محقق سبزواری نقل شده است ۲۸۹ برگ؛ ۲۷. کتابخانه ملی تهران، ش ۵۸، شامل طهارت و صلوات و زکات و حج، از ابتدا و انتها افتادگی دارد، آغاز: «... الوقت أو باعتبار أن اتصافه بنوع من الوجوب»، انجام: «و الروضة جزء من مسجدالنبی و هی ما بین»، با تصحیحات و حواشی انتقادی با امضای محمد شفیع و ملا محمدباقر، ۴۸۱ برگ؛ ۲۸. کتابخانه ملی تهران، ش ۵۴۰۳، کتابت ۱۱۰۶ ق، شامل طهارت، آغاز: بسمله، «كتاب الطهارة أی هذا الكتاب الطهارة، و الكتاب اسم مفرد، جمعه كتب بضم التاء و سکونها، و هو فعال من الکتب»، انجام: «و ان كان الطريق نظيفا لم يغسله و الحكم فما قبل الثلثة موافق... غیرمایتحتاج الی الدلیل، و اما الاستحباب فیما بعدالثلثة»، با علامات تصحیح، ۲۲۸ برگ؛ ۲۹. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۵۷، کتابت محمدقاسم بن محمد بن حمزة دیزی نجفی به نستعلیق تعلیق ۱۲۲۵ و ۱۲۲۶ ق، شامل زکات و صوم و حج، با تملک و مهر حسین بن نصرالله موسوی، آغاز: بسمله، حمدله، «كتاب الزكاة، الزكاة فی اللغة، الطهارة، و الزيادة و النمو»، انجام: «رواه الكلینی، عن محمد الشاباطی، عن... فرغت من هذا الكتاب المستطاب...»؛ ۳۰. برگ؛ ۳۱. کتابخانه ملی تهران، ش ۱۸۲-۱۸۹، کتابت محمدهادی بن ابراهیم خاتون‌آبادی، ۱۱۱۳ ق، کتاب صلوات، از آغاز افتادگی دارد: «... هکذا فانی، هکذا أفل و رروا به أبی بکر الحضرمی، عن أبی عبدالله (ع)»، انجام: «تجبرو هن سند الروایة، و اطلاق الوجوب فی الروایة مجهول... اذ ظاهر أنه لم یقل أحد بالوجوب»، ۴۷۷ برگ؛ چاپ: ۱. به خط علی رضا و زین‌العابدین خوانساری، ۱۲۷۳-۱۲۷۴ ق؛ ۲. مؤسسه

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۱۲۸۰ (فهرست ج ۷، ص ۲۷۱)؛ ۲۲. دلائل العباد فی شرح الارشاد: محمدتقی بن علی محمدنوری (م ۱۲۴۳ ق)، پدر صاحب مستدرک الوسائل، در ۱۳ مجلد.^{۲۵} ۲۳. ذخیره‌المعاد: علی بن علی‌رضا یزدی مدرس (م ۱۳۱۶ ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۴۶۴۹ (فهرست ج ۱۳، ص ۳۴-۳۸)؛ ۲۳/۰۱. شرح ذخیره‌المعاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله سوم از مجموعه ش ۱۶۴۳ (فهرست ج ۸، ص ۲۲۰)؛ ۲۳/۰۲. شرح ذخیره‌المعاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۴۸۸ (فهرست ج ۱، ص ۴۳۶)؛ ۲۳/۰۳. شرح ذخیره‌المعاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۱۰۹۰ (فهرست ج ۱، ص ۱۳۶)؛ ۲۳/۰۴. شرح ذخیره‌المعاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی ملک، رساله هفتم از مجموعه ش ۵۸۰۶)؛ ۲۳/۰۵. شرح فارسی ذخیره‌المعاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۵۷۴۳ (فهرست ج ۱۷، ص ۱۸۳-۱۸۴)؛ ۲۳/۰۶. شرح فارسی ذخیره‌المعاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله سیدعزالدین حسینی در زنجان، بدون شماره (دلیل المخطوطات، ص ۱۱۱-۱۱۲)؛ ۲۴. ذخیره‌المعاد فی شرح الارشاد: محقق سبزواری محمدباقر بن محمد مؤمن خراسانی (۱۰۱۷ ق - ۱۰۹۰ ق)، شرح مزجی و استدلالی از طهارت تا پایان حج، عبادات مفصل و معاملات مختصر، ۳۰ هزار سطر، در سال‌های ۱۰۵۰-۱۰۵۵ ق در دست نگارش بوده است؛ نسخه: ۱. کتابخانه آستانه حضرت معصومه (س)، ش ۲۸/۳-۵۹۱۱، کتابت جلال بن رفیع‌الدین محمدزیدی به نسخ، ۲۴ صفر ۱۱۲۹ ق، با حاشیه‌هایی از ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی، از آغاز طهارت تا «العاشرة المشهور بین علمائنا عدم الفرق بین التجاسات»، ۳۳۳ برگ (فهرست ص ۱۲۰)؛ ۲. کتابخانه آیت‌الله سیداحمد زنجانی، ش ۹۷، کتابت محمدحجیم اردبیلی، ۱۲۲۲ ق، طهارت و صلوات (فهرست ص ۳۲۲)؛ ۳. کتابخانه آیت‌الله حکیم، ش ۱۹۹۷؛ ۴. کتابخانه تقوی تهران، بدون شماره به خط شارح، جلد دوم (ذریعه، ج ۱۰، ص ۱۹)؛ ۵. کتابخانه چستریتی، ش ۳۲۱۷؛ ۶. کتابخانه دکتر حسین مفتاح، ش ۱۰۲، کتابت محمد هادی بن ابراهیم خاتون‌آبادی به نسخ، ۱۹ شعبان ۱۱۱۹ ق، دو مجلد، از آغاز افتادگی دارد (نشریه، ش ۷، ص ۱۶۸)؛ ۷. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۳۴۶۴، به نسخ، ۱۱۶۳ ق، کتاب صوم، ۱۸۱ ص (فهرست ج ۱۰، ص ۱۴۲۷)؛ ۸. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۴۱۹۷ (فهرست ج ۱۱، ص ۲۱۱-۲۱۲)؛ ۹. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۵۰۵۶ (فهرست ج ۱۵، ص ۱۸)؛ ۱۰. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۹۱۱، به خط شارح (فهرست ص ۱۲۶)؛ ۱۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۳۱۳ (فهرست ج ۲، ص ۸۱)؛ ۱۲. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۵۶۴ (فهرست ج ۲، ص ۸۱)؛ ۱۳. کتابخانه

- (متوفی ۱۱۲۹ ق: بزرگان تنکابن، ص ۲۲۴).
- (۲۴/۰۹) تعلیق ذخیره المعاد: آقا حسین خوانساری (متوفی ۱۰۹۸ ق: تذکره شعرای خوانسار، ص ۲۴).
- (۲۴/۱۰) تعلیق ذخیره المعاد: سید ابوالقاسم جعفر بن حسین موسوی خوانساری (متوفی ۱۱۵۸ ق).
- (۲۴/۱۱) تعلیق ذخیره المعاد: سید محمد باقر آل احمد قزوینی.
- (۲۴/۱۲) تعلیق ذخیره المعاد: سید مهدی بن مرتضی طباطبایی بروجردی نجفی.
- (* نیز بنگرید به: مستقصى الاجتهاد.
- (* همچنین می توان کفایة الاحکام^{۳۳} نگاشته خود محقق سبزواری را، از آن رو که بخش های مختصر ذخیره المعاد را در آن به تفصیل برگزار نموده است، به نوعی متمیم و تکمیل ذخیره المعاد در شمار آورد.
- (۲۵) شرح الارشاد: ابن صائغ سیدعلی بن حسین بن محمد بن محمد حسینی عاملی جزینی (متوفی ۹۸۰ ق)^{۳۴}، شاگرد شهید ثانی و استاد صاحب معالم و مقدس اردبیلی، شرح مفصل تری به نام مجمع البیان نیز دارد.^{۳۵}
- (۲۶) رساله العامة البلوی: ابن هلال کرکی (متوفی ۱۳ ربیع الثانی ۹۸۴ ق)، از مسائل طهارت (ذریعه ج ۱۳، ص ۷۸-۷۹).
- (۲۷) شرح الارشاد: ابوالقاسم بن محمد بن احمد نراقی کاشانی (۱۲۵۲-۱۳۱۹ ق).
- (۲۸) شرح الارشاد: احمد بن سلام جزائری (ق یازدهم و دوازدهم)، قاضی حیدرآباد (امل الاصل، ج ۲، ص ۱۵).
- (۲۹) شرح الارشاد: بهاء الدین عاملی: نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۱۹۸۳ (فهرست ج ۸، ص ۵۹۲).
- (۳۰) شرح الارشاد: تفتازانی (ذریعه ج ۱۱، ص ۲۳۴؛ ج ۱۳، ص ۸۱).
- (۳۱) شرح الارشاد: جواد بن علی کرکی (ق یازدهم): نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله مرعشی (ذریعه ج ۶، ص ۲۲).
- (۳۲) شرح الارشاد: حسین بن عبدالصمد بن محمد حارثی جبعی عاملی (متوفی ۹۸۴ ق)، پدر شیخ بهایی، کامل نیست.^{۳۶} نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله حکیم، ش ۱۱۰۲.
- (۳۳) شرح الارشاد: دایی محقق داماد (ذریعه ج ۱۳، ص ۷۶-۷۷: تکملة امل الاصل، ص ۱۵۴).
- (۳۴) شرح الارشاد: سیدحسین بن ابراهیم قزوینی (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱).
- (۳۵) شرح الارشاد: سیدحسین حسینی عمیدی: نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، دست خط مؤلف.^{۳۷}
- (۳۶) شرح الارشاد: شرف الدین علی شیفتگی (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲).
- (۳۷) شرح الارشاد: عبدالحسین بن علی برقانی قزوینی (متوفی ۱۲۹۰ ق): نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله مرعشی، به خط مؤلفه از اول طهارت تا متأخر، آغاز: «کتاب الطهارة: الكتاب مصدر ثان لکتب من الکتب بمعنی الخط، فمن القاموس...» (ذریعه ج ۱۳، ص ۱۷۷).

- آل البيت، قم، افست از روی چاپ سنگی، ۳ ج، وزیری.
- (۲۴/۰۱) حاشیه ذخیره المعاد فی شرح الارشاد: فاضل سراب محمد بن عبدالفتاح تنکابنی اصفهانی (متوفی ۱۱۲۴ ق) (تلامذه المجلسی، ص ۶۶: ذریعه ج ۶، ص ۷۶: روضات الجنات، ج ۷، ص ۱۰۶).
- (۲۴/۰۲) حاشیه ذخیره المعاد: سیدحسین بن میرابوالقاسم جعفر خوانساری (متوفی ۱۱۹۲ ق).
- (۲۴/۰۳) شرح ذخیره المعاد: محمد سعید: نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۷۴۰ (فهرست ج ۵، ص ۴۲۳).
- (۲۴/۰۴) شرح ذخیره المعاد: وحید بهبهانی، ذیل «تحقیق فی القیاس»: نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله مرعشی، رساله سوم از مجموعه ش ۴۵۸ (فهرست ج ۲، ص ۶۱)؛ ۲. کتابخانه حسینییه شوشتری ها، بدون شماره (ذریعه ج ۱، ص ۷۰)؛ ۳. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله سوم از مجموعه ش ۲۰۲۶ (فهرست ج ۸، ص ۶۴۴)؛ ۴. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله دوم از مجموعه ش ۲۹۰۲ (فهرست ج ۱۲، ص ۲۸۹)؛ ۵. کتابخانه ملی ملک، ش رساله دهم از مجموعه ش ۲۳۴۹؛ ۶. کتابخانه ملی ملک، رساله هفتم از مجموعه ش ۲۸۰۱.
- (۲۴/۰۵) شرح ذخیره المعاد: وحید بهبهانی، ذیل «الجمع بین الاخبار المتعارضة»: نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۸۵۲۳، کتابت جعفر بن میرزا محمد لاهیجی به نستعلیق، ۳ ج، جمادی الثانی ۱۱۹۹ ق در کربلا، آغاز: «قوله: «فلیحمل علی الاستحباب»، أقول: «امره بالحمل علی الاستصحاب بناء علی المقدمة المشهورة، انجام: «و أما غيرها من أقسام الجمع، فلوکان متحققا کان یعلم حاله مما ذکروا الله.» (فهرست ج ۱۶، ص ۱۱۸)؛ ۲. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ض ۹۱۰۹، کتابت محمد معصوم بن علی مدد خراسانی به نسخ، ۱۲۱۴ ق در کربلا (فهرست ج ۱۶، ص ۱۱۹)؛ ۳. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۹۷۹۰، کتابت محمدتقی بن محمد برغانی به نستعلیق، ذیحجه ۱۲۱۹ ق در کربلا (فهرست ج ۱۶، ص ۱۱۹)؛ ۴. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۱۰۱۶، کتابت خوانساری به نسخ زیبا، محرم ۱۲۵۳ ق (فهرست ج ۱۶، ص ۱۱۹-۱۲۰)؛ ۵. کتابخانه ملی ملک، رساله هفتم از مجموعه ش ۸۲۸؛ ۲. کتابخانه ملی ملک، رساله پنجم از مجموعه ش ۱۴۵۴؛ ۶. کتابخانه ملی ملک، رساله ششم از مجموعه ش ۱۷۳۳؛ ۷. کتابخانه ملی ملک، رساله هشتم از مجموعه ش ۲۱۴؛ ۸. کتابخانه ملی ملک، ش ۱۴۳۹/۲۱؛ ۹. کتابخانه ملی ملک، ش ۵ و ۲۸۰۱/۳ (فهرست ج ۵، ص ۴۳۱).
- (۲۴/۰۶) تحشیه و تصحیح ذخیره المعاد: خلف بن عبدعلی بن احمد آل عصفور درازی بحرانی (زنده در ۱۲۰۸ ق)، پایان تصحیح در ۲۲ رمضان ۱۱۹۷ ق، در نسخه کتابت شده توسط محمدعلی بن جعفر بن حسین کازرونی کربلایی.
- (۲۴/۰۷) تصحیح ذخیره المعاد: عبدالنبی بن هدایت الله مشهدی (ق دوازدهم)، در سال ۱۱۳۵ ق.
- (۲۴/۰۸) تعلیق ذخیره المعاد: محمدحسین بن حسن لنبانی تنکابنی

آغاز مبحث طهارت: «انما صدرالکتاب بذکر الطهارة؛ لأن أهم الفقه العبادات، لكونها مقصودة للاخرة» (ذریعه ج ۶ ص ۱۶)؛ ۵. کتابخانه سید محمد مشکات، بدون شماره، یک مجلد، بخش‌هایی از آن نونویسی شده است. کتابت در ۱۲۵۹ ق از نسخه کتابت ۱۰۲۹ ق از نسخه کتابت حسین بن حسن سبعی استرآبادی در محرم ۷۸۷ ق در نجف (ذریعه ج ۱۳ ص ۷۵-۷۶)؛ ۶. کتابخانه فاضل هندی، بدون شماره (ریاض العلماء ج ۱ ص ۳۸۶؛ ذریعه ج ۱۳ ص ۸۰)؛ ۷. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۲۹۶، به نسخ آغاز: «الحمدلله العظيم الشأن العليم...» انجام: «و متع الشيخ و ابن الجنید و ابن البراج من ذلك و هو المشهور بين الأصحاب.»؛ ۴۱۹ ص (فهرست ج ۴ ص ۷۱)؛ ۸. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۴۴۵۲ (فهرست ج ۱۲ ص ۱۳۳)؛ ۹. کتابخانه محمد سماوی در نجف، بدون شماره کتابت سیدتقی بن شمس‌الدین حسینی استرآبادی، ۲ شعبان ۹۷۳ ق (ذریعه ج ۱۳ ص ۷۵-۷۶)؛ ۱۰. کتابخانه مدرسه امام صادق (ع) در بروجرد، ش ۲۵۱، کتابت حسین بن محمد بن حسن جوشانی، ۷ شعبان ۷۸۸ ق، دو جزء، جزء اول تصحیح شده^{۵۴}، از آغاز افتادگی دارد: «أما بعد كلمة تسمى فصل الخطاب يأتي بها...»؛ برخی بخش‌ها نونویس از قرن دوازدهم، ۲۸۳ ص^{۵۵}؛ ۱۱. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۳۷ (فهرست ج ۴ ص ۱۴۰)؛ ۱۲. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۳۷۷، ۹۴۷ ق (فهرست ج ۲ ص ۵۰، ج ۵ ص ۴۰۵)؛ ۱۳. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۷۶۸، ۷۸۷ ق (فهرست ج ۵ ص ۱۸۵۶)؛ ۱۴. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۹۲۹، ۹۴۷ ق (فهرست ج ۱۶ ص ۴۰۳)؛ ۱۵. شرح الارشاد: ماحوزی؛ نسخه: ۱. کتابخانه جزائری در نجف بدون شماره (نشریه، ش ۷ ص ۷۱۶)؛ ۱۶. شرح الارشاد: مجهول.^{۵۶} ۱۷. شرح الارشاد: مجهول، منجی و مختصر (ذریعه ج ۱۳ ص ۷۵)؛ ۱۸. شرح الارشاد: مجهول، فارسی؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله سید عزالدین حسینی در زنجان، بدون شماره (دلیل المخطوطات، ص ۱۱۱-۱۱۲)؛ ۱۹. شرح الارشاد: مجهول، فارسی؛ بنگرید به: شرح فارسی ذخیره‌المعاد، ش ۲۲/۰۵؛ ۲۰. شرح الارشاد: مجهول، مزجی و مختصر؛ نسخه: ۱. کتابخانه محمد سماوی در نجف، بدون شماره، بخشی از کتاب صلوات تا پایان نماز جمعه، آغاز: «النظر الثالث: فی اللواحق و فيه مقاصد: الأول فی الخلل...» (ذریعه ج ۱۳ ص ۷۵)؛ ۲۱. شرح الارشاد: مجهول (معاصر علامه مجلسی)، مزجی (ذریعه ج ۱ ص ۵۱)؛ ۲۲. شرح الارشاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلیایگانی، ش ۱۵۶۳،^{۵۷} روی برگ اول نوشته شده تألیف فاضل هندی، کتابت تقی بن امیر معصوم حسینی حافظ قمی حسب الامر تاجا میرزا حسنا بن حضرت میرزا محمدعلیا قمیا در ۱۰۷۷ ق به نسخ آغاز: «يجب

(۳۸) شرح الارشاد: محسن دزفولی (متوفی ۱۲۴۹ ق).^{۵۸} ۳۹. شرح الارشاد: علی اکبر بن ابراهیم خوانساری (متوفی ۱۲۷۱ ق)، شرح استدلالی متوسطی است به صورت «قوله: ...، اقول: ...» مشتمل بر کتاب نکاح، آغاز: «ان معنى النكاح و التزويج - شرعا - هو تحقيق معنى الزوجية فى الخارج مقترنا بالقبول»؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلیایگانی، رساله اول از مجموعه ش ۱۶۰، ص ۱-۱۲۸، انجام افتاده است: «و قد عرفت أن الحكم بالقرعة لا يختص بما ذكر، فالحكم فى المقام هو القرعة مع جواز الاصطلاح بهذه قبلها...» (فهرست ج ۱ ص ۱۴۶-۱۴۷)؛ ۲. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلیایگانی، رساله ششم از مجموعه ش ۱۶۰، ص ۱۷۲-۱۸۲، به خط مؤلف در ۲۵ صفر ۱۲۵۵ ق به نستعلیق، شرح احکام محارب از کتاب جهاد است که به بسط و استدلال بیشتری پرداخته و گویا مؤلف خواسته که رساله جداگانه‌ای باشد. آغاز: «قوله: «المقصد السادس فى المحارب»، و فيه بحثان: الأول فى ماهيته؛ و هو كل من جرد السلاح لأخافة الناس.» (فهرست ج ۱ ص ۱۴۷-۱۴۸)؛ ۳. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلیایگانی، ش ۱۶۱، مشتمل بر کتاب تجارت و وصیت، آغاز: «قوله: «كتاب المتأجر»، اقول: «المتأجر جمع متجر، و هو مفعل من التجارة، اما مصدر ميمي بمعناها...»؛ انجام: «لأنه ليس من المعاملات الحقيقية التى ينتقل فيها العوض و المعوض من شخص الى آخر، بل هما حقيقة ملك للمولى»، نسخه کم و زیاد شده و خط خوردگی دارد، ۱۸۰ برگ (فهرست ج ۱ ص ۱۴۸-۱۴۹)؛ ۴. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلیایگانی، رساله اول از مجموعه ش ۱۶۲، ص ۱-۹۳، کتابت ۱۲۷۲ ق، در این نسخه احکام غسل‌ها و وضو آمده است (فهرست ج ۱ ص ۱۵۰)؛ ۴۰. شرح الارشاد: علی بن عبدالعالی میسی (متوفی ۹۳۸ ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه امام صادق (ع) (معهد المخطوطات، ش ۴ ص ۲۵۰)؛ ۴۱. شرح الارشاد: علی بن محمدعلی قراچه‌داغی تبریزی (ق سیزدهم)؛ ۴۲. شرح الارشاد: غیاث‌الدین جمشید کاشی.^{۵۹} ۴۳. شرح الارشاد: فخرالمحققین محمدبن علامه حلی (متوفی ۷۷۱ ق)، تقریر فرزندش ابوالمظفر بیحی^{۶۰} و شاگردش ظهیرالدین علی بن یوسف بن عبدالجلیل نیلی^{۶۱} از درس فخرالمحققین^{۶۲}، شرح مبسوطی است ولی شارح از آن به حاشیه تعبیر می‌کند، از آغاز تا پایان دیات با عناوین «قوله: ...، اقول: ...»؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله حکیم، ش ۱۰۵، ۹۷۳ ق (من نواتر مخطوطات، ص ۴۸)؛ ۲. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۳۷۴ (فهرست ج ۷ ص ۱۶۵)؛ ۳. کتابخانه سیدآقا تستری در نجف، بدون شماره، آغاز: «الحمدلله العظيم الشأن القديم الاحسان، و الصلاة والسلام على رسوله المبعوث بأشرف الأديان...»؛ فیه حواش علی کتاب ارشاد الأذهان الی احکام الايمان...، کلمه تسمى فصل الخطاب یؤتی بها اذا ارید الانتقال من كلام» (ذریعه ج ۶ ص ۱۷)؛ ۴. کتابخانه سیدابوالحسن مولانا در تبریز که از پدربرگش سید محمد مولانا بوده است، بدون شماره، از ابتدای طهارت تا پایان میراث،

کتابخانه شارح در سامرا به خط خودش، آغاز: «کتاب الصوم، و مکانه فی الطاعات و مقامه فی القربات أجل قدرا من أن يذكر» (نقیباء البشر، ص ۴۰۱).

۶۶ شرح الارشاد: محمدحسن بن محمدصالح قزوینی برغانی (زنده در ۱۲۸۸ ق)، شرح کتاب حج؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله مرعشی، رساله اول از مجموعه ش ۳۴۰۴، خط مؤلفه ۲ جمادی الاول ۱۲۸۸ ق، آغاز: «کتاب حج، و النظر فيه فی امور أربعة: الأول فی أنواعه...» (فهرسته ج ۹، ص ۱۸۷).

۶۷ شرح الارشاد: محمدحجیم بن حاج رضی، یک جلد از ابتدا، ناقص (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱)؛ نسخه: ۱. کتابخانه منصور بن زائر ساعدی در نجف، بدون شماره، آغاز پس از خطبه: «يقول الواقف بالله الغنى، محمدحجیم بن الحاج رضی... انی لما انبعت شوقی الی الاشتغال بعلم الفقه أحببت أن اکتب شرحا للارشاد علامة الحلی...»، سپس شرح بسمله در دو برگ، از بقیه آن اطلاعی در دست نیست (ذریعه ج ۱۳، ص ۷۷).

۶۸ شرح الارشاد: محمد طیبی (ق دوازدهم)، ممزوج با متن (ریاض العلماء ج ۱، ص ۲۸۶).

۶۹ شرح الارشاد: محمدعلی بن زین العابدین بن کاظم نوری فشارکی اصفهانی (۱۲۹۵ - زنده در ۱۳۴۷ ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه وزیر یزد، رساله دوم از مجموعه ش ۳۷۶۸ (فهرسته ج ۵، ص ۱۷۸۹).

۷۰ شرح الارشاد: محمدعلی بن محمد بلاغی عاملی نجفی (م ۱۰۰۰ ق)؛ شاکرد مقدس اردبیلی (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۱۳، ص ۷۹).

۷۱ شرح الارشاد: محمدمهدی بن محمدابراهیم کلباسی (متوفی ۱۲۷۸ ق)؛ نسخه: ۱. معهدالدراسات الاسلامیة ش ۱۴۷۰ (فهرسته ص ۱۲۳).

۷۲ شرح الارشاد: محمدهادی بن محمدباقر شریف خویی (زنده در ۱۲۵۸ ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مسجد اعظم قم، ش ۳۲۹۱ (فهرسته ص ۲۳۵).

* شرح الارشاد: مقدس اردبیلی ← مجمع الفائدة و البرهان. ۷۳ شرح الارشاد: هارون بن خمیس جزائری (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۱۳، ص ۸۰).

* شرح العلابی ← منهج السداد محقق کرکی. ۷۴ شرح فارسی ارشادالانهران: عبدالسلام انصاری (ق سیزدهم)، ترجمه و شرح کتاب میراث؛ نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۴۴۰۸ (فهرسته ج ۱۳، ص ۳۳۶۸)؛ ۲. کتابخانه ملی تهران، ش ۳۲۱ ع ۶۷۲، به نسخ و نستعلیق، آغاز: بسمله... «می گوید تراب اقدام المتوکلین علی الله الباری، عبدالسلام الأنصاری که چون جمعی از طلبه علوم دینی به مذاکره و مباحثه مسائل تعینیه فقهیه اشتغال داشتند»، انجام: «و چهار دیگر که می ماند بر پسری بیست حصه می گذاریم بیست و چهار، هر یکی را شش حصه می دهیم که از این جا درست می آید

فی الوضوء النیة، و هی ارادة الفعل... ظاهر الأصحاب وجوب النیة فی جمیع الطهارات، و عزاه فی المعبر الی الثلاثة و أتباعهم، ثم قال: «ولم أعرف لقدمائنا نصا علی التعیین.» آغاز متأخر: «الحمدلله... و بعد فلما فرغ المصنف - ره - من مسائل اقسام العبادات، یتنوع فی مسائل العقود و الايقاعات، و بدأ بالتجارة؛ لأنها عمدة ما به قوام البدن.» ۱۹۵ برگ، (فهرسته ج ۲، ص ۱۰۷؛ فهرست جدید، ج ۱، ص ۴۲۳).

۵۲ شرح الارشاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۴۸۷ (فهرسته ج ۱، ص ۴۳۶).

۵۳ شرح الارشاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۱۰۹۰ (فهرسته ج ۱، ص ۱۳۶).

۵۴ شرح الارشاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله سوم از مجموعه ش ۱۶۴۳ (فهرسته ج ۸، ص ۲۲۰).

۵۵ شرح الارشاد: مجهول، مزجی و مفصل؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی تهران، ش ۷۲۵، به نستعلیق، از غسل اموات تا پایان طهارت، آغاز: «المقصد الرابع فی غسل الأموات، و هو فرض بالضرورة من الدین لکنه علی الکفاية بالخلاف بین اهل العلم کما»، انجام: «مع قوة احتمال ارادة الموثقة المذكورة، و لا یکفی المرسله المجردة عن الجابر»، با تصحیحات.

۵۶ شرح الارشاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی ملک، رساله هفتم از مجموعه ش ۵۸۰۶.

۵۷ شرح الارشاد: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه میرزا عبدالله افندی، بدون شماره (ذریعه ج ۱۳، ص ۷۴-۷۵).

۵۸ شرح الارشاد: مجهول، مزجی و میسوط؛ نسخه: ۱. کتابخانه علامة مجلسی، بدون شماره (ذریعه ج ۱۳، ص ۷۵).

۵۹ شرح الارشاد: مجهول، ممزوج با متن؛ نسخه: ۱. کتابخانه علامه مجلسی، بدون شماره (ریاض العلماء ج ۱، ص ۳۸۶؛ ذریعه ج ۱۳، ص ۷۵).

۶۰ شرح الارشاد: محمداکمل بن محمد صالح بهبهانی اصفهانی (فیض القدسی؛ ص ۸۹؛ ذریعه ج ۱۳، ص ۷۴؛ تلامذة المجلسی، ص ۷۹؛ اعیان الشیعه ج ۹، ص ۱۲۵؛ نجوم السماء، ص ۲۳۰؛ وحید بهبهانی، ص ۱۰۷).

۶۱ شرح الارشاد: محمدباقر بن مرتضی طباطبایی یزدی (متوفی ۱۲۹۸ ق)؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله مرعشی، رساله پنجم از مجموعه ش ۷۶۵ (فهرسته ج ۲، ص ۳۷۵).

۶۲ شرح الارشاد: محمدبن حسین آل ابی خمیسین احسائی (متوفی ۱۳۱۰ ق)، میسوط (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۱۳، ص ۸۰).

۶۳ شرح الارشاد: محمدبن علی بن نعمت الله بن خاتون عاملی عینائی (معاصر شیخ بهایی)؛ گویی مقصود همان برهان السداد از محمدبن احمد بن نعمت الله بن خاتون عاملی باشد.

۶۴ شرح الارشاد: محمدبن محمدعلی قراچه داغی تبریزی (تراجم الرجال، ج ۲، ص ۵۶۰).

۶۵ شرح الارشاد: محمدحسن بن محمدصالح بن مصطفی کبة بغدادی (متوفی ۱۳۳۳ یا ۱۳۳۶ ق)، شرح کتاب صوم؛ نسخه: ۱.

قوله».

(۷۵) شرح کتاب الخمس «ارشاد»: شیخ انصاری مرتضی بن محمدامین دزفولی تستری نجفی^{۶۶} (۱۲۱۴-۱۲۸۱ ق)، استدلالی، شرح کتاب خمس ارشادالاذهان؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه آیتالله گلپایگانی، کتابت ۱۲۵۶ ق، ۲۴۴ برگ، ش ۸۹/۴ (فهرست جدید ج ۱، ص ۴۲۲)؛ ۲. کتابخانه ملی ملک، ش ۶۰۸۹، کتابت مصطفی بن معصوم حسینی مازندرانی در نجف، ۱۵ ربیع الاول ۱۲۸۵ ق، با نسخه اصل مقابله شده است، ۵۵ برگ؛ ۳. کتابخانه مدرسه فیضیه، کتابت ۵ جمادی الثانی ۱۲۸۶ ق، ۱۱۴ ص؛ چاپ: ۱. به عنوان ملحقات المکاسب؛ ۲. سنگی، ۱۲۹۸ ق؛ ۳. سنگی، ۱۳۰۴ ق؛ ۴. انتشارات کنگره شیخ اعظم، قم، چاپ اول ۱۴۱۵ ق، ۴۸۶ ص، وزیری.

(۷۶) شرح کتاب الزکاة «ارشاد»: شیخ انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱ ق)، شرح کتاب زکات ارشادالاذهان؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی ملک، ش ۶۰۸۹، کتابت مصطفی بن معصوم حسینی مازندرانی در نجف، ۱۵ ربیع الاول ۱۲۸۵ ق، با نسخه اصل مقابله شده است، ۵۷ برگ؛ ۲. کتابخانه مدرسه فیضیه، ۱۱۷ ص؛ چاپ: ۱. به عنوان ملحقات المکاسب؛ ۲. سنگی، ۱۲۹۸ ق؛ ۳. سنگی، ۱۳۰۴ ق؛ ۴. انتشارات کنگره شیخ اعظم، قم، چاپ اول ۱۴۱۵ ق، ش ۵۸۶ + ص، وزیری.

(۷۷) شرح کتاب الصوم «ارشاد»: شیخ انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱ ق)، شرح کتاب صوم ارشادالاذهان؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی ملک، ش ۶۰۸۹، کتابت مصطفی بن معصوم حسینی مازندرانی در نجف، ۱۵ ربیع الاول ۱۲۸۵ ق، با نسخه اصل مقابله شده است، ۳۹ برگ؛ ۲. کتابخانه مدرسه فیضیه، کتابت رجب ۱۲۸۶ ق، ۹۵ ص؛ چاپ: ۱. به عنوان ملحقات المکاسب؛ ۲. سنگی، ۱۲۹۸ ق؛ ۳. سنگی، ۱۳۰۴ ق؛ ۴. انتشارات کنگره شیخ اعظم، قم، چاپ اول ۱۴۱۳ ق، ص ۲۹۶-۳۰۰، وزیری، از صفحه ۳۰۰ شرح قواعد الاحکام است.

(۷۸) شرح کتاب النکاح «ارشاد»: شیخ انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱ ق)، شرح کتاب نکاح ارشادالاذهان؛ چاپ: ۱. انتشارات کنگره شیخ اعظم، قم، چاپ اول ۱۳۷۳ ش، ۶۲۸ ص.

(۷۹) طریق الرشاد: محمدکاظم بن رضا طبری (ق سیزدهم)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۳۱۸ (فهرست ج ۱، ص ۲۸)؛ ۲. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۵۰۶ (فهرست ج ۱، ص ۲۸)؛ ۳. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۱۰۹۶ (فهرست ج ۱، ص ۱۸۱).

* غایب‌المراد فی شرح الارشاد^{۶۷} ← غایب‌المراد فی شرح نکت‌الارشاد.

(۸۰) غایب‌المراد فی شرح نکت‌الارشاد: شهید اول^{۶۸} (شهید ۷۸۶ ق)، کامل، آغاز: «احمدالله علی سوانح الانعام...»، به صورت: «قوله: ...، اقول: ...»؛ نسخه: ۱. کتابخانه موزه بغداد، ش ۲۹۷۷ (فهرست ج ۲، ص ۲۴۸)؛ ۲. کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ (ع)، ش ۱۰۹ (فهرست ج ۲، ص ۱۹۹)؛ ۳. کتابخانه آقای رضا همراه، بدون شماره، ۸۷۵ ق (کتابخانه‌های رشت و همدان، ص ۱۶۹۳)؛ ۴. کتابخانه آقای محمود فرهاد معتمد، ش ۱۳۱، ۹۱۷ ق (نشریه، ش ۳، ص ۲۰۱)؛ ۵.

کتابخانه آیت‌الله رضا استادی بدون شماره، به نستعلیق، ۹۹۷ ق، با علامات مقابله و تملک عبدالله اردبیلی و شرف‌الدین علی و قاسم بن حسین خلخالی، ۱۹۴ برگ (یک‌صد و شصت نسخه، ج ۱، ص ۲۸)؛ ۶. کتابخانه آیت‌الله سید احمد زنجانی، ش ۵۱، کتابت ابوالفضل حجازی، ۹۵۶ ق، با تملک آیت‌الله سیدمصطفی حسینی صفایی خونساری و مهرموسی حسینی مازندرانی، ۲۱۷ برگ (فهرست ص ۲۰۷)؛ ۷. کتابخانه آیت‌الله سید محمدعلی قاضی، بدون شماره، کتابت پسر حاج نعمت‌الله اصفهانی، جمادی‌الاول ۱۰۶۵ ق؛ ۸. کتابخانه آیت‌الله سیدمصطفی حسینی صفایی خونساری، ش ۱۳۳۱، ۹۷۶ ق؛ ۹. کتابخانه آیت‌الله سیدمصطفی حسینی صفایی خونساری، ش ۱۴۱۲، ۱۰۸۷ ق؛ ۱۰. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۵۹۴، کتابت قرن دهم به نسخ، با تصحیحات، انجام: «و حیث انتهت المسائل الّتی تعلق التّعرض بیحثها... و علمنا القرآن» با تملک محمدابراهیم قزوینی و عبدالملک بن ابراهیم مهاجر و مهر زین‌الدین علی شریف موسوی، ۳۶۹ برگ (فهرست ج ۲، ص ۱۸۶)؛ ۱۱. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۱۴۰۷، کتابت محمدبن احمد مزیدی به نسخ، ۲۸ ذیحجه ۹۳۳ ق، با تصحیحات و تملک علامه مجلسی و محمدطاهر حسینی و مهر عبدالقادر حسینی و محمد صفی‌الدین و فاضل رویدشتی اصفهانی و محقق قمی، ۲۴۳ برگ (فهرست ج ۴، ص ۱۸۳)؛ ۱۲. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۵۷۱۹، ۹۲۸ ق؛ ۱۳. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۶۱۵۶، کتابت علی بن احمد بن علی، ۲۶ ذیحجه ۷۷۱ ق، با تصحیحات؛ ۱۴. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۷۷۰۸، کتابت سید رفیع‌الدین حسین حسینی رضوی، جمادی‌الثانی ۹۹۶ ق، با تصحیحات، در برگ آخر تملک شرف‌الدین محمد مکی از بازماندگان شهید اول؛ ۱۵. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۷۳۰۴، کتابت قرن نهم؛ ۱۶. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۸۳۸۸، کتابت ۹۸۳ ق، یک جزء؛ ۱۷. کتابخانه حسینییه شوشتری‌ها، ش ۸۷۶، کتابت ۱۰۴۱ ق (نشریه ش ۱۱ و ۱۲، ص ۸۰۷)؛ ۱۸. کتابخانه خونساری در نجف بدون شماره، ۱۰۷۴ ق (ذریعه ج ۱۶، ص ۱۷)؛ ۱۹. کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، ش ۳۰، ج ۱، ۱۰۴۱ ق (فهرست ج ۱، ص ۳۶۲)؛ ۲۰. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، ش ۴۰، کتابت قرن یازدهم (فهرست ج ۱، ص ۶۱۵)؛ ۲۱. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، ش ۲۴، ج ۱، ۱۰۲۴ ق (فهرست ج ۱، ص ۶۱۵)؛ ۲۲. کتابخانه دانشکده علوم پزشکی دانشگاه شیراز، بدون شماره، کتابت قرن یازدهم (فهرست ج ۱، ص ۳۶۲)؛ ۲۳. کتابخانه دانشگاه لوس آنجلس، ش M ۷۰۶، کتابت قرن یازدهم (نشریه، ش ۱۱ و ۱۲، ص ۲۹۷)؛ ۲۴. کتابخانه سید خلیفه بدون شماره (ذریعه ج ۱۶، ص ۱۷)؛ ۲۵. کتابخانه صافی در نجف بدون شماره (ذریعه ج ۱۶، ص ۱۷)؛ ۲۶. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۲۹۳، کتابت قرن هشتم؛ ۲۷. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۳۳۷۶، کتابت قرن یازدهم به نسخ، ۳۴۶ ص (فهرست ج ۱، ص ۱۲۲۶)؛ ۲۸. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۳۷۸۸، ۹۹۹ ق (فهرست ج ۱، ص ۱۷۷۴)؛ ۲۹. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش

(متوفی ۱۲۷۵ ق)، ۱۴ مجلد؛ نسخه: ۱. کتابخانه آقای طبسی حائری در قم، ش ۱۱۲ (نور علم، ش ۱۴، ص ۱۰۴). ۲. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۴۴۹ (فهرست ج ۷، ص ۴۷)؛ ۳. کتابخانه شارح در کربلا، بدون شماره (ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۷)؛ ۴. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۴۴۳۸ (فهرست ج ۱۲، ص ۱۲۲)؛ ۵. کتابخانه مدرسه خیرات‌خان، ش ۷۱ (فهرست شهرستان‌ها، ج ۳، ص ۱۷۵۳)؛ ۶. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۸۱۹۶ (فهرست ج ۵، ص ۳۵۳)؛ ۷. کتابخانه مدرسه نواب، ش ۲۱۴ (فهرست، ص ۴۶۳)؛ ۸. کتابخانه ملی تهران، ش ۱۹۳۹ (فهرست ج ۱۰، ص ۴۱۹)؛ ۹. کتابخانه وزیری یزد، ش ۳۵۷ (فهرست ج ۱، ص ۳۳۱)؛ ۱۰. مدرسه سید در نجف، بدون شماره (ذریعه، ج ۱۶، ص ۷۱)؛ ۱۱. معهدالدراسات الاسلامیه، ش ۱۱۶۵ (فهرست ص ۱۰۲)؛ چاپ: ۱. تهران، ۱۴۰۶ ق، وزیری، ج ۱ و ۲؛ ۲. موسوعه البرغانی فی الفقه، با مقدمه عبدالحسین صالحی، نمایشگاه دائمی کتاب، تهران، ۱۳۶۴ ش.

۸۲) کنز الفوائد فی شرح ارشادالادهان: محقق ثالث اخوند ملامؤمن اردبیلی (ق سیزدهم)، مزجی و موجز، آغاز: «بسم... الحمدلله العالی فی دنوه، و الدانی فی علوه، المنزه بقدر ذاته لمشابهة المخلوقات...»؛ نسخه: ۱. کتابخانه میرزا باقر قاضی طباطبایی، بدون شماره، جلدهای طهارت و صلوات (ذریعه، ج ۱۳، ص ۸۱)؛ ج ۱۸، ص ۱۶۱-۱۶۲)؛ ۲. کتابخانه آیت‌الله سید محمدعلی روضانی، ش ۵۱، مجلد اول، شامل طهارت و صلوات تا پایان مندوبات صلوات، پانویس مؤلف استتساخ متن ارشاد توسط نوه شارح ابوالفضل بن عبدالجوادین مؤمن در ۲۷ جمادی‌الاول ۱۳۰۰ ق، ۳۷۹ برگ، با تملک محمد خامنه‌ای، خط تعلیق (فهرست ج ۱، ص ۲۲۴-۲۲۶). ۳. کتابخانه نوربخش، ش ۱۲۵ (فهرست ج ۱، ص ۱۵۰-۱۵۱).

(* مجمع البرهان^{۱۱} ← مجمع الفائدة والبرهان

۸۳) مجمع البیان فی شرح ارشادالادهان: ابن صانع سیدعلی بن حسین بن محمد بن محمد حسینی عاملی جزینی^{۱۲} (متوفی ۹۸۰ ق)^{۱۳} شاگرد شهید ثانی و استاد صاحب معالم، از ابتدا تا پایان صوم به صورت مفصل، پایان تألیف در ۹۶۹ ق، از متن آن چنین برمی‌آید که ابن صانع دو شرح بر ارشاد نگاشته است، یک شرح مختصر که زیر عنوان «شرح الارشاد» گذشت و یک شرح مفصل که همین شرح حاضر است؛ نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله دوم از مجموعه ش ۴۴۱۲ (فهرست ج ۱۳، ص ۲۳۷۵)؛ ۲. دهخوارقان تبریز، کتابت یکی از شاگردان شارح و تصحیح شده در نزد همو (ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۲)؛ ج ۱۳، ص ۷۹؛ ج ۲۰، ص ۲۳-۲۴)؛ ۳. کتابخانه ملی تهران، ش ۴۱ ع ۹۲۹، کتابت حسین بن زین‌الدین بن علی بن احمد عاملی (۹۵۹-۱۰۱۱ ق) فرزند و شاگرد شهید ثانی، کتابت ۹۷۶ ق، جلد اول، از ابتدای طهارت تا پایان صوم، آغاز: بسمله، «الحمدلله المتفضل علی عباده بارشاد الادهان الی غایة المراد، المتطول علیهم بمدارک قواعد الاحکام... اما بعد، فهذه تعلیقات قليلة، و فوائد جلیلة وضعتها علی کتاب ارشاد الادهان»، انجام: «النبی والائمة المعصومین، و لیکن هذا آخر ما اردنا ذکره فی الجزء

۵۱۴۸، قرن دهم (فهرست ج ۱۵، ص ۲۱۸)؛ ۳۰. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۱۲۹۳، کتابت قرن هشتم، ارشادالادهان را هم دربرمی‌گیرد. با تصحیحات؛ ۳۱. کتابخانه محدث نوری، بدون شماره، ۹۸۰ ق (ذریعه، ج ۱۶، ص ۱۷)؛ ۳۲. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۷/۱۶۵؛ ۳۳. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۳۲/۱۴۲، ۱۰۷۳ ق؛ ۳۴. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۳۳/۳۲، کتابت محمود سمغانی، ۹۶۹ ق، ۲۷۰ برگ؛ ۳۵. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۶/۵۱، کتابت قرن یازدهم؛ ۳۶. کتابخانه مدرسه باقریه، ش ۹۲۲ (ترانه ش ۲۳، ص ۱۰۳)؛ ۳۷. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۳۷، کتابت قرن یازدهم (فهرست ج ۴، ص ۱۴۰-۱۴۱)؛ ۳۸. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۴۶۷، ۹۴۷ ق (فهرست ج ۱، ص ۴۴۱)؛ ج ۵، ص ۳۴۸)؛ ۳۹. کتابخانه مدرسه مروی، رساله دوم از مجموعه ش ۵۱۴ (فهرست ص ۲۸۴)، کتابت قرن سیزدهم؛ ۴۰. کتابخانه مدرسه مروی، ش ۴۸۷، ۱۲۸۲ ق (فهرست ص ۳۹۱)؛ ۴۱. کتابخانه مدرسه نواب، ش ۲۶۲، کتابت محمدبن عبدالعلی بن نجده، ۶ شعبان ۷۷۰ ق، با تصحیحات در پایان اجازه شهید اول به کاتب به خاطر خواندن کتاب نزد او با تاریخ ۱۰ رمضان ۷۷۰ ق به چشم می‌آید؛ ۴۲. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۴۳۵۵؛ ۴۳. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۴۹۶، ۱۰۹۱ ق؛ ۴۴. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۴۹۷، کتابت ۲۸ شوال ۸۰۲ ق؛ ۴۵. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۹۶۸۱، کتابت محمدبن علی بن یونس، رمضان ۸۴۹ ق، با تصحیحات، در برگ اول تملک عبدالحق بن محمد مساعد حسینی حائری، واقف: خان بابا مشار؛ ۴۶. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۰۰۶۲، ۹۴۱ ق؛ ۴۷. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۵۸۸۷، ۱۱۲۹ ق؛ ۴۸. کتابخانه مرکزی دانشگاه اصفهان، ش ۱۰۱۰۹، کتابت ۸۷۳ ق، با علامات تصحیح و مقابله، تملک محمد مؤذن عاملی؛ ۴۹. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۷۳۹، ۹۶۰ ق (فهرست ج ۱۶، ص ۳۴۹)؛ ۵۰. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۸۲۶۷، ۹۲۰ ق (فهرست ج ۱۷، ص ۹۴)؛ ۵۱. کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۱۲۹۵، ۱۰۷۸ ق؛ ۵۲. کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۲۴۹، کتابت قرن یازدهم؛ ۵۳. کتابخانه ملی ملک، ش ۸۴۵، کتابت قرن دهم (فهرست ج ۱، ص ۳۸۱)؛ ۵۴. کتابخانه ملی ملک، ش ۵۲۳۹، کتابت قرن دوازدهم (فهرست ج ۱، ص ۳۸۱)؛ ۵۵. کتابخانه میرحسینا قزوینی، بدون شماره، کتابت قرن دهم (نشریه ش ۶، ص ۳۴۶)؛ ۵۶. کتابخانه نوربخش، رساله اول از مجموعه ش ۱۶۴ (فهرست ج ۱، ص ۱۷۶)؛ چاپ: ۱. تهران، ۱۲۷۱ ق؛ ۲. به تحقیق عباس محمدی، غلام‌رضا نقی، غلام‌حسین قیصریه‌ها، زیر نظر رضا مختاری، همراه با ارشادالادهان علامه حلی و حاشیه‌الارشاد از شهید ثانی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، چاپ اول ۱۳۷۳-۱۳۷۶ ش، ۴ ج (یک جلد مقدمه و سه جلد متون)، وزیری.

۸۰/۱) میرزا محمدبن طاهر تنکابنی (متوفی ۱۳۰۲ ق) حاشیه‌ای بر آن به نام نکت‌الارشاد دارد.^{۱۴}

۸۱) غنیمه‌المعاد: محمدصالح بن محمد برغانی قزوینی حائری

الاول... والحمدلله وحده، وصلى الله على محمد وآله، با حواشی اندک، در ۹۷۶ ق بر شارح قرائت و توسط وی تصحیح شده است، ۳۵۴ برگ.

(* مجمع الدلائل والبرهان^{۳۳} ← مجمع الفائدة والبرهان.

۸۴) مجمع الفائدة والبرهان فی شرح ارشاد الادهان الی احکام الایمان: مقدس اردبیلی احمدین محمد اردبیلی نجفی (متوفی ۹۹۳ ق)، مبسوط، تألیف در کربلا رمضان ۹۷۷ ق تا صفر ۹۸۵ ق، شرح وی در ابواب نکاح به علت بدخط بودن^{۳۴} قابل استنساخ نبوده و از میان رفته است^{۳۵} موجود از ابتدای عبادات تا پایان متأجر و از صید و ذباحت تا پایان کتاب (شرح کامل به جز کتاب نکاح)^{۳۶}؛ نسخه: ۱. کتابخانه آستانه حضرت معصومه (س)، ش ۱۷۱-۶۰۸۴، کتابت قرن سیزدهم به نسخ، از متأجر تا میراث، رحلی (فهرسته ص ۱۶۲)؛ ۲. کتابخانه آستانه حضرت معصومه (س)، ش ۱۱۷-۶۰۷۸، کتابت قرن دوازدهم به نسخ، از شرایط الاصلیات تا حدود، رحلی، ۳۴۴ برگ (فهرسته ص ۱۶۲)؛ ۳. کتابخانه آستانه حضرت معصومه (س)، ش ۴۱۱/۳-۶۶۰، کتابت قرن دوازدهم به نسخ، تا نزدیک به یک چهارم حج، از انجام افتادگی دارد، ۲۰۴ برگ (فهرسته ص ۱۶۲)؛ ۴. کتابخانه دکتر عباس بهنیا، بدون شماره (راهنمای کتاب، ش ۲۱، ص ۶۹۵)؛ ۵. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۱۰۱، کتابت ۱۲۵۶ ق، حدود و دیات (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۶. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۲۱۸، کتابت ۱۲۶۳ ق، صید تا دیات (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۷. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۲۴۶، کتابت ۱۲۴۶ ق، شامل زکات تا غصب (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۸. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۲۸۱، کتابت قرن ۱۳، صید تا شهادت (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۹. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۳۰۳، کتابت قرن سیزدهم، متأجر تا لقطه (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۱۰. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۳۷۴، کتابت ۱۱۰۱ ق، طهارت و صلوات (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۱۱. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۴۵۴، کتابت قرن ۱۳، شامل زکات تا امر به معروف (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۱۲. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۵۵۶، کتابت محمدشفیق بن شمس، ۱۰۸۶ ق، تا پایان صلوات (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۱۳. کتابخانه آیت الله صفایی خوانساری، ش ۱۳۴۶، کتابت قرن دوازدهم، متأجر تا عطایا (هزار و پانصد نسخه، ص ۲۰۷)؛ ۱۴. کتابخانه آیت الله سیدمحمد علی قاضی، بدون شماره، کتابت قرن دوازدهم، با تصحیحات (نشریه، ش ۷، ص ۵۳۸)؛ ۱۵. کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۱۸۵۲، کتابت ۱۰۹۱ ق، طهارت و صلوات، ۳۳ برگ (فهرسته ج ۵، ص ۲۳۷-۲۳۸)؛ ۱۶. کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۵۴۹۰، کتابت محمدباقر بن علی نجفی، ۱۳ ربیع الاول ۱۱۱۸ ق، مقابله شده با نسخه فیض الله [بن عبدالقاهر حسینی] تفرشی، ۳۹۹ برگ (فهرسته ج ۱۴، ص ۲۷۲)؛ ۱۷. کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۷۰۵۹، کتابت محمدمهدی بن علی نقی حسینی قمی، ربیع الثانی ۱۰۸۳ ق، ۲۸۱ برگ (فهرسته ج ۱۸، ص ۲۲۶)؛ ۱۸. کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۸۹۰۹، کتابت محمد طباطبایی به نسخ، ۲۸۹ برگ، ۲۱ ذیقعد ۱۲۲۲ ق

(فهرسته ج ۲۳، ص ۸۹)؛ ۱۹. کتابخانه ابن مسکویه اصفهان، ش ۲۸۵۲، کتابت محمدجعفر، ۱۲۴۰ ق (فهرسته ج ۱، ص ۲۹۵)؛ ۲۰. کتابخانه ابن مسکویه اصفهان، ش ۲۸۶۸، کتابت ابراهیم بن مظفر دماوندی، ۱۱۷۰ ق، صید، ۷۰۴ ص (فهرسته ج ۱، ص ۲۹۵)؛ ۲۱. کتابخانه ابن مسکویه اصفهان، ش ۲۹۲۷، کتابت محمودبن حسن بن جمعة نجفی، متأجر، ۷۲۲ ص (فهرسته ج ۱، ص ۲۹۶)؛ ۲۲. کتابخانه ابن مسکویه اصفهان، ش ۲۹۵۲، کتابت قطب الدین یزدی به نسخ، قرن یازدهم، ۶۴۱ ص (فهرسته ج ۱، ص ۲۹۶)؛ ۲۳. کتابخانه آیت الله سیدعزالدین حسینی در زنجان، بدون شماره، صلوات تا متأجر، از انجام افتادگی دارد (دلیل المخطوطات، ص ۱۲۹)؛ ۲۴. کتابخانه امیرالمؤمنین (ع) نجف، ش ۱۰۷، کتابت رجب ۱۲۳۰ ق، متأجر تا عطایا، ۲۵۶ برگ؛ ۲۵. کتابخانه ثقة الاسلام تبریزی، کتابت محمد فاضل برای نقی الدین محمد صفوی، ۱۰۹۱ ق (نشریه، ش ۷، ص ۵۳۸)؛ ۲۶. کتابخانه حجت الاسلام سیدمهدی لاجوردی، بدون شماره؛ ۲۷. کتابخانه حجت الاسلام بونسی، بدون شماره؛ ۲۸. کتابخانه حسینیة شوشتری ها، ش ۸۱۵، کتابت ۱۲۶۴ ق، متأجر تا دیات (نشریه، ش ۱۱ و ۱۲، ص ۸۰۹)؛ ۲۹. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، رساله اول از مجموعه ش ۱۲، کتابت جمادی الثانی ۱۲۲۴ ق، طهارت و صلوات (فهرسته ص ۷۹۶)؛ ۳۰. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، رساله دوم از مجموعه ش ۱۲، کتابت ۲۳ محرم ۱۲۳۵ ق، شامل زکات تا پایان احیای اموات (فهرسته ص ۷۹۶)؛ ۳۱. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، رساله سوم از مجموعه ش ۱۲، کتابت حفیظ بن محمدرضا فراشاهی، قرن سیزدهم، متأجر تا پایان اطعمه (فهرسته ص ۷۹۶)؛ ۳۲. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، رساله چهارم از مجموعه ش ۱۲، کتابت ۱۲۲۶ ق، میراث تا پایان دیات (فهرسته ص ۷۹۶)؛ ۳۳. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، ش ۱۳، کتابت قرن دوازدهم، متأجر تا پایان دیات (فهرسته ص ۷۹۷)؛ ۳۴. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، رساله اول از مجموعه ش ۳۷، کتابت قرن سیزدهم، صلوات تا پایان جهاد (فهرسته ص ۶۵۳)؛ ۳۵. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، رساله دوم از مجموعه ش ۳۷، کتابت قرن سیزدهم، متأجر تا پایان دیات (فهرسته ص ۶۵۳)؛ ۳۶. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۹۲۸، کتابت عصر مؤلف، قضا و دیات (فهرسته ج ۱، ص ۸۹)؛ ۳۷. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۱۱۲، تجارت تا پایان غصب (فهرسته ج ۱، ص ۲۴۵)؛ ۳۸. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۱۱۳، شامل زکات تا امر به معروف (فهرسته ج ۱، ص ۲۴۶)؛ ۳۹. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۱۱۴، حدود تا پایان دیات (فهرسته ج ۱، ص ۲۴۶)؛ ۴۰. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۱۱۵، ارث تا اواخر شهادت (فهرسته ج ۱، ص ۲۴۷)؛ ۴۱. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۴۱۶، از

معروف به بعد، ۲۳۶ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۶۵. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۴/۵، کتاب محمدریزی لنجانی، ۱۲۲۷ ق، طهارت و صلوات، ۱۷۰ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۶۶. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۲۰/۵، کتاب ۱۲۰۵ ق، متأخر، ۲۸۹ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۶۷. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۵۹۰، کتابت قرن چهاردهم (فهرست ج ۲، ص ۱۵۹)؛ ۶۸. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۵۵۱، کتابت قرن سیزدهم، متأخر تا هبه، ۲۴۸ برگ (فهرست ج ۲، ص ۱۵۹)؛ ۶۹. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۸۶۴، کتابت علی بن یحیی بن علی بن جدید، ۱۰۸۵ ق، طهارت و صلوات، وقف‌نامه‌ای از میرمحمدباقر بن میرعلی‌رضا امام جماعت مسجدشاه اصفهان به تاریخ ۱۱۲۳ ق به چشم می‌آید، ۲۸۵ برگ (فهرست ج ۲، ص ۱۶۰)؛ ۷۰. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۰۸/۲۶، کتابت علی حسینی، ۱۰۸۵ ق، طهارت و صلوات، ۲۸۵ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۷۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۸/۳، کتابت ۱۲۳۱ ق، ۱۹۹ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۷۲. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۲۱/۲۳، حدود و دیات، ۲۳۱ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۷۳. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، رساله دوم از مجموعه ش ۳۳۹۲، کتابت قرن سیزدهم، طهارت (فهرست ج ۲، ص ۲۴۴)؛ ۷۴. کتابخانه مدرسه حجتیه، ش ۱۳، کتابت هادی بن حمید، ۱۲۳۱ ق، صید و ذباجه (فهرست ص ۸۰)؛ ۷۵. کتابخانه مدرسه حجتیه، ش ۱۴، متأخر تا عطایا (فهرست ص ۸۰)؛ ۷۶. کتابخانه مدرسه حجتیه، ش ۱۵، طهارت و صلوات و متأخر (فهرست ص ۸۰)؛ ۷۷. کتابخانه مدرسه سپهسالار، رساله پنجم از مجموعه ش ۵۱۴؛ ۷۸. کتابخانه مدرسه سپهسالار، ش ۲۲۶۳، کتابت جعفر بن محمدحسین کاشانی، ۱۲۵۰ ق، طهارت و صلوات، با حواشی شارح (فهرست ج ۱، ص ۴۴۲)؛ ۷۹. کتابخانه مدرسه سلیمان‌خان، ش ۴۹، کتابت قرن یازدهم، تجارت تا اوایل هبه (فهرست ص ۱۶)؛ ۸۰. کتابخانه مدرسه سلیمان‌خان، ش ۱۱۹، کتابت قرن یازدهم، صلوات تا ابتدای نمازجمعه (فهرست ص ۱۷)؛ ۸۱. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۱۲۵، کتابت ابوالقاسم بن عبدالرحیم کاشانی، ۱۲۵۲ ق، متأخر تا لقطه (فهرست ج ۱، ص ۲۲۸)؛ ۸۲. کتابخانه مدرسه مروی، ش ۱۳۲، کتابت محمدیوسف نطنزی بن قاسم‌الطیب، ۱۰۴۷ ق، متأخر تا غضب (فهرست ص ۵۱)؛ ۸۳. کتابخانه مدرسه مروی، ش ۴۲۸، کتابت قرن دوازدهم، شامل زکات تا امر به معروف (فهرست ص ۵۱)؛ ۸۴. کتابخانه مدرسه نواب، ش ۲۷۲، کتابت زین‌بن باقر بن زین، ۱۲۵۲ ق، شامل زکات و حج و جهاد و امر به معروف (فهرست ص ۴۶۵)؛ ۸۵. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (فهرست ج ۲، ص ۱۲۴)؛ ۸۶. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۴۱۰۰، کتابت ۱۲۵۲ ق (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۸۷. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۶۱۵ (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۸۸. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۶۱۶ (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۸۹. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش

انجام افتادگی دارد (فهرست ج ۱، ص ۵۶۲)؛ ۴۲. کتابخانه دکتر حسین مفتاح، ش ۱۰۵، کتابت قرن یازدهم، از انجام افتادگی دارد (نشریه، ش ۷، ص ۲۲۱)؛ ۴۳. کتابخانه سیدحسن صدر، پانویس شارح به خط شاگردانش، آغاز: «الحمد لله خالق الهدایة والارشاد... فالوضوء یجب للصلاة والطواف» (کشف‌الحجب والاسرار، ص ۴۸۹)؛ ۴۴. کتابخانه عبدالحسین تهرانی در کربلا، بدون شماره، با تملک آقاجمال خوانساری (ذریعه ج ۲۰، ص ۳۶)؛ ۴۵. کتابخانه مؤسسه مطالعات و تحقیقات اسماعیلیه، ش ۵۹۷ (فهرست ج ۲، ص ۹۳)؛ ۴۶. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۳۱۵، به نسخ، متأخر تا عطایا و هبات، انجام: «و لعل دلیلهم الاجماع مستند الی اصل ابقاء المال علی ملک‌الملك»؛ ۵۰۱ ص (فهرست ج ۴، ص ۸۹)؛ ۴۷. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۲۷۶۳، به نسخ، متأخر تا لقطه، با تصحیحات علامات مقابله، ۲۸۷ ص (فهرست ج ۹، ص ۱۶۶-۱۶۷)؛ ۴۸. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۸۰۳، بخشی از طهارت، انجام: «من شیعتنا فکن منهم یا محمد» (فهرست ج ۹، ص ۳۰۴)؛ ۴۹. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۲۹۸۰، کتابت علی بن محمدقاسم خوانساری به نسخ، ۱۲۵۴ ق، ج ۲: صید تا پایان کتاب، ۴۹۰ ص (فهرست ج ۱۰، ص ۴۲۹)؛ ۵۰. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۲۹۸۱، کتابت قرن دوازدهم به نسخ، تجارت تا مکاتبه، با تصحیحات و علامات مقابله، ۳۸۷ ص (فهرست ج ۱۰، ص ۴۲۹-۴۳۰)؛ ۵۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۳۳۷۷، کتابت شریف‌بن فرخ حسین به نسخ و شکسته نستعلیق، ۱۳ شعبان ۱۰۷۱ ق، ج ۱، ۶۲۴ ص (فهرست ج ۱۰، ص ۱۲۲۶-۱۲۲۷)؛ ۵۲. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۳۳۷۸، کتابت محمدشفیع بن محمدشمس‌الدین عبدالله معلم شیرازی، ۱۰۸۷ ق، ج ۲، ۳۷۳ ص (فهرست ج ۱۰، ص ۱۲۲۷-۱۲۲۸)؛ ۵۳. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، رساله اول از مجموعه ش ۵۱۸۷، کتابت محمدبن علی اکبر، ۲۵ ذیحجه ۱۲۳۴ ق (فهرست ج ۱۶، ص ۵)؛ ۵۴. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۲۸۵۲، جزء اول (فهرست ص ۱۸۱)؛ ۵۵. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۲۸۶۸، از آغاز صید (فهرست ص ۱۸۱)؛ ۵۶. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۲۹۲۷، از آغاز متأخر (فهرست ص ۱۸۱)؛ ۵۷. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۲۹۵۱، از آغاز صید (فهرست ص ۱۸۱)؛ ۵۸. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۲۹۵۲، جزء دوم، از آغاز زکات (فهرست ص ۱۸۱)؛ ۵۹. کتابخانه مدرسه آخوند همدان، ش ۱۰۱۲۱، حدود و دیات (فهرست ص ۱۸۱)؛ ۶۰. کتابخانه مدرسه آیت‌الله بروجرودی نجف، کتابت علی بن ولی طوسی، ربیع‌الثانی ۱۰۴۵ ق (دلیل‌المخطوطات، ص ۳۱)؛ ۶۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۷۷۱، کتابت قرن سیزدهم، حدود و دیات، برای ملامحمدصالحا (فهرست ج ۲، ص ۱۵۹)؛ ۶۲. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۸۳/۳، کتابت قرن دوازدهم، ۱۰۴ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۶۳. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۹/۳۱، کتابت قرن سیزدهم، ۶۱ برگ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۶۴. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۹/۵، کتابت ۱۲۰۶ ق، شامل امر به

تهران، ش ۱۴۱ ص، از صید و ذباحت تا پایان دیات، آغاز: بسمله، «کتاب الصید و توابعه و فيه مقاصد: الأول فی الاصطیاد، قوله «فی شرایط الاصطیاد...»، ۲۵۳ برگ؛ ۱۱۲. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۵۶ ص ۱۱۳، جزء اول از طهارت تا صلوات، به نستعلیق، ۳۵۴ برگ؛ ۱۱۳. کتابخانه ملی تهران، ش ۴۹ ص، دو جزء، از طهارت تا صلوات و از صوم تا تجارت، به نسخ و نستعلیق، ۴۸۶ برگ؛ ۱۱۴. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۴۶۲، با تصحیحات، ۱۹۰ برگ (فهرسته ج ۱۲، ص ۲۸۶)؛ ۱۱۵. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۹۳۳، ۱۱۶. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۴۶۲؛ ۱۱۷. کتابخانه ملی تهران، ش ۱۹۹۴ ع ۳۰۶، ۲۲۱ برگ، ۱۱۸. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۲۹ ع ۵۸۴، به نستعلیق، با علامات تصحیح، ۲۸۴ برگ؛ ۱۱۹. کتابخانه ملی تهران، ش ۱۶۲، به نسخ، با علامات تصحیح، جلد اول از غسل تا پایان صلوات، از ابتدا افتادگی دارد، ۱۹۰ برگ؛ ۱۲۰. کتابخانه ملی تهران، ش ۵۵۴، کتابت ۱۲۶۰ ق در نجف، ۲۱۶ برگ (فهرسته ج ۸، ص ۴۹)؛ ۱۲۱. کتابخانه ملی تهران، ش ۲۴۷ ع ۵۵۹، شامل زکات و صوم و حج و جهاد، به نسخ، کتابت به دستور آقا محمدجعفر بن آقا محمدعلی بن وحید بهبهانی، با تصحیحات، تملک ابن محمد به چشم می‌آید، ۳۶۹ برگ؛ ۱۲۲. کتابخانه ملی تهران، ش ۹۸۳، کتابت ۹۷۸ ق در نجف و کربلا، طهارت و صلوات، ۲۱۹ برگ (فهرسته ج ۸، ص ۴۷۲)؛ ۱۲۳. کتابخانه ملی تهران، ش ۶۱۴، کتابت قرن سیزدهم، طهارت تا پایان حج، ۴۱۵ برگ (فهرسته ج ۸، ص ۹۶)؛ ۱۲۴. کتابخانه ملی ملک، ش ۴۷۱؛ ۱۲۵. کتابخانه ملی ملکه ش ۲۱۶۶، کتابت محمدیوسف بن محمدقاسم، ۲۳ جمادی الاول ۱۱۰۹، ۱۶۱ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۶۴۲)؛ ۱۲۶. کتابخانه ملی ملکه ش ۲۱۹۵، کتابت ربیع الاول ۱۰۹۹ ق، مقابله شده در ۱۱۱۹ ق، ۴۱۳ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۶۳۲)؛ ۱۲۷. کتابخانه ملی ملکه ش ۱۴۳۰، کتابت ۱۰۸۳ ق، شامل زکات تا جهاد، ۳۸۸ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۶۴۴)؛ ۱۲۸. کتابخانه موزه بریتانیا، ش ۸۴۰۷، به نسخ، شامل زکات تا پایان امر به معروف و نهی از منکر، با علامات تصحیح^۸؛ ۱۲۹. کتابخانه وزیری یزد، ش ۱۴۱، کتابت علی بن محمدعلی حسینی، ۶ رمضان ۱۲۴۸ ق، ۳۲۰ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۱۷۹)؛ چاپ: ۱. تهران، سنگی، به خط محمد خوانساری، ۱۲۷۴ ق، بدون صفحه‌شمار^۸؛ ۲. تهران، سنگی، بدون صفحه‌شمار، رحلی؛ ۳. تصحیح و تعلیق: مجتبی عراقی، علی پناه اشتهاردی، حسین یزدی اصفهانی^۸، دفتر انتشارات اسلامی، قم، ۱۴۰۳-۱۴۱۶ ق، ۱۴ ج، وزیری + فهراس مجمع الفائدة، اعداد: اسماعیل موسوی و علی‌رضا برازش، دفتر کنگره مقدس اردبیلی، قم، چاپ اول ۱۳۷۵ ش، ۶۵۱ ص، وزیری.

(* مجمع الفوائد فی شرح الارشاد^۸ ← مجمع الفائدة والبرهان.

۸۴/۰۱ حاشیه مجمع الفائدة والبرهان فی شرح ارشادالادهان: وحید بهبهانی محمدباقر بن محمد اکمل (۱۱۸۰-۱۲۰۵ ق) از ابتدای متأخر تا پایان قضا^۸؛ نسخه: ۱. کتابخانه آقاخردالدین موسوی در کرمانشاه، از آغاز متأخر تا پایان قضا (تاریخ اردبیل، ج ۱، ص ۵۱)؛ ۲. کتابخانه آیت‌الله دکتر سیداحمد تویسرکانی، بدون شماره، کتابت محمدباقر موسوی، ۱۲۲۵ ق (هنوز فهرست نشده است)؛ ۳. کتابخانه آیت‌الله

۲۶۱۷، کتابت ۱۰۲۱ ق (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۹۰. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۸۱۲ (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۹۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۵۷۱۸، کتابت ۱۰۹۹ ق (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۹۲. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۸۵۰۴ (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۹۳. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۸۶۷۳، کتابت ۱۰۸۴ ق (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۹۴. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۳۳۲۲، کتابت ۹۸۵ ق در نجف (فهرست الفبایی، ص ۴۹۷)؛ ۹۵. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۲۴۲، کتابت ۱۲۷۲ ق، ۵۳۴ برگ (فهرسته ج ۵، ص ۲۰۰)؛ ۹۶. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۱۲۸۳، کتابت محمدرفیع بن صفات‌الله نایینی، ۲۹۱ برگ (فهرسته ج ۷، ص ۲۷۸)؛ ۹۷. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۱۲۸۴، کتابت بهاءالدین محمدبن حسن سپاهانی، ۲۹۱ برگ (فهرسته ج ۷، ص ۲۷۸)؛ ۹۸. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله چهارم از مجموعه ش ۲۰۷۸، کتابت قرن یازدهم، صید (فهرسته ج ۸، ص ۷۰۳)؛ ۹۹. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۷۱۷، کتابت قرن یازدهم، متأخر، ۳۰۷ برگ (فهرسته ج ۱۶، ص ۳۴۴)؛ ۱۰۰. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۷۲۸، با علامات مقابله، ۲۰۱ برگ (فهرسته ج ۱۶، ص ۳۴۶)؛ ۱۰۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۷۳۰، کتابت قرن یازدهم، طهارت و صلوات، ۲۷۰ برگ (فهرسته ج ۱۶، ص ۳۴۶)؛ ۱۰۲. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۷۸۱، کتابت قرن دوازدهم، دیون تا غصبه ۲۲۴ برگ (فهرسته ج ۱۶، ص ۳۵۹)؛ ۱۰۳. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۷۳۲۸، کتابت قرن دوازدهم، صید و دیات، ۳۰۴ برگ (فهرسته ج ۱۶، ص ۵۱۳)؛ ۱۰۴. کتابخانه مسجداعظم قم، ش ۲۰۹، کتابت قرن سیزدهم، متأخر تا ودیعه (فهرسته ص ۳۵۰)؛ ۱۰۵. کتابخانه مسجداعظم قم، ش ۳۷۴۵، کتابت قرن یازدهم، متأخر تا عطایا (فهرسته ص ۳۵۰)؛ ۱۰۶. کتابخانه مسجداعظم قم، ش ۱۶۵، شامل طهارت تا امر به معروف، افتادگی از آغاز و انجام (فهرسته ص ۳۳۶)؛ ۱۰۷. کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۲۶۱، کتابت محمدمقیم بن محمدباقر اصفهانی به نسخ، ۲۵ صفر ۱۰۸۳ ق (فهرسته ج ۱، ص ۲۲۸)؛ ۱۰۸. کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۹۱۱، شامل زکات تا امر به معروف (فهرست چهار کتابخانه، ص ۳۸۵)؛ ۱۰۹. کتابخانه مشکوربن جواد نجفی، بدون شماره، کتابت سیدعباس بن محمد موسوی بیابانگی شاگرد شارح، رجب ۹۸۶ ق، یک مجلد با تملک آقاجمال خوانساری و صفی‌الدین طریحی و فیض‌الله [بن عبدالقاهر حسینی] تفرشی از شاگردان مقدس اردبیلی^۸ (ذریعه ج ۲۰، ص ۳۶؛ طبقات اعلام الشیعه ج ۳، ص ۳۱۰)؛ ۱۱۰. کتابخانه ملی تهران، ش ۷۴۱/۱۰۴، به نسخ، از متأخر تا آخر اجاره، با تصحیحات، افتادگی از ابتدا و انتها، آغاز: بسمله، «کتاب التجارة و فيه مقاصد: الاول فی المقدمات، و فيه مطلبان: الاول فی أقسامها و تنقسم»، انجام: «قد ثبت کونه عنده حیا و لابد له من اثبات رده الیه کذلک» فهو مدعی و صاحبه منکر...، برگ‌های آغاز و انجام نونویسی شده است، یا فهرست مطالب و حاشیه‌های پراکنده و علامات تصحیح، ۳۳۹ برگ؛ ۱۱۱. کتابخانه ملی

کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۶۶۸ (فهرست ج ۷، ص ۲۴۷)؛ ۳. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۸۴۶۴، ۴. کتابخانه مدرسه حجتیه، ش ۵۱۴ (فهرست ص ۸۴)؛ ۵. کتابخانه مدرسه فیضیه، ش ۹۵۱ (فهرست ج ۱، ص ۱۳۶)؛ ۶. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۸۳۱ (فهرست ج ۵، ص ۵۰۴).

۸۸ معتضدالشیعة: مجهول، تحریر ۱۲۷۷ ق؛ نسخه: ۱. کتابخانه ملی ملک، ش ۱۸۷۵ (فهرست ج ۱، ص ۶۹۷).

۸۹ مقتصر: احمدبن محمدبن فهد حلی (متوفی ۸۴۱ ق).^{۸۸}

* منهج السداد ← منهج السداد محقق کرکی.

۹۰ منهج الرشاد الی احکام الدین والایمان فی شرح ارشاد الازدهان: ^{۸۹} محمدجعفر بن محمدابراهیم بن محمدحسن کلباسی کاخی اصفهانی (متوفی ۱۲۹۲ ق) ^{۹۰} مزجی و استدلالی، مجلد اول طهارت ناقص، از مجلدات بعدی اطلاعی نداریم، آغاز: شرح خطبه ارشاد انعام تألیف در ۲۳ شوال ۱۲۷۳ ق؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله سید محمدعلی روضائی، ش ۵۲، باکتوبس به خط محمدرضا نجف‌آبادی [اصفهانی] در ۲۹ رجب ۱۲۷۴ ق، ۲۷۵ برگه نسخ با تصحیحات (فهرست ص ۲۲۷-۲۳۳) ۲. کتابخانه مسجد اعظم قم، ش ۶۶۷ (فهرست ص ۳۹۹).

۹۱ منهج الرشاد فی شرح الارشاد: احمدبن لطف‌علی معانی تبریزی (ق سیزدهم).^{۹۱}

۹۲ منهج الرشاد فی شرح الارشاد: سیدمحمدبن باقر حائری یزدی (۱۲۳۹-۱۲۹۸ ق) شرح مزجی، آغاز: «الحمد لله الذی ارشدنا الی حدائق قواعداً احکام...»، تا پایان احکام وضو؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، در پایان مجموعه ش ۷۶۵، احتمالاً به خط مؤلف (فهرست ج ۲، ص ۳۷۵).

۹۳ منهج الرشاد فی شرح الارشاد: سیدمحمدحسین بن علی اصغر قاضی طباطبایی (ق سیزدهم).^{۹۲}

۹۴ منهج السداد: عبدالعالی بن محقق کرکی (متوفی ۹۴۰ ق)، به منهج السداد و شرح الغلابی نیز شهرت دارد، از آغاز تا کتاب حج ۳؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۷۲۸ (فهرست ج ۷، ص ۲۹۰-۲۹۱)؛ ۲. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۴۶۷ (فهرست ج ۷، ص ۶۰)؛ ۳. کتابخانه شیخ علی قمی در نجف، بدون نام شارح، آغاز از کتاب حج در ۱۷ رمضان ۱۳۳۶ ق و پایان در ۱۱ رجب ۱۳۳۲ ق؛ ۴. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۹۰ (فهرست ج ۱، ص ۱۷۲)؛ ۵. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۲۷۶ (فهرست ج ۱، ص ۲۴۱)؛ ۶. کتابخانه مدرسه سپهسالار، رساله اول از مجموعه ش ۲۴۸۶، تا صلات مسافر، آغاز: «ارشاد اذهان ارباب الایمان، و فقاهاة افهام اصحاب العرفان، حمد موجد شرع لنا شرائع الاسلام...» (فهرست ج ۱، ص ۴۴۰)؛ ۵، ص ۶۸۱).

۹۵ منهج السداد فی شرح الارشاد: احمدبن علی مختار گلپایگانی (اواسط ق سیزدهم)، شرحی استدلالی و مفصل (۷۲۶)؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، ش ۱۹۰، نسخ، به خط مؤلفه پایان جلد دوم در ۱۴ محرم ۱۳۳۵ ق در اصفهان، این نسخه جلد دوم و سوم

مرعشی، رساله چهارم از مجموعه ش ۸۶۵، کتاب محمدحسین بن عبدالوهاب سرایانی تونی خراسانی از شاگردان وحید به نسخ، ۱۱۸۳ ق (فهرست ج ۲، ص ۱۳۴)؛ ۴. کتابخانه باقریه، رساله اول از مجموعه ش ۳۱۳، کتاب میرزایابا جعفر حسینی سبزواری در کربلا، ۱۲۷۵ ق (نرئانه ش ۲۵، ص ۹۴)؛ ۵. کتابخانه حسینیة شوشتری‌ها، رساله دوم از مجموعه ش ۶۷۲، کتاب ۱۱۷۸ ق، ناقص (نشریه، ش ۱۱ و ۱۲، ص ۸۷۳)؛ ۶. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، ش ۱۵۳، کتاب ۱۲۰۶ ق (فهرست ج ۱، ص ۷۶۶)؛ ۷. کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد، ش ۱۶۳۲، کتاب حسن بن احمدبن محمدبن معصوم، به تأیید مؤلف رسیده است؛ ۸. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۴۴۵۱، کتاب ۱۲۳۶ ق (فهرست ج ۱۲، ص ۱۳۳)؛ ۹. کتابخانه مدرسه خیرات‌خان، رساله دوم از مجموعه ش ۶۱، کتاب ۱۲۵۴ ق (فهرست شهرستان‌ها ج ۳، ص ۱۷۸۵)؛ ۱۰. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، رساله دوم از مجموعه ش ۱۱۸۹، ۱۴۳۷۵ ق (فهرست القبلی، ص ۱۹۵)؛ ۱۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، رساله سوم از مجموعه ش ۷۷۰، کتاب ۱۲۷۴ ق (فهرست ج ۵، ص ۱۸۶۹-۱۸۶۶)؛ ۱۲. کتابخانه وزیری یزد، رساله اول از مجموعه ش ۲۳، به نسخ، ۱۲۸۰ ق، از تجارت تا دیات، با علامات مقابله، انجام: «و لیس له الرجوع الی البایع کما فی صورة اعطاء الدیة»، برگ‌های ۱ تا ۱۶۲ (فهرست ج ۱، ص ۳۶)؛ ۱۳. در کتابخانه‌های عراق، بدون شماره (ذریعه ج ۶، ص ۱۰۹؛ ج ۲۰، ص ۷۲؛ وحید بهبهانی، ص ۱۴۶)؛ چاپ: ۱. انتشارات مؤسسه وحید بهبهانی، قم، چاپ اول ۱۴۱۷ ق، ۷۹+۸۰۵ ص، وزیری.

۸۴/۰۲ حاشیه علی مجمع الفائدة والبرهان: سید رفیع‌الدین محمد بن حیدر طباطبایی نایینی اصفهانی (متوفی ۱۰۸۲ ق یا ۱۰۹۹ ق).^{۹۳}

۸۴/۰۳ حاشیه مجمع الفائدة والبرهان: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۳۵، کتاب قرن سیزدهم به نسخ، طهارت تا غسل میت انجام: «فلما تقدم فی باب الوضوء»، ۳۱۰ ص (فهرست ج ۷، ص ۱۴۵).

۸۴/۰۴ حاشیه مجمع الفائدة والبرهان: مجهول؛ نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۷۴۲ (فهرست ج ۵، صص ۲۰۰۱-۲۰۰۲).

* نیز بنگرید به: تنمیه مجمع الفائدة والبرهان.

۸۵ مسالک الراشدین: محمدصالح بن محمد قزوینی برغانی، کوچک‌تر از غنیمة المعاد، ۳ مجلد، چنانچه از تکملة سیدحسن صدر برمی‌آید نام آن مسلک السداد است؛ نسخه: ۱. کتابخانه شارح در کربلا، بدون شماره (ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۷؛ ج ۲۰، ص ۳۸۰).

۸۶ مستقصى الاجتهاد فی شرح ذخیره المعاد: میرمحمدحسین بن محمدابراهیم قزوینی؛ نسخه: ۱. کتابخانه مدرسه آیت‌الله بروجردی نجف (دلیل المخطوطات، ص ۳۸)؛ ۲. کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ش ۱۱۹ ب (فهرست ص ۴۶۲-۴۶۳).

۸۷ مسلک الراشدین: محمدصالح بن محمد قزوینی برغانی؛ نسخه: ۱. کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۴۳۶ (فهرست ج ۷، ص ۳۰)؛ ۲.

۳. نسخه های ارشادالاذهان^{۳۲}

- ۱) کتابخانه آستانه حضرت معصومه (س): ش ۳۵۶، به نسخ و نستعلیق، ۱۱ ذیقعدة ۱۰۵۲ق، ۲۲۹ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۳۴۳-۳۴۴): ش ۱۰۴/۱-۶۳۷۳، کتابت ۲۹ جمادی الثانی ۱۰۶۲ق، با بلاغ سماع از ملامحمد تقیا و مهر محمد طالب بن محمدطالب حسینی مازندرانی، ۱۴۷ برگ (فهرسته ص ۷۷): ش ۶۳۶۶، کتابت محمدسلیم بن محمد جعفر طالقانی به نسخ، ۱۱۱۵ق، ۲۲۶ برگ (فهرسته ص ۷۷).
- ۲) کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ (ع): ش ۲۸۲، کتابت ۹۷۴ق، با تعلیقات فراوان (فهرسته ج ۲، ص ۶): ش ۴۱۵، کتابت محمدبن حسین عاملی، ربیع الاخر ۷۴۰ق، با حواشی فراوان (فهرسته ج ۲، ص ۷).
- ۳) کتابخانه آستانه حضرت عبدالعظیم (ع): ش ۱۳۰ (نشریه، ش ۳، ص ۴۳۹).
- ۴) کتابخانه آقای حکیم در نجف: ش ۷۷ (نشریه ش ۵، ص ۴۲۸).
- ۵) کتابخانه آقای رضا رامپور: شماره های ۱۰۲۷۵، ۱۰۲۳۹، ۱۰۰۹، ۶۵۷، ۹۸۶ م ک (فهرسته ج ۳، ص ۶۴۴-۶۴۶).
- ۶) کتابخانه آقای سیدعباس حسینی کاشانی: ش ۲ (فهرسته ص ۳۲): ش ۸ (فهرسته ص ۵۹).
- ۷) کتابخانه آقای محمود فرهاد معتمد: ش ۶۲ (نشریه، ش ۳، ص ۱۱۴۸).
- ۸) کتابخانه آیت الله حکیم: ش ۱۶۷۱، کتابت جنیدبن عبدالرحمن باغندی، ۹۲۹ق (فهرسته ص ۴۴-۴۵): شماره های ۱۲۱، ۴۷۷، ۵۲۷، ۶۱۱، ۶۹۵، ۱۰۱۸، ۱۴۲۴، ۱۵۶۲، ۱۶۱۹، ۱۷۳۰، ۱۸۰۳، ۱۸۹۹ (فهرسته ص ۴۵-۴۶).
- ۹) کتابخانه آیت الله رضا استادی: بدون شماره، به نسخ، قرن یازدهم، با حواشی مؤلف و شهید ثانی و شیخ علوی نواده اش، ۱۶۱ برگ (یک صد و شصت نسخه، ج ۱، ص ۵).
- ۱۰) کتابخانه آیت الله سیداحمد زنجانی: بدون شماره (فهرسته ص ۱۹۸ و ۲۰۶).
- ۱۱) کتابخانه آیت الله مرعشی: ش ۹۶۱، کتابت محمدبن عبدالحمید جرجانی، ۱۸ ربیع الاول ۸۶۶ق، با حاشیه ها و شرح گونه های فراوان از افراد مختلف و تملک علی بن عبدالعالی، ۳۰۳ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۱۵۳): ش ۱۲۴۸، کتابت محمدعلی بن محمود جزائری، ۱۵ رمضان ۱۰۸۴ق، نیمه دوم و از تجارت، آغاز افتاده است: «... و فی قدر الثمن المشتري به علی الرأی...»، با حواشی و علامات تصحیح و بلاغ و اجازه تدریس کتاب برای کاتب از سوی سینعمت الله جزائری، ۳۰۶ برگ (فهرسته ج ۴، ص ۴۷): ش ۱۲۸۵، کتابت محمودبن عبادالله ساوجی، ۹۳۱ق در مشهد، با تصحیحات و حواشی و تملک حسن بن عیاض و احمدبن محمد عاملی انصاری، کریم الدین بن عبادالله ساوجی بر میرزا عبدالله تستری و شیخ عابد قرأت کرده و در ۱۰ جمادی الاول ۹۷۵ق به پایان رسانده است، ۱۹۶ برگ (فهرسته ج ۴، ص ۸۳-۸۴): ش

- است که مشتمل بر کتاب صلوات تا صلوات جماعت می شود، آغاز: «الحمد لله رب العالمین... کتاب الصلاة، و هی فی اللغة: الدعاء، و منه قوله - تعالی -: «و صل علیهم ان صلواتک سکن لهم» انجام افتاده است: «أی الضرورية مادام الوصف، أى بشرط لا المطلقة، و دلالتہ علی المنع انما تتم علی الثانی...»، در حاشیه افزودگی و خط خوردگی دارد، در آغاز کتاب صورت اجازه محمدحسن بن معصوم قزوینی به تاریخ ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۳۴ و صورت اجازه ملا ابوالقاسم بن محمد مهدی کاشانی ترک آبادی و صورت اجازه ملا احمد نراقی به تاریخ ۱۱ صفر ۱۲۳۸ برای مؤلف دیده می شود، ۲۵۲ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۱۷۳): ۲. کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۸۰/۱۹، کتابت ۱۲۴۲ق.
- ۹۶) منهج (نهج) السداد فی شرح الارشاد: محمدرضا بن محمداقبر تبریزی (ز ۱۲۵۸ق)، شرح مزجی و استدلالی، آغاز تألیف در نجف، ۱۵ محرم ۱۲۵۶ق، پایان تألیف مجلد اول (کتاب طهارت) در نجف ربیع الاول ۱۲۵۸ق، آغاز: «نحمدک یا من تفردت بالقدم والذمام، و تنزهت عن مشابهة الاعراض و الاجسام»، نسخه: ۱. کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۱۲۵۲، مجلد اول، در پایان کتاب اجازه ای برای مؤلف و تقریظ هایی از محمدجواد بن محمدتقی نجفی ملاکتاب و صاحب جواهر به چشم می آید (فهرسته ج ۴، ص ۵۴-۵۵).
- * نکت الارشاد^{۳۳} ← غایة المراد فی شرح نکت الارشاد.
- ۹۷) محجة الفوائد: سیدمحمدحسن مجتهد اصفهانی (۱۲۰۵-۱۲۶۳ق)، ۱۲ مجلد.
- ۹۸) نهج الرشاد فی شرح الارشاد: احمد بن ملا علی کاشانی آرائی (ق چهاردهم)، تا اواخر دماء در ۲۰ هزار سطر، با تقریظ جمعی از علما (ذریعه ج ۲۴، ص ۴۱۷).
- * نهج السداد فی شرح الارشاد ← منهج السداد فی شرح الارشاد.
- ۹۹) نهج السداد فی شرح خلاقیات الرشاد: یوسف بن علی اوالی (ق ۱۱)، بخش هایی از آن را در ۱۰۴۱ق و ۱۰۵۳ق به پایان رسانده و تنها به ذکر مسائل اختلافی که علامه حلی درباره آنها نظر قطعی نداده اکتفا کرده است.^{۳۵}
- ۱۰۰) هادی الی الرشاد فی شرح الارشاد: مجهول^{۳۶}: نسخه: ۱. نزد فاضل هندی (ریاض العلماء، ج ۱، ص ۳۸۶).
- ۱۰۱) هادی الی سبیل الرشاد: ابراهیم بن سلیمان قطیفی بحرانی (زنده در ۹۴۵ق): نسخه: ۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۴۶۸، از پایان افتادگی دارد، از طهارت تا اواخر صلوات (فهرسته ج ۲، ص ۱۴۳): ۲. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۶۷۸ (فهرسته ج ۲، ص ۱۴۳: ۱۴۳: فهرست الفبایی، ص ۶۰۷): ۳. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۸۱۰۳، ۱۲۴۳ق (فهرسته ج ۲، ص ۱۴۴: فهرست الفبایی، ص ۱۰۷۴): ۴. کتابخانه ملی ملک، ش ۲۷۲۳، کتابت قرن دهم (فهرسته ج ۱، ص ۸۰): ۵. کتابخانه آیت الله سیدمحمدعلی روضاتی، بدون شماره (هنوز فهرست نشده است).

۱۳) کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران: ش ۱۹۶۰ (فهرسته ص ۳۲-۳۴): ش ۱۹۶۵ (فهرسته ص ۶۹).

۱۴) کتابخانه امام صادق (ع) قزوین: ش ۹، کتاب فاضل بن بخرن فیاض اسدی به نسخ، ۵ ربیع الاول ۹۱۳ ق، با حواشی بسیار، ۲۵۰ برگ (فهرسته ص ۲۸-۲۹): ش ۱۲۴: ش ۲۶۴، کتابت قرن دهم به نسخ، برگ‌های اول و آخر در ۱۲۷۱ ق نونویسی شده است، با علامات تصحیح و مقابله، ۲۶۰ برگ (فهرسته ص ۲۹): ش ۳۰۷، کتابت محمدبن ابراهیم بحرانی به نسخ، ۱۹ رمضان ۹۶۵ ق، از ابتدا افتادگی دارد: «... النظر السادس فيما يتبع الطهارة، النجاسات عشر»، ۱۶۵ برگ: (فهرسته ص ۲۹): ش ۳۲۹، کتابت قرن دهم و یازدهم به نسخ، از انتها ناقص و تا «مقصد ثالث فی الشجاج» را دربردارد، با حواشی فراوان (فهرسته ص ۲۹): ش ۵۰۹، کتابت قطب‌الدین محمدبن عبدالرحیم نیاسری به نسخ، محرم ۱۰۹۹ ق، واقف: حسین شیروانی، با تصحیح و تحشیه، ۳۴۰ برگ (فهرسته ص ۲۹): رساله دوم از مجموعه ش ۳۱۴، کتابت محمد معصوم‌بن میرزا خال جنیدی به نستعلیق، جمادی‌الثانی ۱۰۵۱ ق، از انتها ناقص و تا اواخر جهاد را دربردارد، با حواشی فراوان، ۱۲۰ برگ (فهرسته ص ۴۰۵-۴۰۶).

۱۵) کتابخانه امروزیانا^{۱۱}: ش ۱۳۴C (فهرسته ج ۲، ص ۱۸۷).

۱۶) کتابخانه امیرالمؤمنین (ع) نجف: بدون شماره، کتابت قرن هشتم، کتابت نظام‌الدین محمدبن علاء‌بن حسن، کتاب را نزد فخرالمحققین در حله خوانده و او در ۱۴ ذیحجه ۷۵۷ ق اجازه‌ای برایش نگاشته است؛ بدون شماره، ۹۱۶ ق.

۱۷) کتابخانه برلین: ش ۴۵۹۰ (فهرسته ج ۴، ص ۱۳۳-۱۳۴).

۱۸) کتابخانه بنیاد اوپنهایم: بدون شماره.

۱۹) کتابخانه حسینیة شوشتری‌ها: ش ۶۱۸ (فهرسته ص ۷۶۹): ش ۸۴۱، کتابت موسی‌بن محمدبن ابراهیم، ۹۶۴ ق (فهرسته ص ۸۷۶): شماره‌های ۶۹۶، ۷۲۰، ۷۳۰، ۹۰۱، ۹۱۵ (فهرسته ص ۷۸۹).

۲۰) کتابخانه خورشید عباس گردیزی: ش ۱۶، به نسخ، قرن دوازدهم، با حواشی متفرقه، برگ‌های آغاز و انجام نونویسی شده است، ۲۲۱ برگ (فهرسته ص ۱۶).

۲۱) کتابخانه دارالکتب مصر: شماره‌های ۲۲۲۳۵ ب، ۲۱۲۶۲ ب (فهرسته ج ۱، ص ۳۴).

۲۲) کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد: ش ۹ (فهرسته ص ۸).

۲۳) کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران: شماره‌های ۱۰، ج ۸۳ ب، ۲۴۳ د، ۲۷۳ د، ۵۰۵ د (فهرسته ج ۱، ص ۴۵۰).

۲۴) کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد: ش ۱۹ (فهرسته ج ۱، ص ۱۰): ش ۵۴۸، کتابت جلال‌الدین بن عبدالله، رجب ۹۱۳ ق، با مقابله و تصحیح، همراه با الفیه شهید اول (فهرسته ج ۱، ص ۲۹۶): ش ۱۶۲۱ (فهرسته ج ۳، ص ۴۷۵): شماره ۱۷۵۱ (فهرسته ج ۳، ص ۸۲۶).

۱۴۸۷، کتابت پیش از ۸۷۰ ق، نسخ مشکول، از پایان افتادگی دارد: «و ان أبطل حركة اللسان و فی الذوق الدينة...» با حواشی و علامات تصحیح و بلاغ و تملک شاهمیر بن حاجی محمد و علی بن عید کاظمی وقف در ۱۰۸۶ ق، ۱۹۴ برگ (فهرسته ج ۴، ص ۲۸۴): ش ۱۵۸۸، کتابت میران بن فضل‌الله حسینی، جمعه ۱۵ صفر ۹۸۵ ق، با تعلیقه از افراد مختلف و تملک حسین بن معترق بن علی شاخوری، ۱۹۰ برگ (فهرسته ج ۴، ص ۳۹۳): ش ۱۷۲۸، کتابت محمدبن علی بن محمود جیلانی جزائری، ۵ جمادی‌الثانی ۹۲۹ ق، در پایان جزء اول خط عبدالنبی بن سعد جزائری به چشم می‌آید (فهرسته ج ۵، ص ۱۱۶): ش ۲۸۰۵، کتابت هبة‌الله بن محمد استرآبادی تفای، ذیقعدة ۸۳۰ ق، با تصحیحات و تعلیقات (فهرسته ج ۸، ص ۷): ش ۳۳۶۳، کتابت قرن هشتم و نهم با تصحیحات و تعلیقات (فهرسته ج ۹، ص ۱۳۸): ش ۳۴۰۰، کتابت علی بن احمد بن هلال منشار، ۱۲ جمادی‌الاول ۹۳۳ ق، کتاب را نزد محقق کرکی در نجف خوانده و تصحیح نموده و او در پایان کتاب اجازه‌ای در شعبان ۹۳۴ ق برایش نگاشته است (فهرسته ج ۹، ص ۱۸۴-۱۸۵): ش ۳۹۸۱، کتابت عزالدین بن محیی‌الدین بن عبداللطیف بن علی بن احمد بن... ابی جامع عاملی، ۱۵ شوال ۱۰۴۸ ق، با حواشی و علامات تصحیح و بلاغ و انهاء عبداللطیف جامعی برای پسرش، ۲۷۳ ص (فهرسته ج ۱۰، ص ۲۶۰): ش ۴۱۳۶ (فهرسته ج ۱۱، ص ۱۵۵): ش ۴۳۵۷، کتابت شاگرد علامه حلی و فخرالمحققین: ابوسعید حسن بن حسین شیعی سبزواری در دو مجلد، ذیقعدة ۷۱۸ ق، کاتب دقت فراوانی به کار برده است (فهرسته ج ۱۱، ص ۳۵۵): ش ۴۴۰۸، کتابت محمدبن علی بن سیف‌الدین جرجانی، ۱۵ ربیع‌الثانی ۸۵۴ ق، با علامات تصحیح و مقابله، اجازه مصنف برای حسین بن محمدبن علی علوی حسینی به تاریخ ذیحجه ۷۰۴ ق در پایان به چشم می‌آید (فهرسته ج ۱۲، ص ۱۰): ش ۴۸۲۷، کتابت طاهر بن ابوالحسن قاضی اصفهانی به دستور میرمخلوم، شوال ۱۰۲۵ ق به نسخ در حیدرآباد (فهرسته ج ۱۳، ص ۲۶): ش ۶۲۸۲، کتابت قرن نهم، با تصحیحات و افتادگی از پایان (فهرسته ج ۱۶، ص ۲۵۵): ش ۶۷۱۹، کتابت حسین بن حسن بن حسین حاجی اسدآبادی در استرآباد، ۷۹۹ ق، تا پایان کتاب صلوات (فهرسته ج ۱۷، ص ۲۷۶): ش ۷۵۲۴، شوال ۷۹۴ ق: ش ۹۱۲۶، کتابت نورالدین بن عبدالحسین کاشانی در قزوین به نسخ، ۱۷ جمادی‌الثانی ۹۷۹ ق، با تصحیحات و تعلیقات و تملک عبدالواسع حسینی و مهر و تملک محمد شریف بن صفی‌الله بن عطاء‌الله ملاعلی گیلانی (فهرسته ج ۲۳، ص ۲۶۳): ش ۹۱۲۷، کتابت عبدالله بن رضی‌الدین بن حسین خطیری، رمضان ۹۱۹ ق (فهرسته ج ۲۳، ص ۲۶۴): ش ۹۳۵۸، کتابت شاه‌علی بن عمادالدین بن شاه علی زواره‌ای^{۱۲}، ۱۸ صفر ۹۷۳ ق در قریه محمدی، با تصحیحات و تعلیقات (فهرسته ج ۲۴، ص ۱۴۹).

۱۲) کتابخانه ابن مسکویه اصفهان: ش ۲۸۸۲، کتابت عبدالکاظم بن سلام، ۲۰ محرم ۹۷۳ ق (فهرسته ج ۱، ص ۱۷۶): شماره‌های ۲۹۶۶، ۲۹۷۲، ۲۹۹۵، ۳۰۵۱ (فهرسته ج ۱، ص ۱۷۷): شماره‌های ۳۰۶۷، ۳۰۹۳، ۵۳۵۰ (فهرسته ج ۱، ص ۱۷۸).

(۱۴۲۶): ش ۳۷۷۰ (فهرسته ج ۱۰، ص ۱۷۷۵): ش ۴۴۰۴ (فهرسته ج ۱۲، ص ۱۰۴): ش ۷۰۴، ۴۹۴۱ (فهرسته ج ۱۴، ص ۱۷۰-۱۷۱): ش ۵۸۱۹ (فهرسته ج ۱۷، ص ۲۳۹): ش ۵۸۴۸ (فهرسته ج ۱۷، ص ۲۵۶): ش ۵۸۶۳ (فهرسته ج ۱۷، ص ۲۶۸): ش ۷۰۶۰ (فهرسته ج ۲۵، ص ۷۱): ش ۱۱۲۹۳، کتابت قرن ۸، ضمن غایبة المراد ش ۱۴۳۱۳، نسخ، تا اواسط نکاح: «... والأبطل، و لو ادعی أحد الزوجین الزوجیة، و صدقه الاخر، حکمه به»، با حواشی از افراد مختلف، ۱۸۸ برگ (فهرسته ج ۲۸، ص ۴۴۳).

(۲۶) نفائس المخطوطات العربية فی ایران: ش ۱ معهدالمخطوطات العربية ش ۳، ص ۱۷): ش ۳۹ (معهدالمخطوطات العربية ش ۳، ص ۲۲): ش ۹۵ (معهدالمخطوطات العربية ش ۳، ص ۲۴).

(۲۷) مخطوطات العربية فی العراق: ش ۱۵ (معهدالمخطوطات العربية ش ۴، ص ۱۹۶): ش ۲۵ (معهدالمخطوطات العربية ش ۴، ص ۲۵۷): ش ۳۰ (معهدالمخطوطات العربية ش ۴، ص ۲۵۵): ش ۳۴۵ (معهدالمخطوطات العربية ش ۴، ص ۲۳۲).

(۲۸) کتابخانه مدرسه آیتالله بروجردی کرمانشاه: ش ۲۴، کتابت محمدامین بن محمدرضا ویستی به نسخ، ۲۸ شعبان ۱۰۴۹ ق، با تملک محمد عبده در ۱۴ صفر ۱۱۵۳ ق و تاریخ وقف ۷ رجب ۱۳۱۷ ق و مهر محمد مهدی بن محمد صالح و محمد بن عبدالصمد، ۱۴۱ برگ (فهرسته ج ۲۶): ش ۵۹، جمادی الاول ۱۰۶۱ ق به نسخ، از آغاز افتادگی دارد: «... القول فی الزکاة الذهب والفضة، و یشرط فی الوجوب النصاب»، با حواشی متفرقه و تملک ۱۲۴۲ ق، ۲۳۳ برگ (فهرسته ج ۴۷-۴۸).

(۲۹) کتابخانه مدرسه آیتالله بروجردی نجف: کتابت شاه لطف حسینی، محرم ۸۸۷ ق.

(۳۰) کتابخانه مدرسه آیتالله گلپایگانی: ش ۳۹، کتابت شاه قلی بن درویش ابوعلی به نسخ، ۳ ربیع الاول ۹۵۷ ق، با تصحیحات و تعلیقات، تملک محمدحسن بن کرلایی هاشم بروجنی در ۱۲۵۵ ق در اصفهان و تملک محمدصادق بن محمدجعفر اصفهانی در محرم ۱۱۸۶ ق و تملک محمدتقی بن محمد حسین به چشم می آید، ۲۸۴ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۴۶): ش ۵۰، کتاب قرن ۸ و ۹، نسخ، در حاشیه تصحیح شده، چند برگ آخر نونویس است، روی برگ اول تملک محمد مهدی بن محمد باقر شکرایی و جبر بن سایج المکاتیم و ناظم العلماء تبریزی در غرة جمادی الثانی ۱۳۱۳ ق و مهر محمد رفیع طباطبایی دیده می شود، ۲۱۷ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۶۳): ش ۱۱۹۸، کتابت قرن دوازدهم، ناقص (فهرسته ج ۲، ص ۷): ش ۶۳۱، کتابت ۱۰۱۸ ق، با نظم اللثالی (فهرسته ج ۲، ص ۸): ش ۲۵۱ (فهرسته ج ۲، ص ۲۷۴): ش ۳۹/۲۶ (۱۸۳۹)، کتابت سید عبدالجلیل بن احمد حسینی قاری در طبیبخانه کمال الدین حسین شیرازی در یزد، ۹۶۸ ق، وی کتاب را نزد یحیی بن حسین بن عسرة بحرانی در محرم ۹۶۹ ق خوانده و او در پایان کتاب به خط خود در ۹۷۰ ق اجازه های برایش نگاشته است^{۱۳} (فهرسته ج ۳، ص ۷۶-۷۷)^{۱۴}: ش ۱۹۱۱، کتابت قرن دوازدهم، ناقص (فهرسته ج ۳، ص ۱۰۵): ش ۱۹۷۲، با تملک عبدالله بن فضل الله بن عبدالله در

(۲۵) کتابخانه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران: ش ۳۲، ج ۴۱، ج ۲۸۷، ج ۲۵۴ (فهرسته ج ۲۴۱).

(۲۶) کتابخانه دانشگاه لوس آنجلس: شماره های ۱۶۱ م، ۸۱۸ م، ۱۱۴۸ م (نشریه ش ۱۱ و ۱۲، ص ۱۴۷-۱۴۸).

(۲۷) کتابخانه دکتر حسین مفتاح: ش ۱۰۸ (نشریه ش ۷، ص ۱۰۰): ش ۱۵۷ (نشریه ش ۷، ص ۲۲۴).

(۲۸) کتابخانه دیوان هند: شماره های ۱۷۹۴، ۱۷۹۵، ۱۷۹۶ (فهرسته ج ۲، ص ۳۰۸-۳۰۹).

(۲۹) کتابخانه آستان قدس رضوی: شماره های ۴۸۳، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۱، ۴۹۲ (فهرسته ج ۵، ص ۳۵۷-۳۵۹).

(۳۰) کتابخانه سالار جنگ حیدرآباد: ش ۱۱۲۸، کتابت محمد بن حسن بن علی طبری، شوال ۷۳۶ ق: ش ۱۱۲۹، کتابت محرم ۸۸۹ ق (فهرست مخطوطات العربية الشیعیة، ج ۴، ص ۱۵۰).

(۳۱) کتابخانه علامه طباطبایی شیراز: ش ۲۸۱، کتابت قرن دهم و یازدهم، با تعلیقات فراوان: ش ۱۲۲، کتابت ۱۰۹۳ ق، با تعلیقات فراوان.

(۳۲) کتابخانه فاضلی در خوانسار: ش ۱، کتابت سعید بن جعفر بن رستم جرجانی، جمادی الثانی ۷۷۲ ق، با تصحیحات و تعلیقات و بلاغات فراوان و کهن و تملک علی بن فخرالدین داعی حسینی استرآبادی، ۹۹۶ ق و شیخ بهایی، ۴۳۰ ص: ش ۳۰۱، کتابت قرن دهم (فهرسته ج ۲، ص ۱۹).

(۳۳) کتابخانه مرحوم آیتالله مهدی نجفی: بدون شماره، قرن یازدهم، از انجام افتادگی دارد (قبیله عالمان دین، ص ۲۲۶).

(۳۴) کتابخانه مجلس سنا: ش ۴، ۴۶۷۳، ۴ شعبان ۹۸۳ ق (فهرسته ج ۱۳، ص ۵۶-۵۷): ش ۵۸۴۹، کتابت قرن نهم، افتادگی های آن را سلمان بن محمد عاملی جبعی در ۱۹ رجب ۹۳۷ ق تکمیل نموده و سپس در نزد حسین بن ابوالحسن خوانده و در ۹ شوال ۹۴۲ ق از او اجازه گرفته است (فهرسته ج ۱۷، ص ۲۵۶): رساله اول از مجموعه ش ۴۶۴۵، کتابت قرن نهم (فهرسته ج ۱۳، ص ۲۳-۲۴): رساله اول از مجموعه ش ۲۸۷۰، کتابت برهان بن حیدر بن محمد محمودی فیرونی، ۱۲ ربیع الثانی ۷۳۰ ق، با تصحیحات و تعلیقات (فهرسته ج ۱۰، ص ۲۱۸-۲۲۰): ش ۶۳۳۰، کتابت شاگرد مصنف سیدشرف الدین حسین بن محمد بن علی علوی حسینی طوسی، ۲۸ رمضان ۷۰۴ ق در حله، وی کتاب را برای مصنف خوانده و او به خط خود اجازه های در ۱۵ ذیحجة ۷۰۴ ق برایش نگاشته است (فهرسته ج ۱۴، ص ۱۷۰-۱۷۱).

(۳۵) کتابخانه مجلس شورای اسلامی: ش ۱۲۸۷، کتابت محمدتقی بن حسین علی به نسخ، ۱۰۷۳ ق، با مهر سعید بن جلیل، ۴۹۴ ص (فهرسته ج ۴، ص ۶۲): ش ۲۸۶۹، به نسخ، ۱۱۲۵ ق، با حواشی (فهرسته ج ۱۰، ص ۲۱۸-۲۱۹): ش ۳۰۷۸، کتابت اصیل الدین محمد سلمان، ۱۰۶۴ ق، ۳۱۸ ص (فهرسته ج ۱۰، ص ۶۴۱): ش ۳۴۴۶، کتابت عبدالمنان بن محمد یحیی نصیری طوسی به نسخ و نستعلیق شکسته، ۱۰ ربیع الاول ۱۲۰۹ ق، ۵۱۲ ص (فهرسته ج ۱۰، ص ۱۳۰۴-۱۳۰۵): ش ۳۴۴۳، به نسخ، ۱۰۹۷ ق، با حواشی، ۳۱۳ ص (فهرسته ج ۱۰، ص

۱۰۲۸ ق و تملک خلیل الله بن غیاث الدین محمود حسینی جزی اصفهانی در ۱۰۵۵ ق و مهر کتابخانه شیخ فضل الله نوری (فهرست ج ۳، ص ۱۲۳): ش ۲۱۱۴، کتابت زین العابدین بن محمد، ۹۷۷ ق، با تملک محمد مقیم بن کمال الدین حسین حسینی استرآبادی ۱۰۴۱ ق و تملک شمس الدین محمد بن غیاث الدین محمد حسینی استرآبادی در ۹۸۶ ق (فهرست ج ۳، ص ۱۶۵): ش ۲۳۲۷، کتابت قرن یازدهم و دوازدهم، از انتها افتادگی دارد (فهرست ج ۳، ص ۲۹۹-۲۳۰): ش ۵۴/۲، ۹۹۲ ق): ش ۵۸/۲۶، ۹۷۷ ق (فهرست جدید، ج ۱، ص ۷۱): ش ۱۱۰/۳۱، کتابت عبدالله حسینی، ۹۲۹ ق، ۲۷۰ برگ (فهرست جدید، ج ۱، ص ۷۱): ش ۱۴۵/۳۱، ۹۶۷ ق): ش ۱۴۶/۳، ۹۵۴ ق (فهرست جدید، ج ۱، ص ۷۱): شماره‌های ۳۰/۲۲، ۲۸/۲، ۴۰/۹، ۳۴/۲۸، ۳۶/۳۵، ۷۸/۳۵، ۵۱/۲۷، ۴۶/۸، ۴۷/۲۲، ۲۳/۳، ۴۹/۱۸، ۹/۲۳، ۳۶/۲۲، ۲۵/۱۴، ۱۲۴/۱۶، ۵۲/۲۶، ۸۵/۱۷، ۱۶۰/۱۶، ۱۵۷/۱۰، ۱۴۰/۲۵، ۱۵۶/۱۸، ۱۶۷/۱۸، ۱۴۵/۳۱، ۸۲/۲۶، ۱۳۴/۲۳، ۱۳۳/۱، ۲۴/۲۱، ۱۳۵/۳۵، ۸۸/۴، ۱۰۸/۶، ۵۸/۵، ۱۴۵/۱۴، ۷۰/۲۷، (فهرست جدید، ج ۱، ص ۷۱).

۴۱) کتابخانه مدرسه سپهسالار: ش ۴۴۷ (فهرست ج ۱، ص ۴۵۵): ش ۴۴۸ (فهرست ج ۱، ص ۳۵۶): شماره ۴۴۹ (فهرست ج ۱، ص ۳۵۷): ش ۴۵۰ (فهرست ج ۱، ص ۳۵۸): ش ۴۵۱ (فهرست ج ۱، ص ۳۵۹): ش ۲۴۶۹، کتابت علی بن احمد بن محمد قرازی، ۹۳۵ ق، با تعلیقات فراوان، نقل از دیگر نگارش‌های مصنف زیاد به چشم می‌خورد، در پایان، شیخ بهایی - به خط خودش - اجازه روایت کتاب را به ملایحی لاهیجی، و شهید ثانی اجازه روایت کتاب را به سید بدرالدین موسوی در ۳ جمادی الاول ۹۵۰ ق داده است (فهرست ج ۳، ص ۱۰۲): ش ۵۸۷۷ (فهرست ج ۱، ص ۱۰۱، ۱۰۵): ش ۸۱۷۸، کتابت ۹۵۵ ق، با تعلیقات از فخرالمحققین به خط شاگردانش (فهرست ج ۳، ص ۱۰۶): ش ۸۴۰۰ (فهرست ج ۱، ص ۱۰۱، ۱۰۷).

۴۲) کتابخانه مدرسه سلیمان خان: بدون شماره (فهرست ص ۵۴).

۴۳) کتابخانه مدرسه صدر خواجه در اصفهان: ش ۴۳۶/۵۰۵۴، کتابت قرن هشتم، از ابتدا تا دیات، یک مجلد، وزیری، از پایان افتادگی دارد: «من دية الراس، و يتساوى المرأة و الرجل فى ديات...»، ۱۳ سطر در صفحه، تستعلیق زیبا، با فهرست و حواشی فراوان به خطوط مختلف. ۴۴) کتابخانه مدرسه میرزا جعفر: بدون شماره (فهرست ص ۳۴، ۴۳).

۴۵) کتابخانه مدرسه نمازی خوی: ش ۱۱۹، از متاجر تا آخر کتاب، از پایان افتادگی دارد، با تملک محمد حسین موسوی و علی بن جعفر در ۱۲۸۱ ق (فهرست ص ۷۰): ش ۱۸۲، کتابت رضی بن ملاملک به نسخ، ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۶۷ ق (فهرست ص ۹۶): ش ۱۸۴، ۱۱۱۱ ق، تملک محمد حسین بن زین العابدین (فهرست ص ۹۷): ش ۳۴۴، کتابت حسین بن حسن نظام در اردبیل، ۱۵ شوال ۹۷۰ ق، از ابتدا تا آخر بیع، با حواشی علی بن عبدالعالی محقق کرکی (فهرست ص ۱۷۱).

۴۶) کتابخانه مدرسه نواب: بدون شماره (فهرست ص ۴۴۹ و

۴۷) کتابخانه مدرسه فیضیه: ش ۵۹۹، کتابت علی بن رکن الدین به نسخ، شوال ۹۷۰ ق، با حواشی و تصحیحات، ۱۹۶ ص^{۱۰}: ش ۱۴۵۷، به نسخ، ۳ ذیقعد ۹۳۹ ق، با حواشی و علامات تصحیح و بلاغ و تملک محمدرشرف بن حاجی محمداشرف و فرزندش محمدمهدی و محمدرضا حسینی کاشانی، ۵۹۱ ص^{۱۰}.

۴۸) کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی: مجلدی تا پایان قضا و شهادت، کتابت درویش بن محمد بن میرکی، ذیقعد ۹۷۰ ق، افتادگی از ابتدا (فهرست ج ۲، ص ۶: کتابت ۹۸۲ ق، با حاشیه‌ای بر کتاب میراث شهید ثانی از همو (فهرست ج ۲، ص ۳: کتابت قطب الدین احمد سبزواری، ۹۸۴ ق (فهرست ج ۲، ص ۳: ش ۲۲۲۲، کتابت شاگرد علامه حلی، علی بن اسماعیل بن ابراهیم بن فووح غروی، ۱۱ رجب ۷۰۱ ق، وی کتاب را برای علامه حلی خوانده و او به خط خود اجازه‌ای در ۱۲ رجب ۷۰۱ ق برایش نگاشته و از این جهت مهم‌ترین نسخه موجود از ارشادالاذهان به شمار می‌رود. همچنین این نسخه کهن‌ترین کتاب موجود است (فهرست ج ۲، ص ۵: ش ۲۶۸۹، کتابت ۶ محرم ۹۴۰ ق، با حواشی مؤلف و حواشی منقول از شروح آن (فهرست ج ۵، ص ۳۵۸: ش ۲۶۹۲، ۱۹ جمادی الاول ۹۱۵، با تعلیقات (فهرست ج ۵، ص ۳۵۸-۳۵۷): ش ۱۳۴۶۷، ۹۵۷ ق.

۴۹) کتابخانه مرکزی دانشگاه اصفهان، ش ۷۵ (نشریه ش ۱۱ و ۱۲، ص ۸۸۲: ش ۱۱۳ (نشریه ش ۱۱ و ۱۲، ص ۹۲۵).

۵۰) کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران: ش ۷۲۲، کتابت حسن بن حمزه حسینی موسوی نجفی، ۷۳۷ یا ۸۳۷ ق، کتاب را نزد جعفر بن احمد بن مکی خوانده^{۱۱} و او اجازه‌ای برایش نگاشته است (فهرست ج ۵، ص ۱۷۷۱-۱۷۷۴): ش ۱۵۸۴ (فهرست ج ۸، ص ۱۷۴-۱۷۳): ش ۱۷۰۶ (فهرست ج ۸، ص ۲۵۴: ش ۱۹۸۳ (فهرست ج ۸، ص ۵۹۲: ش ۲۵۴۴، نسخه عکسی از کتابخانه‌ای در یزد، رمضان ۹۷۸ ق، (فهرست میکروفیلم‌ها، ج ۱، ص ۴۸۱: ش ۳۵۶۰، کتابت قرن هشتم و نهم با حاشیه‌هایی از کاتب و در پایان، طرح پرسشی از جانب فرزند مصنف، درباره اصطلاحات علامه حلی در قواعد الاحکام و پاسخ فخرالمحققین با دست خط خود (فهرست ج ۱۲، ص ۲۵۸۰: ش ۳۶۶۵، ۷۶۴ ق (فهرست ج ۱۲، ص ۲۶۷۵: ش ۴۱۴۵ (فهرست ج ۱۳، ص ۳۱۱۵: ش ۶۲۷۳، ۱۰ رجب ۹۹۰ ق (فهرست ج ۱۶، ص ۲۳۱: ش ۶۳۴۰ (فهرست ج ۱۶، ص ۲۴۶: ش ۶۳۶۹ (فهرست ج ۱۶، ص ۲۵۳: ش ۶۷۷۵ (فهرست ج ۱۶، ص ۳۵۸: ش ۶۸۵۳ (فهرست ج ۱۶، ص ۲۸۲-۲۸۳: ش ۷۱۲۳ (فهرست ج ۱۶، ص ۴۶۰: ش ۷۳۱۶ (فهرست ج ۱۶، ص ۵۱۱: ش ۷۷۲۰ (فهرست ج ۱۶، ص ۶۸۳: ش ۸۶۲۹ (فهرست ج ۱۷، ص ۱۸۲: ش ۹۵۰۳ (فهرست ج ۱۷، ص ۳۸۵).

۵۱) کتابخانه مرکز دایرةالمعارف بزرگ اسلامی: ش ۶۶۷۲۳ به نسخ، قرن نهم، با تملک عبدالعلی بن نصیر جیلانی، ۱۶۹ برگ (فهرست ج ۱، ص ۱۴).

۵۲) کتابخانه مسجد اعظم قم، ش ۹۵، کتابت عبدالوهاب بن

ابراهیم بن نعمت تنکابنی، ۱۰۰۸ ق، با حاشیه‌هایی به نقل از شرح لمعه، ۲۷۴ برگ؛ ش ۸۴۵، کتابت عبدالحی بن قاضی محمه، ۹۲۳ ق (فهرسته ج ۸، ص ۳۴۸؛ ۳۸ ض، با علامات تصحیح، ۱۳۱ برگ؛ ش ۱۱۵۷ (فهرسته ج ۹، ص ۱۴۶).

۵۸) کتابخانه ملی دانشگاه پرینستون: شماره‌های ۴۷، ۱۱۱، ۱۲۲؛ ۳۱۸ از ۸۶۵ ق؛ ۶۰۲، ۸۲۶، ۸۳۶، ۱۱۷۰، ۱۳۲۹، ۱۴۴۴، ۱۸۴۰ (فهرسته ص ۸).

۵۹) کتابخانه ملی ملک: ش ۱۹۶۱ (فهرسته ج ۱، ص ۲۹؛ ش ۲۱۲۷، ۱۵ ذیحجه ۹۵۲ ق (فهرسته ج ۱، ص ۲۹؛ ش ۲۳۲۰، کتابت قرن نهم، نسخ مشکول، افتادگی از ابتدا و انتها (فهرسته ج ۱، ص ۲۹؛ ش ۲۶۴۲ (فهرسته ج ۱، ص ۲۹؛ ش ۵۸۷۲ (فهرسته ج ۱، ص ۳۰).

۶۰) کتابخانه مؤسسه طویقاپوسرای: ش ۸/۱۰۸۲، ۸۶۳ ق (فهرسته ج ۲، ص ۲۴۶؛ ش ۸/۱۰۹۰، کتابت حسین بن محمد بن محمود کرمانی، ۹۱۸ ق (فهرسته ج ۲، ص ۷۴۶).

۶۱) کتابخانه مؤسسه مطالعات و تحقیقات اسماعیلیه: ش ۳۹۹۸-۵۰۴B (فهرسته ج ۲، ص ۶۲).

۶۲) کتابخانه مرکز احیای میراث اسلامی: ش ۴۲۴، به نسخ، ۱۲۱۳ ق، با حواشی و تصحیحات، ۲۱۳ برگ (فهرسته ج ۲، ص ۲۷-۲۶؛ ش ۹۲۵، به نسخ، ۱۰۷۶ ق، با حواشی و تصحیحات و تملک محمد مظفر علی شیرانی و مهر احمد بن فتح علی، ۱۱۴ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۱۴۵؛ ش ۹۲۶، کتابت نور بن عبدالحی بن شمس‌الدین گیلانی به نسخ، ۱۰۶۵ ق در گیلان، با تصحیحات و حواشی در اصفهان، ۲۶۵ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۱۴۵-۱۴۶).

۶۳) کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز، بدون شماره، رساله دوم از مجموعه (فهرسته ص ۱۱۷).

۶۴) کتابخانه وزیر یزد: ش ۱۲، کتابت شاه علی بن عمادالدین [بن شاه علی] زواره‌ای^{۱۱} به نسخ، رجب ۹۷۳ ق، با تصحیحات، ۱۲۳ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۱۳؛ ش ۱۳، کتابت محمدصالح هزار جریبی به نسخ، ۱۰۷۳ ق، برگ‌های آغازین نونویسی شده است، ۳۳۹ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۱۷؛ ش ۲۷۷، ثلث و نسخ، کتابت قرن یازدهم از روی نسخه اصل مورخ ۹۶۹ ق، برگ‌های پایانی نونویس است، ۲۰۳ برگ (فهرسته ص ۲۸۵-۲۸۴؛ ش ۳۸۷، کتابت محمدصادق بن ملامحمد سرکانی به نسخ، ۱۰ جمادی‌الاول ۱۰۷۷ ق، ۱۳۱ برگ (فهرسته ج ۱، ص ۳۵۱-۳۵۲؛ ش ۵۰۲، کتابت عبدالملک الرفیع به نسخ، جمادی‌الاول ۱۰۳۴ ق، ۲۰۱ برگ (فهرسته ج ۲، ص ۴۲۷؛ ش ۶۶۰، کتابت قرن یازدهم به نسخ، ۱۳۸ برگ (فهرسته ج ۲، ص ۵۶۸؛ ش ۸۳۱، کتابت قرن سیزدهم به نسخ، ۱۱۱ برگ (فهرسته ج ۲، ص ۷۰۲؛ ش ۸۷۱، کتابت محمدرضا بن حاج حسین بیگ به نسخ، رجب ۱۰۳۵ ق، با تملک محمداسماعیل حسینی (فهرسته ج ۲، ص ۷۲۵؛ ش ۱۰۲۳، به نسخ، رمضان ۱۱۰۶ ق، کامل، ۳۱۶ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۱۰۲۳؛ ش ۱۱۲۸، کتابت قرن دوازدهم به نسخ، ۱۳۲ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۸۷۰؛ ش ۱۱۵۳، به نسخ، ۱۰۷۴ ق، ۳۱۶ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۸۷۴؛ ش ۱۲۵۴^{۱۲}، کتابت قرن دوازدهم

ماملک حسن باغ‌وزیری، ۱۱۷۹ ق؛ ش ۱۱۰، کتابت قرن یازدهم، ش ۱۱۸، کتابت ۱۰۶۲ ق در اصفهان؛ ش ۳۵۵، کتابت عباس بن محمدحسین هزار جریبی، ۱۰۱۶ ق؛ ش ۸۵۲، کتابت قرن یازدهم، از عطایا تا اطعمه؛ ش ۹۵۰، کتابت محمدبن فتح‌الله حسینی کاظمی، ۱۰۴۵ ق، با مهر کتابخانه شیخ فضل‌الله نوری؛ ش ۸۲۶، کتابت ۱۱۱۹ ق؛ ش ۱۱۸۸، کتابت قرن یازدهم؛ ش ۱۳۰۷، کتابت قرن یازدهم؛ ش ۱۷۵۲، کتابت محمدجعفر بن محمدمومن، ۱۰۳۷ ق (فهرسته ص ۱۷؛ ش ۱۷۶۶، کتابت قرن دوازدهم، ش ۱۷۷۵، کتابت قرن دوازدهم، ناقص؛ ش ۱۷۹۳، کتابت قرن دوازدهم، ناقص؛ ش ۱۹۵۲، کتابت قرن دوازدهم، ناقص؛ ش ۳۲۲۸، کتابت قرن دوازدهم؛ ش ۳۶۱۲، کتابت محمدعلی بن مهرعلی جزئی برخوردارنی، ۱۰۴۰ ق؛ ش ۱۷۷۳، کتابت ۱۰۲۰ ق (فهرسته ص ۱۸).

۵۳) کتابخانه مسجد جامع تهران: ش ۴۳، افتادگی از آغاز و انجام (فهرسته ص ۳۱۱؛ ش ۴۴، به نسخ، افتادگی از انجام (فهرسته ص ۳۱۲).

۵۴) کتابخانه مسجد گوهرشاد: شماره‌های ۲۱۰ و ۲۱۱ (فهرسته ج ۱، ص ۲۶۴؛ ش ۴۱۳۲۹، شعبان ۹۸۳ ق (فهرسته ج ۴، ص ۱۹۲۸).

۵۵) کتابخانه مقبره محمد بن هلال (ع) در آران: ش ۱۱۷، کتابت علی بن حیدر حسینی به نسخ، جمادی‌الثانی ۸۰۶ ق، با علامات تصحیح و حواشی، ۵۱۸ ص.^{۱۳}

۵۶) کتابخانه ملی تبریز: ش ۳۳۷۷، کتابت مجدالدین بن شرف‌الدین بن مغیث‌الدین اصفهانی، ۷۴۱؟ یا ۷۵۱ ق، با تعلیقات فراوان (فهرسته ج ۱، ص ۴۶).

۵۷) کتابخانه ملی تهران: ش ۵۳ (فهرست کتابخانه عمومی معارف، ج ۱، ص ۷۴؛ ش ۴۰۲ (فهرسته ج ۷، ص ۳۴۳؛ ش ۹۹۶ (فهرسته ج ۸، ص ۴۳۴؛ ش ۱۴۴۶ (فهرسته ج ۹، ص ۴۷۸؛ ش ۱۶۶۴، از اواسط مقصد نهم از کتاب تجارت تا اواخر کتاب دیات، افتادگی از آغاز و انجام، ابتدا: «... فی دعوی قدر الانفاق بالمعروف، و ان کان له مال و لو تشاح ملتقطه»، انجام: «و فی شعر الرأس و اللحية الدیة فان...»، با تصحیحات، ۱۱۰ برگ؛ ش ۳۱۶۲؛ ش ۲۳۹۴، کتابت علی بن نصرالله بن موسی جزائری به نسخ، ۱۰۲۶ ق در اصفهان (فهرسته ج ۱۲، ص ۱۶۵؛ ش ۴۲۱۰؛ ش ۹۴، کتابت قرن هفتم، دو جزء، جزء دوم از صفحه ۱۰۱، با تعلیقات و تصحیحات، از انجام افتادگی دارد: «و ان بقی فی اللسان فائدة الذوق، ولو بقیت القویة الحلقیة لسقط...»، ۲۰۸ برگ؛ ش ۲۰۵، تا پایان نکاح، افتادگی از انجام: «و تخدم نفسها ان لم یکن من أهل الاخدام المرض، فیخدمها ولو طلبت مستحقة...»، با تملک آیت‌الله سیدمصطفی حسینی صفایی خوانساری و سیدمحمد بن حسین موسوی، ۱۶۲ برگ؛ ش ۲۴۰ ع، حاشیه‌نویسی از علی بن عبدالعادل که مباحثات گذشته‌اش با محمد بن ابوطالب استرآبادی را در ۹۲۵ ق نگاشته است، با تملک فرزند علاء‌الدین محمد طیب توسط پدرش و مهرهای ابوجعفر، محسن اغفر بمحمد نصیرالدین سلیمان علم الهدی و علاء‌الدین بن محمدالطیب و سلیمان، ۲۶۲ برگ؛ ش ۹ از مجموعه خرم‌آبادی، کتابت

۱۱. کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۷۷۰.
۱۲. بحارالانوار، ج ۱۰۵، ص ۱۴۴.
۱۳. امل الامل، ج ۱، ص ۸۶؛ ریاض العلماء، ج ۲، ص ۳۸۶؛ لؤلؤة البحرين، ص ۳۴؛ اعیان الشیعه، ج ۷، ص ۱۵۴؛ معجم رجال الحدیث، ج ۷، ص ۳۷۲؛ تنقیح المقال، ج ۱، ص ۴۷۳.
۱۴. در چاپ حاضر، کتاب طهارت در مجلد نخست و کتاب صلاة در مجلد دوم آمده است.
۱۵. در سماء المقال، ج ۲، ص ۳۶، مسئله‌ای از بخش صید روض الجنان نقل شده است.
۱۶. ذریعه، ج ۶، ص ۱۵.
۱۷. فهرسته ج ۲، ص ۴.
۱۸. غایة المراد، ج ۱، ص ۳۱۷.
۱۹. درباره پنهان نگاهداشتن این تالیف توسط مؤلف، داستان‌های بسیاری از جمله در بغیة المرید آمده است.
۲۰. در المنشور، ج ۲، ص ۱۸۴؛ امل الامل، ج ۱، ص ۸۶؛ اعیان الشیعه، ج ۷، ص ۱۵۴؛ مقابسات الانوار، ص ۱۵؛ لؤلؤة البحرين، ص ۳۴.
۲۱. روض الجنان، ج ۱، ص ۲۲۰.
۲۲. فهرسته ج ۲، ص ۴-۳.
۲۳. فهرسته ج ۲، ص ۱۶۳.
۲۴. فهرسته ج ۹، ص ۱۳۱.
۲۵. یکصد و شصت نسخه، ج ۱، ص ۵.
۲۶. ذریعه، ج ۱۱، ص ۲۷۵.
۲۷. فهرسته ج ۱، ص ۲۹۳.
۲۸. فهرست گلیابگانی، ج ۳، ص ۱۶۴.
۲۹. کتاب ماه دین، س ۵، ش ۵۵، ص ۴۱-۳۸.
۳۰. ذریعه، ج ۱۶، ص ۲۹۴.
۳۱. ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۶، ص ۱۵؛ ج ۱۳، ص ۷۹.
۳۲. ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۱۳، ص ۷۹-۸۰.
۳۳. این تاریخ که آخرین آگاهی ما از او است در پایان حاشیه الفیه شهید موجود در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی به تملک وی به چشم می‌آید (فهرسته ج ۲، ص ۴۶).
۳۴. زبدة البیان، ص ۴۲۸.
۳۵. ذریعه، ج ۴، ص ۴۶۲-۴۶۳.
۳۶. ذریعه، ج ۵، ص ۱۳.
۳۷. در روضات الجنات، چاپ سنگی، تصحیح سید محمد علی روضاتی، به کوشش سید سعید ناینی و کتابت سید محمد حسن خوانساری، تهران، چاپ دوم ۱۳۶۷ ق، ص ۸، به عنوان تعلیق آمده است.
۳۸. فبحاث الفوائد را در این سال به اتمام رسانده است.
۳۹. ریاض العلماء، ج ۱، ص ۳۸۷؛ ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۹.
۴۰. روضات الجنات، چاپ سنگی، ص ۳۶۵.
۴۱. در کشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۰: «اسمه الوافیة [التونیة]» که اشتباه است و در ریاض العلماء با شرح الارشاد همو که در امل الامل

به نسخ، کامل، ۲۱۰ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۹۰۷؛ ش ۱۶۰۵، کتابت محمد بن نظام به نسخ، رمضان ۹۷۲ ق، با تملک علی اصغر موسوی، ۱۵۱ برگ (فهرسته ج ۳، ص ۱۰۰۰).

۶۵. کتابخانه واتیکان: رساله اول از مجموعه ش ۱۷۳۶، کتابت ۱۱ رجب ۱۰۸۹ ق (فهرست مختصر، ص ۲۶۰؛ ش ۱۷۶۶، کتابت قرن دهم (فهرست مختصر، ص ۲۶۵).

۴. چاپ‌های ارشادالاذهان

۱. ارشادالاذهان، تهران، سنگی، به خط محمد خوانساری، چاپ اول ۱۲۷۴ ق، بدون صفحه شماره، همراه با مجمع الفائدة و البرهان از مقدس اردبیلی.
۲. ارشادالاذهان، تهران، سنگی، بدون صفحه شماره، رحلی.
۳. ارشادالاذهان، دفتر انتشارات اسلامی، قم، چاپ اول ۱۴۰۳-۱۴۱۲ق، همراه با مجمع الفائدة و البرهان از مقدس اردبیلی، به تصحیح و تعلیق مجتبی عراقی، علی‌پناه اشتهاردی، حسین یزدی اصفهانی، ۱۴ ج، وزیری.
۴. ارشادالاذهان، تحقیق فارس حسون تبریزیان، دفتر انتشارات اسلامی، قم، چاپ اول ۱۳۶۸ ش، ۲ ج، وزیری.
۵. ضمن سلسله ینابیع الفقهیه بیروت، چاپ اول ۱۴۱۳ ق، وزیری.
۶. ضمن غایة المراد از شهید اول، زیر نظر رضا مختاری، همراه با حاشیة الارشاد از شهید ثانی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، چاپ اول ۱۳۷۳-۱۳۷۶ ش، ۴ ج (یک جلد مقدمه و سه جلد متون)، وزیری.

پی‌نوشت‌ها:

۱. یعنی با تداخل متن شرح و متن اصلی و مورد شرح ارشادالاذهان.
۲. ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۰؛ ج ۶، ص ۱۷-۱۴.
۳. ذریعه، ج ۶، ص ۱۷-۱۴.
۴. دیگر شرح‌های پراکنده از جمله شرح گفتاری از علامه حلی در مسئله وصیت از لطف‌الله میسی (ج ۱۴، ص ۲۵) در جای جای ذریعه پراکنده است.
۵. قصص العلماء، ص ۳۸۶.
۶. ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۰.
۷. ظاهراً در یازدهم شوال.
۸. این اختلاف ظاهراً ناشی از ضبط متفاوت نسخه‌های خطی خلاصه الاقوال مورد استفاده تراجم‌نگاران است؛ ر.ک: تالیس الشیعه، ص ۳۹۹؛ بحارالانوار، ج ۱۰۷، ص ۵۲؛ امل الامل، ج ۲، ص ۸۴.
۹. در تصحیح ارشادالاذهان از چهار شرح نیز بهره برده شده است.
۱۰. درباره روض الجنان به ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۱، ص ۲۷۵؛ ریاض العلماء، ج ۱، ص ۳۸۶؛ کشف الحجب و الاستار، صص ۲۹۴-۲۹۵، ۳۲۰؛ ذیل «حاشیة الارشاد» در ذریعه، ج ۶، ص ۱۵؛ ج ۱۳، ص ۷۷؛ کشف الحجب و الاستار، ص ۱۶۹؛ ذیل «فتاوی ارشاد الاذهان» در کشف الحجب و الاستار، ص ۳۹۶.

- آمده یکی دانسته شده است که صحیح می‌نماید، به ویژه آن که در روضات الجنات نیز بر عدم وجود نسخه‌ای از شرح الارشاد و تاکید و ورزیده است.
۴۱. امل الامل، ج ۲، ص ۶۳؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۶ ص ۱۵؛ ج ۱۳، ص ۷۹.
۴۲. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۷؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۶ ص ۱۵-۱۶؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۱۶۹؛ فهرست مرعشی، ج ۱، ص ۹۷.
۴۳. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۷، ص ۲۲۲-۲۲۳؛ ج ۱۳، ص ۷۴؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۲۰۷-۲۰۸ و ۳۲۱؛ روضات الجنات، ج ۱، ص ۷۲.
۴۴. در ذریعه زیر مدخل «حاشیة الارشاد» آمده است (ج ۶ ص ۱۰۹).
۴۵. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۸، ص ۲۵۱؛ ج ۱۳، ص ۷۶.
۴۶. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۷؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۰، ص ۱۹؛ ج ۱۳، ص ۷۴ و ۲۷۷؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۱؛ امل الامل، ج ۲، ص ۲۵۰؛ قصص الخاقانی، ج ۲، ص ۵۹؛ در وقایع السنین، ص ۵۰۲؛ آمده است که محقق سبزواری در سال ۱۰۲۵ ق تالیف ذخیره المعاد را به پایان رساند، قبول این گزارش خاتون آبادی به معنای آن است که نگارش ذخیره در هشت سالگی سبزواری به انجام رسیده است.
۴۷. به نام‌های «کفایة المقتصد» و «کفایة المعتقد» نیز شناسانده شده است.
۴۸. اعیان الشیعه، ج ۸، ص ۲۰۵.
۴۹. امل الامل، ج ۱، ص ۱۱۹؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۰؛ روضات الجنات، ج ۳، ص ۳۵۸ و ۳۸۰.
۵۰. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۶ ص ۱۵؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۱۶۹.
۵۱. امل الامل، ج ۱، ص ۹۱-۹۲؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۶؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۰.
۵۲. اعیان الشیعه، ج ۴۳، ص ۱۷۳.
۵۳. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۷؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۶.
۵۴. ذریعه ج ۶، ص ۱۶-۱۷.
۵۵. نسخه‌ای از شرح ارشاد الاذهان در فهرست کتابخانه مدرسة سپهسالار (ج ۴، ص ۱۴۰-۱۴۱) از همین ظهیرالدین نیلی معرفی شده که اشتباه می‌نماید و ظاهراً شرح گزارش شده در فهرست همان غایب المراد شهید اول است.
۵۶. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۶؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱-۵۱۲؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۱۶۹ و ۳۲۰.
۵۷. نگارنده فهرست مجلس پدید آورنده این نسخه را علی بن عبدالعالی دانسته است.
۵۸. در پایان جزء اول تصریح شده که این اثر توسط فخرالمحققین به نگارش درآمده است.
۵۹. تصویر این نسخه به ش ۹۵۳ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرسته ج ۳، ص ۱۷۷-۱۷۸).
۶۰. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۷؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۴۱.
۶۱. ش جدید: ۲۸/۲۶.
۶۲. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۱۳، ص ۸۰؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۰؛ همگی با اعتماد بر گفته امل الامل، ج ۱، ص ۱۶۹.
۶۳. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۶.
۶۴. تکملة امل الامل، ص ۲۸۹-۳۹۰. ماضی النجف و حاضرها، ج ۲، ص ۷۹.
۶۵. پیشینه تراجم نگاران این اثر را زیر عنوان «شرح الارشاد» شناسانده‌اند (اجازة الکبيرة، ص ۲۵؛ امل الامل، ج ۲، ص ۲۳؛ بلغة المحدثین، ص ۳۲۹؛ تنمة المنتهی، ص ۴۱۴؛ تعلیقة امل الامل، ص ۹۶؛ تکملة امل الامل، ص ۳۵۴؛ توضیح المقال، ص ۴۰؛ جامع الرواة، ج ۱، ص ۶۱؛ جامع فی الرجال، ص ۱۵۸؛ در المنثور، ج ۲، ص ۲۰۰؛ رياض العلماء ج ۱، ص ۵۷؛ طرائف المقال، ج ۲ ص ۳۹۹؛ لؤلؤة البحرین، ص ۱۴۸ معارف الرجال، ج ۱، ص ۵۳؛ معجم رجال الحدیث، ج ۲، ص ۲۲۵؛ منتهی المقال، ص ۴۰؛ وقایع السنین، ص ۴۹۴؛ هدیة الاحباب، ص ۲۴۵؛ حال آن که مقدس اردبیلی خویشتن آن را «مجمع الفائدة...» می‌خواند (مجمع الفائدة، ج ۳، ص ۴۴۵).
۶۶. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۷، ص ۲۵۶؛ ج ۱۳، ص ۸۰.
۶۷. بحار الانوار، ج ۱۰۷، ص ۱۸۷، ۱۹۵.
۶۸. ذریعه ج ۶، ص ۱۰۹؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۰.
۶۹. این تحقیق به سال ۱۳۷۲ ش به عنوان کتاب سال معرفی شد.
۷۰. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۶؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۶ ص ۱۷ و ۱۰۹؛ ج ۱۳، ص ۸۰؛ ج ۱۶، ص ۱۷.
۷۱. تاریخ اردبیل، ج ۱، ص ۴۸؛ تنفیح المقال، ج ۱، ص ۴۶۹؛ مقابس الانوار، ص ۱۵؛ نشریه ش ۶ ص ۴۴.
۷۲. رياض العلماء ج ۳، ص ۴۳۴؛ تکملة امل الامل، ص ۲۹۶-۲۹۷؛ روضات الجنات، ج ۳، ص ۳۵۸، ۳۸۰.
۷۳. اعیان الشیعه ج ۸، ص ۲۰۵.
۷۴. ریحانة الادب ج ۵، ص ۳۶۶.
۷۵. شواهدی در دست است که علاوه بر ناخوانا بودن متن، گویوی اصلاح و کاستن و افزودن و خط خوردگی‌های بسیار نیز در آن راه یافته بوده است؛ به ویژه می‌توان به گزارشی در این باره توجه نمود که گفته است محقق اردبیلی کتاب را به شاگردانش می‌داد تا بر فصاحت آن بیفزایند (منتقى الجمال، ج ۱، ص ۸).
۷۶. روضات الجنات چاپ سنگی، ص ۶۰۲؛ یکی از کتاب‌هایی که به بحث نکاح مجمع الفائدة آدرس داده و درستی گفته از میان رفتن کتاب را تایید می‌کند زبده البیان است (ص ۵۴۴).
۷۷. رياض العلماء ج ۱، ص ۳۸۶؛ ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۶، ص ۱۰۹، ۱۹۲؛ ج ۱۳، ص ۷۴؛ ج ۲۰، ص ۳۵-۳۶؛ كشف الحجب و الاستار، ص ۳۲۰؛ مرآت الکتبه ص ۳۰۸.
۷۸. ش جدید: ۱۰/۲۱ (فهرست جدید، ج ۱، ص ۶۳۲).

۱۰۰. از کاتبان اصفهانی و پرکار قرن دهم هجری که در شهرهای مختلف به کتابت کتاب‌های فقهی می‌پرداخته است.

101. Ambroziana

۱۰۲. تصویر این نسخه به ش ۱۲۱ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۱، ص ۱۴۳).

۱۰۳. در ذریعه ج ۱۶، ص ۳۵۵ همین نسخه معرفی شده است.

۱۰۴. همچنین فهرست جدید ج ۱، ص ۷۱.

۱۰۵. تصویر این نسخه به ش ۶۵۹ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۲، ص ۲۸۸ - ۲۸۷).

۱۰۶. تصویر این نسخه به ش ۶۳۵ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۲، ص ۶۵).

۱۰۷. همچنین اجازه زین‌الدین علی استرآبادی برای جعفر بن احمد بن مکی در نسخه کتابت شده در ۴ ربیع‌الاول ۸۲۰ ق به چشم می‌آید.

۱۰۸. تصویر این نسخه به ش ۸۲۰ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۳، ص ۱۹).

۱۰۹. از کاتبان اصفهانی و پرکار قرن دهم هجری که در شهرهای مختلف به کتابت کتاب‌های فقهی می‌پرداخته است.

۱۱۰. به اشتباه: ۱۴۵۲.

راهنمای استفاده از نمایه‌ها

نمایه‌های این مقال به ترتیب شامل نمایه شارحان؛ مترجمان؛ کاتبان؛ جای‌ها؛ کتابخانه‌ها و مجموعه‌ها؛ صاحبان اجازات؛ تقریظ‌ها؛ مهرها و نشان‌ها؛ تملک‌ها؛ واقفان؛ نام‌های متفرقه؛ کتاب‌های متفرقه شده است.

در مقابل هر نام، عددی به چشم می‌خورد که به شماره عنوان‌ها در چهاربخش: (۱) ترجمه‌های فارسی؛ (۲) شروع؛ (۳) نسخه‌ها؛ (۴) چاپ‌های ارشادالادنان رهنمون شده است. این اعداد سه‌گونه‌اند:

الف. عدد به صورت مطلق: ارجاع به بخش دوم؛ شرح‌های ارشادالادنان

ب. عدد با ممیز: ارجاع به همان بخش دوم؛ شرح‌های ارشادالادنان، با این تفاوت که عنوان مورد ارجاع، خود حاشیه و یا شرح یکی از شرح‌های ارشادالادنان بوده است. مثال: ۲۴/۰۵ که شرح ذخیره‌المعاد فی شرح الارشاد است.

ج. عدد با ذکر کلمه «ترجمه‌ها»: ارجاع به بخش اول؛ ترجمه‌های فارسی ارشادالادنان.

د. عدد با ذکر کلمه «نسخه‌ها»: ارجاع به بخش سوم؛ نسخه‌های ارشادالادنان.

۷۹. چاپ سنگی اول از روی همین نسخه است.

۸۰. برای شرح حالش ر.ک: ریاض‌العلماء ج ۴، ص ۳۸۷؛ فصل‌نامه تراثنا، ش ۱۷، ص ۱۳۲؛ «المقدس الاردیبیلی، حیاته و آثاره»:

سیدابوالفضل مفتی الشیعه، مندرج در مجموعه مقالات کنگره محقق اردبیلی، دفتر کنگره محقق اردبیلی، قم، چاپ اول ۱۳۷۵ ش، ج ۲.

۸۱. تصویر این نسخه به ش ۱۱۲۸ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۳، ص ۴۱۸ - ۴۱۹).

۸۲. از روی نسخه ش ۷۴۲ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.

۸۳. نقد و بررسی این چاپ را بنگرید در: «نگاهی به مجمع‌الفائدة و تصحیح آن»: رضامختاری، مندرج در مجموعه مقالات کنگره محقق اردبیلی، دفتر کنگره محقق اردبیلی، قم، چاپ اول ۱۳۷۵ ش، ج ۲، ص ۳۳۷ - ۳۶۶.

گفتگو با محققان این چاپ از مجمع‌الفائدة را بنگرید در: فصل‌نامه فقه اهل بیت س ۲، ش ۵ و ۶، بهار و تابستان ۱۳۷۵ ش، ص ۱۳۰ - ۱۴۸؛ ماه‌نامه کیهان فرهنگی، س ۴، ش ۱۲.

۸۴. نشریه ش ۶، ص ۴۴.

۸۵. کشف‌الحجب و الاستار، ص ۱۸۵ - ۱۸۶؛ طرائف‌المقال، ج ۲، ص ۳۸۳؛ ذریعه ج ۶، ص ۱۰۹؛ روضات‌الجنات، ج ۲، ص ۹۶.

۸۶. تصویر این نسخه در موسسه وحید بهبهانی موجود است.

۸۷. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۶، ص ۱۷، ۱۰۹؛ فهرست مجلس، ج ۴، ص ۱۷۵.

۸۸. ذریعه، ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۴؛ کشف‌الحجب و الاستار، ص ۳۲۰؛ فوائد‌الرجالیه ج ۲، ص ۱۴۸.

۸۹. ذریعه ج ۱۳، ص ۷۶؛ ج ۲۳، ص ۱۸۷.

۹۰. در کرام‌البررة، ص ۲۴۰ تاریخ تولد وی ۱۲۹۲ ق ذکر شده که اشتباه است.

۹۱. ذریعه ج ۱۳، ص ۷۴؛ ج ۲۳، ص ۱۸۷ - ۱۸۸.

۹۲. ذریعه ج ۲۳، ص ۱۸۸.

۹۳. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۲۳، ص ۷۸، ۱۹۰؛ کشف‌الحجب و الاستار، ص ۳۲۰، در ریاض‌العلماء آمده است که: «انه وصل فيه الى کتاب النکاح» (ج ۱، ص ۳۸۷).

۹۴. مکاسب: شیخ انصاری، تبریز، ۱۳۷۵، ص ۹۵.

۹۵. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۲؛ ج ۱۳، ص ۸۰؛ ج ۲۴، ص ۴۱۹ - ۴۲۰.

۹۶. ذریعه ج ۱، ص ۵۱۱؛ ج ۱۳، ص ۷۴؛ ج ۲۵، ص ۱۵۰.

۹۷. فهرست بیش از ۳۰۰ نسخه از ۶۵ کتابخانه.

۹۸. تصویر این نسخه به ش ۱۲۲ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۱، ص ۱۴۴).

۹۹. تصویر این نسخه به ش ۱۲۳ در مرکز احیای میراث اسلامی موجود است (فهرست ج ۱، ص ۱۴۴).

		نمایه شمارگان
زین‌العابدین خوانساری	محمد بن حسین آل ابی خمسین احسایی ۶۲	۲۴/۰۹
زین‌بن بقر بن زین	محمد بن طاهر تنکابنی	۱۰۱-۸
۸۴	محمد بن علی بن نعمت‌الله بن خاتون عاملی عینائی ۶۳	این صانع سیدعلی بن حسین بن محمد بن محمد حسینی
سلمان بن محمد عاملی جبعی	محمد بن محمدعلی قراچه داغی تبریزی ۶۴	عاملی جزینی
۲۴	محمد بن محمود بن علی طبری ۵	۸۳-۲۵
سعید بن جعفر بن رستم جرجانی	محمدتقی بن علی محمد نوری ۲۲	ابن هلال کرکی
۲۲	محمدجعفر بن محمد ابراهیم بن محمد حسن کلباسی	۲۶
سیدتقی بن شمس‌الدین حسینی استرآبادی	محمدحسین بن حسن لنبائی تنکابنی ۲۴/۰۸	ابوالقاسم‌بن محمد بن احمد نراقی کاشانی ۲۷
سیدحسین حسینی عمیدی ۲۵	محمدحسن بن محمد صالح بن مصطفی کبة بغدادی ۶۵	ابوعبدالله بن ابوالقاسم بن سیدکاظم موسوی ۹
سیدرفیع‌الدین حسین حسینی رضوی ۸۰	محمدحسن بن محمد صالح قزوینی برغانی ۶۶	احمد بن سلام جزائری ۲۸
سیدشرف‌الدین حسین بن محمد بن علی علوی حسینی	محمد رحیم بن حاج رضی ۶۷	احمد بن علی مختار گلپایگانی ۹۵
طوسی	محمدضیا بن محمد باقر تبریزی ۹۶	احمد بن عبدالله خوانساری ملایری ۱۰
سید عباس بن محمد موسوی بیابانگی ۸۴	محمد سعید ۲۴/۰۳	احمد بن محمد بن فهد بن ... ادريس احسايي ۱۹
سید عبدالجلیل بن احمد حسینی قاری ۴۰	محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی حائری ۸۰-۸۵-۸۷	احمد بن محمد بن فهد حلی ۸۹
سیدعبدالقاهر بن عیبالله حسینی ۱۵	محمد طبری ۶۸	احمد بن ملاعلی کاشانی آرائی ۹۸
سید علی‌اکبر بن عبدالله حسینی طالقانی ۱۷	محمدعلی بن زین‌العابدین بن کاظم نوری فتنارکی	تاجا میرزا حسن بن حضرت میرزا محمد علیا قمیا ۵۱
سیدمحمد بن باقر حائری یزدی ۹۲	اصفهان	تفتازانی ۳۰
سیدنصرالله بن حسن حسینی استرآبادی ۴	محمدعلی بن محمد بلاغی نجفی ۷۰	چواد بن علی کرکی ۳۱
شادعلی بن عمادالدین بن شاه‌علی زواری	محمدکاظم بن رضا طبری ۷۹	حسین بن عبدالصمد بن محمد حائری جبعی عاملی ۲۲
۱۱ نسخه‌ها ۶۴ نسخه‌ها	محمد مهدی بن محمد ابراهیم کلباسی ۷۱	حسین بن محمد ابراهیم قزوینی ۸۶
شاه‌قلی بن درویش ابوعلی ۶۹	محمدهادی بن محمدباقر شریف خوبی ۷۲	خلف بن عبدعلی بن احمد آل عصفور درازی بحرانی ۲۴/۰۶
شاه لطف‌الله حسینی ۷۰	مقدس اردبیلی احمد بن محمد نجفی ۸۴-۱۲	سید ابوالقاسم جعفر بن حسین موسوی خوانساری ۲۴/۱۰۰
شریف‌بن فرخ حسین ۸۴	وحید بهبهانی محمدباقر بن محمدکامل ۸۴/۰۱-۲۴/۰۵-۲۴/۰۴	سید حسین بن ابراهیم قزوینی ۲۴
ظاهر بن ابوالحسن قاضی اصفهانی ۱۱	هارون بن خمیس جزائری ۲۳	سید حسین بن میر ابوالقاسم جعفر خوانساری ۲۴/۰۲
عباس بن محمد حسین هزارجریبی ۵۲	یوسف بن علی اولی ۹۹	سید حسین حسینی عمیدی ۲۵
عبدالحسین بن علی برغانی قزوینی ۳۷		سید رفیع‌الدین محمد بن حیدر طباطبایی نایینی اصفهانی ۸۴/۰۲
عبدالحی بن قاضی محمه ۵۷		سید محمد باقر آل احمد قزوینی ۲۴/۱۱
عبدالرحیم بن نجم‌الدین علی ۵		سید محمد بن باقر حائری یزدی ۹۲
عبدالکامل بن سلام ۱۲		سید محمد بن علی موسوی عاملی ۳
عبدالله بن رضی‌الدین بن حسین خطیری ۱۱		سید محمد حسن مجتهد اصفهانی ۹۷
عبدالله حسینی ۴۰		سید محمد حسین بن علی اصغر قاضی طباطبایی ۹۲
عبدالملک الرفیع ۶۴		سید محمد مولانا ۳۳
عبدالمنان بن محمدیحیی نصیری طوسی ۳۵		سید مهدی بن مرتضی طباطبایی بروجردی نجفی ۲۴/۱۲
عبدالوهاب بن ملا ملک حسن باغ وزیری ۵۲		سید مهدی بن هادی مازندرانی ساروی بارفروش ۶
عزالدین بن محیی‌الدین بن عبداللطیف بن علی بن احمد		سید نصرالله بن حسن حسینی استرآبادی ۴
بن ... ابی جامع عاملی ۱۱		شرف‌الدین علی شیفتگی ۳۶
علی‌اکبر بن ابراهیم خوانساری ۳۹		شرفی اول ۸۰-۸۳
علی بن احمد بن علی ۸۰		شیخ انصاری مرتضی بن محمد امین دزفولی تستری نجفی ۷۵-۷۶-۷۷-۷۸
علی بن احمد بن محمد قزازی ۴۱		شیخ بهایی ۳۲
علی بن احمد بن هلال منشار ۱۱		عبدالحسین بن علی برغانی قزوینی ۳۷
علی بن اسماعیل بن ابراهیم بن فتوح غروی		ظهیرالدین علی بن یوسف بن عبدالجلیل نیلی ۹
۴۸ نسخه‌ها		عبدالحسین بن محمد عتایی ۲۱
۲۷ نسخه‌ها		عبدارشید تستری ۱۱
۵۷ نسخه‌ها		عبدالسلام انصاری ۷۴
۵۵ نسخه‌ها		عبدالله بن محقق کرکی ۹۴
۸۴		عبدالله بن حسین تستری اصفهانی ۳۸۱۲
۸۴		عبدالله بن سعد جزائری نجفی حائری ۱۳-۱
۸۴		عبدالدین بن محمد حسینی کاشانی ۲۴/۰۷
۸۴		علی‌اکبر بن ابراهیم خوانساری ۳۹
۸۴		علی بن حسین محقق کرمانی ۱۸
۸۴		علی بن علی‌رضا یزدی مدرس ۴۰
۲۴		علی بن محمد علی قراچه داغی تبریزی ۲۳
۱۷		غیاث‌الدین جمشید کاشی ۴۱
۱۴ نسخه‌ها		فاضل تونی عبدالله بن محمد تونی بشروی خراسانی ۱۴
۱۷		فاضل هندی ۵۱
۴۸ نسخه‌ها		فخرالمحققین محمد بن علامه حلی ۴۳
۴ نسخه‌ها		ماحوزی ۲۴
۴		محقق ثالث آخوند ملا مومن اردبیلی ۸۲
۸۴		محقق ثانی ۱۵
۵۶ نسخه‌ها		محقق سبزواری محمدباقر بن محمد مومن خراسانی ۲۴
۲۴		محقق کرکی علی بن حسین بن عبدالله علی ۱۷
۲۴۷		محمد اکمل بن محمد صالح بهبهانی اصفهانی ۶۰
۱۷۰		محمدباقر بن مرتضی طباطبایی یزدی ۶۱
۲۸ نسخه‌ها		محمدبن احمد بن نعمت‌الله بن خاتون عاملی ۶۳-۲
۸۴		
۸۴/۰۱		
۱۴ نسخه‌ها		
۳۰ نسخه‌ها		
۲ نسخه‌ها		
۱۱ نسخه‌ها		
۸۰		

۸۴	محمد بن علی اکبر	۱۷	دی	۸۴	محمد بن علی بن سیفالدین جرجانی
۱۱	محمد بن علی بن محمد ابراهیم خراسانی	۸۴٫۴۷٫۳۳/۰۶	زنجان	۸۴	محمد بن علی بن محمود جیسلمانی جزئی
۸۰	محمد بن علی بن یونس	۶۵	سامرا	۱۱	محمد بن علی بن یونس
۶۴	محمد بن نظام	۴۰	طیلب خاتمه کمال الدین حسین شیرازی	۸۰	محمد بن نظام
۸۴	محمد قاضل	۸۴/۰۱	عراق	۸۴	محمد قاضل
۸۰	محمد بن احمد مزیدی	۱۱٫۱۷	قزوین	۸۰	محمد بن احمد مزیدی
۵۲	محمد بن فتحالله حسینی کامفی	۳، ۸۴/۰۱، ۸۴، ۸۱، ۸۰-۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴	قم	۵۲	محمد بن فتحالله حسینی کامفی
۲۴	محمد بن محمد ابراهیم خوانساری	۸۴/۰۱	نسخه‌ها ۶	۲۴	محمد بن محمد ابراهیم خوانساری
۲۵	محمد تقی بن حسین علی	۸۴، ۸۴/۰۱، ۸۴، ۸۱، ۲۴/۰۵	کربلا	۲۵	محمد تقی بن حسین علی
۲۴/۰۵	محمد تقی بن محمد برغانی	۸۴/۰۱	کرماتشاه	۲۴/۰۵	محمد تقی بن محمد برغانی
۸۴	محمد جعفر	۶۲	گیلان	۸۴	محمد جعفر
۵۲	محمد جعفر بن محمومون	۲۴	مسجدانبنی	۵۲	محمد جعفر بن محمومون
۶۵	محمد حسن بن محمد صالح بن مصطفی کبة بغدادی	۲۸، ۲۴، ۱۲	مشهد	۶۵	محمد حسن بن محمد صالح بن مصطفی کبة بغدادی
۸۴/۰۱	محمدحسن بن عبدالوهاب سرایانی تونی خراسانی	۸۱، ۸۰، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۶۷، ۴۸، ۴۴، ۳۳، ۱۶	نجف	۸۴/۰۱	محمدحسن بن عبدالوهاب سرایانی تونی خراسانی
۸۴	محمد خوانساری	۱۶، ۹۴، ۹۳، ۸۴	یزد	۸۴	محمد خوانساری
۲۴	محمدحسین بن محمد جعفر طالقانی	۴۰	نمایه کتابخانه‌ها و مجموعه‌ها	۲۴	محمدحسین بن محمد جعفر طالقانی
۶۴	محمدحسین بن شمس	۲	آستانه حضرت شاهچراغ (ع)	۶۴	محمدحسین بن شمس
۸۴	محمد شفیع بن محمد شمس‌الدین عبدالله معلم شیرازی	۳، ۱۷	آستانه حضرت عبدالغفور (ع)	۹۰	محمد شفیع بن محمد شمس‌الدین عبدالله معلم شیرازی
۶۴	محمد صالح هزارجربی	۱، ۸۴، ۲۴	آستانه حضرت معصومه (س)	۸۴	محمد صالح هزارجربی
۸۴	محمد طباطبایی	۸۴/۰۱	آقاخردالدین موسوی	۱	محمد طباطبایی
۶۴	محمد علی بن جعفر بن حسین کارونی کربلایی	۱۷، ۱۱، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۱۷	آیت‌الله حکیم	۸۴	محمد علی بن جعفر بن حسین کارونی کربلایی
۶۴	محمد علی بن محمود جزائی	۸۴/۰۱	آیت‌الله دکتر سید محمد نوسرکاتی	۸۴	محمد علی بن محمود جزائی
۵۲	محمدعلی بن مهرعلی جزئی	۸۰، ۱۳، ۹	آیت‌الله رضا استادی	۸۴	محمدعلی بن مهرعلی جزئی
۲۴	محمدفاسلم بن محمد بن حمزه دیزی نجفی	۸۴، ۴۷، ۳۳/۰۶	آیت‌الله سید محمد زنجانی	۲۴	محمدفاسلم بن محمد بن حمزه دیزی نجفی
۱۴	محمدمصوم بن میرزاخال جنبدی	۱۰، ۹، ۸، ۲	آیت‌الله سید محمدعلی روشانی	۱۱	محمدمصوم بن میرزاخال جنبدی
۲۴/۰۵	محمدمصوم بن علی مدد خراسانی	۸۴، ۸۰	آیت‌الله سید محمدعلی قاضی	۵۲	محمدمصوم بن علی مدد خراسانی
۸۴	محمدمقیم بن محمدباقر اصفهانی	۱۷	آیت‌الله سیدمرتضی نجومی	۲۴	محمدمقیم بن محمدباقر اصفهانی
۲۴	محمدمومون خراسانی	۶۱، ۳۳، ۲۷، ۲۳، ۲۲/۰۴، ۱۷	آیت‌الله مرعشی	۲۴	محمدمومون خراسانی
۸۴	محمدمهدی بن علی تقی حسینی قمی	۸۴، ۸۰، ۶۶، ۸۴/۰۱، ۸۴، ۸۰، ۶۶	آیت‌الله سید مصطفی حسینی صفایی خوانساری	۸۴	محمدمهدی بن علی تقی حسینی قمی
۲۴	محمدمهدی بن ابراهیم خاتون‌آبادی	۸۴، ۸۰	آیت‌الله سید مصطفی حسینی صفایی خوانساری	۲۴	محمدمهدی بن ابراهیم خاتون‌آبادی
۸۴	محمدیوسف بن محمدفاسلم	۱۲، ۸۴، ۱۷	ابن مسکویه اصفهانی	۲۴	محمدیوسف بن محمدفاسلم
۸۴	محمدیوسف نظری بن قاسم الطیب	۴۰	امام صادق (ع)	۲۴	محمدیوسف نظری بن قاسم الطیب
۸۴	محمدودین حسن بن جمعه نجفی	۱۴	امام صادق (ع) قزوین	۲۴	محمدودین حسن بن جمعه نجفی
۱۱	محمدودین عبدالله ساوجی	۱۶، ۸۴	امروزیان ۱۵ نسخه‌ها	۱۱	محمدودین عبدالله ساوجی
۱۷	محمدودین زین‌الدین علی معلم اصفهانی	۱۷	امیرالمومنین (ع) نجف	۱۷	محمدودین زین‌الدین علی معلم اصفهانی
۷۷، ۷۶، ۷۵	مصطفی بن معصوم حسینی مرندرانی	۱۸	انجمن سلطنتی آسیایی	۱۷	مصطفی بن معصوم حسینی مرندرانی
۱۹	موسی بن محمد بن ابراهیم	۱۷	باقریه ۸۴/۰۱	۱۷	موسی بن محمد بن ابراهیم
نسخه‌ها	مهدی بن محمدعلی تقی‌الاسلام نجفی اصفهانی	۱۸	بنیاد اوین‌هایم	۱۹	مهدی بن محمدعلی تقی‌الاسلام نجفی اصفهانی
۵	مشهدشاهی	۲۴	تقوی تهران	۵	مشهدشاهی
۱۱	میران بن فضل‌الله حسینی	۴۴	تقوی جزائی	۱۱	میران بن فضل‌الله حسینی
۸۴/۰۱	میرزایا جعفر حسینی سبزواری	۱۷	جمعیت نشر فرهنگ شهر رشت	۱۱	میرزایا جعفر حسینی سبزواری
۱۶	نظام‌الدین محمد بن علاء بن حسن	۲۴	چسترینی	۱۶	نظام‌الدین محمد بن علاء بن حسن
نوربن	نوربن عبدالجلی بن شمس‌الدین گیلانی	۸۴	حجت‌الاسلام سیدمهدی لاجوردی	۱۶	نوربن عبدالجلی بن شمس‌الدین گیلانی
۶۲	نورالدین بن عبدالحسین کاشانی	۸۴	حجت‌الاسلام یونسی	۶۲	نورالدین بن عبدالحسین کاشانی
۸۴	هادی بن حمید	۸۴، ۸۰، ۲۴/۰۴، ۱۷	حسینی شوشتری‌ها	۸۴	هادی بن حمید
۱۱	هبه‌الله بن محمد استرآبادی نقابی	۱۹، ۸۴/۰۱	حسینی کاظمیه	۱۱	هبه‌الله بن محمد استرآبادی نقابی
نمایه جای‌ها		۱۷	حکیم	۵۵	
آران ۴ ترجمه‌ها		۴	خورشید عباس گردیزی	۴۵	
اردبیل		۲۰	خوانساری	۵۵	
استرآباد ۱۱ نسخه‌ها		۸۰	دارالکتب مصر	۴۵	
اصفهان		۲۱، ۱۷	دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران	۴۵	
۴۰	اصفهان ۳۳ نسخه‌ها، ۵۲ نسخه‌ها، ۵۲ نسخه‌ها، ۶۲ نسخه‌ها، ۲۳	۱۲، ۸۰	دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد ۲۲ نسخه‌ها	۴۵	
بروجرد		۲۳، ۸۴/۰۱، ۸۴، ۸۰، ۱۷	دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران	۴۵	
تهران		۲۳، ۸۴/۰۱، ۸۴، ۸۰، ۱۷	دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه مشهد	۴۵	
تبریز		۲۴، ۸۴/۰۱، ۸۴، ۵	دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران	۴۵	
حله		۱۶	دانشکده علوم پزشکی دانشگاه شیراز	۴۵	
حیدرآباد		۱۱، ۲۸		۴۵	
دهخوارقان تبریز		۸۳		۴۵	

<p>۸۴ محمدمقیم بن محمدباقر اصفهانی ۴۰ نسخه‌ها ۴۷ نسخه‌ها ۸۰ ۴۰ نسخه‌ها</p> <p style="text-align: center;">نمایه واقفان</p> <p>۱۷ امیر جبریل ۱۴ نسخه‌ها ۸۰ حسین شیروانی ۱۷ خان‌بابا مشار ۱۷ خواجه شیر احمد ۸۴ میر محمدباقر بن میر علی رضا</p> <p style="text-align: center;">نمایه نام‌های متفرقه</p> <p>۲۴ ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی ۲۳ ابوالمظفر یحیی بن فخرالمحققین ۲۴ ابی‌بکر الحضرمی ۲۴ ابی‌عبدالله (ع) ۵۰ نسخه‌ها ۲ ترجمه‌ها ۲۴ نسخه‌ها ۵۰ نسخه‌ها ۱۷ ۱۱ نسخه‌ها ۴۱ نسخه‌ها ۴۸ نسخه‌ها ۳۱٫۶۳٫۳۲٫۲۹ نسخه‌ها ۴۳ ۱۱ نسخه‌ها</p> <p>۱۱ نسخه‌ها ۲۴/۰۷ ۵۷ نسخه‌ها ۲۴/۰۱ ۵۰ نسخه‌ها ۲۴ ۲۴ ۱۱ نسخه‌ها ۸۴ ۵۷ نسخه‌ها ۲۸ نسخه‌ها ۸ ۱ ترجمه‌ها ۱۸۱۷ ۲۴ نسخه‌ها ۸۶ ۸ ۱ ترجمه‌ها ۵۷ نسخه‌ها ۱ ترجمه‌ها ۳۷ ۵۰٫۷۷ نسخه‌ها ۴ ۵۱ ۴۸ نسخه‌ها ۴۰ نسخه‌ها ۸۰</p>	<p>۸۰ محقق قمی ۴۰ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۱ نسخه‌ها ۸۰ ۱۷ ۲۸ نسخه‌ها ۸۰ ۸۴ ۵۷ نسخه‌ها ۸۴ ۱۱ نسخه‌ها ۴۰ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۲۴ ۴۰ نسخه‌ها ۵۷ نسخه‌ها ۸۰ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۸۰ ۸۰ ۴۰ نسخه‌ها ۳۲ نسخه‌ها ۸۴ ۵۱ نسخه‌ها ۸۰ ۴۰ نسخه‌ها ۲ ۱۱ نسخه‌ها ۸۰ ۶۴ نسخه‌ها ۴۵ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۲۲ نسخه‌ها ۸۴ ۸۰ ۸۰ ۶۴ نسخه‌ها ۲ ۱۷ ۴۰ نسخه‌ها ۴۰ نسخه‌ها ۴۵ نسخه‌ها ۴۵ نسخه‌ها ۸۲ ۴۷ نسخه‌ها ۴۷ نسخه‌ها گیلانی ۱۱ نسخه‌ها ۴۰ نسخه‌ها ۸۰ ۲۸ نسخه‌ها ۶۲ نسخه‌ها ۴۰ نسخه‌ها</p>	<p>۲۲/۰۱۲۴٫۲۱۷ ۸۴٫۸۳٫۸۰٫۷۴٫۵۴٫۳۳٫۲۹٫۲۴/۰۴ ۵۰٫۸۴/۰۴٫۸۴/۰۱ ۹۰٫۸۴٫۷۳٫۱۷ ۵۳٫۸۴ نسخه‌ها ۸۴ ۵۴٫۸۴٫۸۰٫۲۴٫۱۷ ۸۴٫۱۵ ۸۰٫۷۱ ۴ ترجمه‌ها ۵۵ نسخه‌ها ۵۶ نسخه‌ها ۸۳٫۸۰٫۷۴٫۵۵٫۲۴٫۱۸٫۱۷ ۵۷٫۸۴ نسخه‌ها ۵۸ نسخه‌ها ۷۵٫۵۶٫۲۴/۰۵۳۴/۰۴۳۳/۰۴۱۷ ۸۸٫۸۴٫۸۰٫۷۷٫۷۶ ۶۷ ۶۰ نسخه‌ها ۸۳ ۸۰ ۵ ترجمه‌ها ۸۰ ۸۲۵ ۵۷ ۲۶ نسخه‌ها ۸۲٫۸۰ ۶۵ نسخه‌ها ۶۴٫۸۴/۰۱٫۸۴٫۸۰٫۶۹٫۱۷ ۸۰ ۵۰ نسخه‌ها ۱۱ نسخه‌ها ۲۱ نسخه‌ها ۲۴ نسخه‌ها ۴۰ نسخه‌ها ۸۰ ۹۵ ۱۱ نسخه‌ها ۹۵ ۹۵ ۴۱ نسخه‌ها ۱۶ نسخه‌ها ۴ ۹۶ ۹۶ ۱۷ ۵۷ نسخه‌ها ۶۲ نسخه‌ها ۲۴ ۸۰ ۲۵ نسخه‌ها ۵۷ نسخه‌ها ۵۷ نسخه‌ها ۸۰ ۸۰ ۴۰ نسخه‌ها ۵۲ نسخه‌ها ۵۷ نسخه‌ها</p> <p style="text-align: center;">نمایه حاصیان اجازات</p> <p>جعفر بن احمد بن مکی حسن بن حمزه حسینی موسوی نجفی حسین بن محمد بن علی علوی حسینی سید بدرالدین موسوی سید شرف‌الدین حسن بن محمد بن علی سید عبدالجلیل بن احمد حسینی قاری علی بن اسماعیل بن ابراهیم بن فتوح محمد بن عبدالملک بن نجده محمد حسن بن معصوم قزوینی محمد علی بن محمود جزائری ملا ابوالقاسم بن محمد مهدی کاشانی ترک‌آبادی ملا احمد نراقی ملا یحیی لاهیجی نظام‌الدین محمد بن علاء بن حسن نمایه تقریظ‌ها ابراهیم بن باقر نجم‌آبادی صاحب جواهر محمدجواد بن محمدتقی نجفی ملاکتاب نمایه مهرها و نشان‌ها ابراهیم بن علی ابوجعفر احمد بن فتح‌علی حسین بن نصرالله موسوی زین‌الدین علی شریف موسوی سعید بن جلیل سلیمان علاء‌الدین بن محمد الطیب عبدالقادر حسینی فاضل رویدشتی اصفهانی کتابخانه شیخ فضل‌الله نوری محسن انقرف محمد نصیرالدین سلیمان علم‌آبادی</p>
---	--	--